

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชน
เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

นายอภิณพ นิลพันธ์

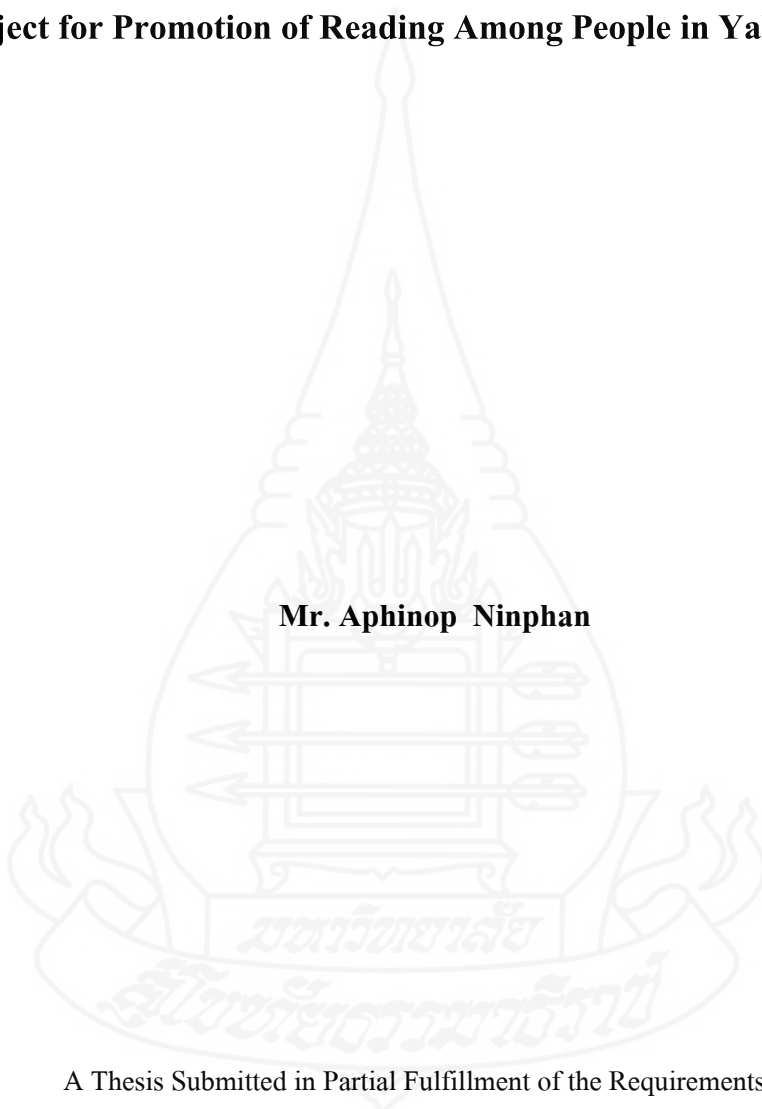

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2563

**Guidelines for Operational Developing of the Community Book House
Project for Promotion of Reading Among People in Yala Province**

Mr. Aphinop Ninphan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Nonformal and Informal Educational

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2020

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน
เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ชื่อและนามสกุล

นายอภิณพ นิลพันธ์

แขนงวิชา

การศึกษานอกระบบ

สาขาวิชา

ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา

1. ศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี สังข์ศรี
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ชนกนารถ บุญวัฒน์กุล

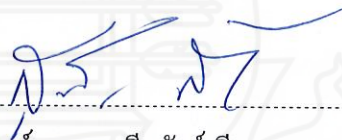
วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2564

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.ชลทิตย์ เอี่ยมสำอางค์)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี สังข์ศรี)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนกนารถ บุญวัฒน์กุล)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร พุทธาพิทักษ์ผล)

ชื่อวิทยานิพนธ์ แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริม
การอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ผู้วิจัย นายอภิณพ นิลพันธ์ รหัสนักศึกษา 2592900027 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) ศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี สังข์ศรี
(2) รองศาสตราจารย์ ดร. ชนกนารถ บุญวัฒน์สกุล **ปีการศึกษา** 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนจังหวัดยะลา (2) ศึกษาความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา (3) เสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

กลุ่มที่ศึกษา ประกอบด้วย (1) ผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบล และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 74 คน (2) เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำนวน 146 คน และ (3) ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แบบสอบถามลักษณะเลือกตอบและแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (2) แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง และ (3) ประเด็นการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน พบว่า สถานที่ตั้งส่วนใหญ่เป็นบ้านเจ้าของสถานที่ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านส่วนใหญ่เป็นการวาดภาพระบายสี จัดนิทรรศการ และเล่นิทาน มีการนิเทศโดยครูกศน.ตำบล ส่วนปัญหาการดำเนินงาน พบว่า ขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ขาดการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาคเอกชน ขาดการประชาสัมพันธ์กิจกรรม สื่อไม่หลากหลายและไม่ตรงกับความต้องการ (2) ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ได้แก่ ควรสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ สถานที่ตั้งควรอยู่ใกล้กับชุมชนเพื่อสะดวกต่อการใช้บริการ ควรมีป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่ ควรมีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ชุมชนและเครือข่ายควรช่วยบริจาคหนังสือและสื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรม (3) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ ควรร่วมกันจัดทำแผนการดำเนินงานและจัดหางบประมาณอย่างเพียงพอ 2) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ควรอยู่ใกล้ชุมชนและมีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอ 3) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ ควรมีสื่อที่หลากหลาย กิจกรรมน่าสนใจ 4) ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ควรนิเทศอย่างต่อเนื่อง และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ควรช่วยบริจาคหนังสือและสื่อ

คำสำคัญ แนวทางการพัฒนา บ้านหนังสือชุมชน การส่งเสริมการอ่าน ประชาชนจังหวัดยะลา

Thesis title: Guidelines for Operational Developing of the Community Book House Project for Promotion of Reading Among People in Yala Province

Researcher: Mr. Aphinop Ninphan; **ID:** 2592900027;

Degree: Master of Education (Nonformal and Informal Education);

Thesis advisor: (1) Dr.Sumalee Sungsi; Professor;

(2) Dr. Chanoknart Boonwatthanakul, Associate Professor; **Academic year:** 2020

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study operational state and problems of the community book house project in Yala Province; (2) to study needs for developing the community book house project to promote reading among people in Yala Province; and (3) to propose guidelines for developing the community book house project to promote reading among people in Yala Province.

The respondents comprised: (1) 74 Directors of the district Non-formal and Informal Education Centre, teachers of Sub-district NIE Centre and librarians of the district public libraries; (2) 146 owners of the Community Book Houses and reading promotion volunteers; (3) 11 experts and related people. Research instruments were: (1) questionnaires in the forms of multiple choices and 5 levels of rating scale; (2) interview form, and (3) Group discussion items. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

Research results found that: (1) For the operational state, most of them were located the owner's houses. Reading promotion activities available were painting, exhibition, and storytelling. They were supervised by teachers of Sub-district NIE Centre. The operational problems were, the lack of continuously supervision, cooperation with private sector and public relation activities. Moreover, media were not available in various forms and met the needs of target groups. (2) The needs for the developing the Community Book House project included: allocating adequate budget, locating near community order to be convenience for people, having direction sign, having continuously supervision and encouraging participation of community and network in book and media donation and making public relations. (3) Guidelines for developing the Community Book House project to promote reading among people in Yala province comprised 5 aspects. They were: 1) Administration: should have operational plan and adequately budget, 2) Location and facilities: should be located near community and having adequately facilities, 3) Reading promotion activities and media: should have more interesting activities and variety of medias, 4) Supervision and Evaluation: should have continuously supervision, and 5) Community and network participation: should donate book and media.

Keywords: Guidelines for Developing, Community Book House, Promotion of Reading Among, People in Yala Province

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่องแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี สังข์ศรี และรองศาสตราจารย์ ดร. ชนกนารถ บุญวัฒนะกุล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้คำแนะนำ ชี้แนะข้อบกพร่องต่างๆ ของวิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณอย่างสูง ขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่ชี้แนะ ตรวจสอบและให้คำแนะนำต่างๆ ทำให้งานวิจัยครั้งนี้สมบูรณ์ ตลอดจนผู้ให้ข้อมูล หน่วยงานที่ให้ความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือ และเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์ ที่กรุณาเป็นประธานสอบปกป้องวิทยานิพนธ์

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษาแสวงหาความรู้ และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยเสมอมา ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยฉบับนี้ ขอมอบให้บิดา มารดา ครู อาจารย์ ผู้มีพระคุณทั้งหลาย และผู้สนใจการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

อภิณพ นิลพันธ์

กรกฎาคม 2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน	10
กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	15
แนวคิดเกี่ยวกับบ้านหนังสือชุมชน	20
บริบทของจังหวัดยะลา	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
การวิเคราะห์ข้อมูล	56
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	61
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการ บ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา	64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการ บ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา	96
ตอนที่ 4 ผลการสังเคราะห์และประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการ บ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา	110
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	126
สรุปการวิจัย	126
อภิปรายผล	138
ข้อเสนอแนะ	144
บรรณานุกรม	146
ภาคผนวก	152
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย	153
ข หนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย	155
ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	159
ง หนังสือขอเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	184
จ รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้เกี่ยวข้อง ในการสนทนากลุ่ม	193
ฉ หนังสือเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม	195
ช ภาพการสัมภาษณ์เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	202
ซ ภาพการสนทนากลุ่ม	207
ประวัติผู้วิจัย	210

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	แสดงการแบ่งเขตการปกครองและพื้นที่จังหวัดยะลา 34
ตารางที่ 2.2	แสดงจำนวนประชากรของจังหวัดยะลาแยกเป็นรายอำเภอ/เทศบาล 35
ตารางที่ 2.3	แสดงจำนวนบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดยะลาแยกเป็นรายอำเภอ 38
ตารางที่ 3.1	แสดงจำนวนประชากรที่ศึกษา แยกเป็นราย กศน.อำเภอ..... 52
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและ บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำแนกตาม เพศ ตำแหน่งงานปัจจุบัน อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กศน. 62
ตารางที่ 4.2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและ อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับ กศน. 63
ตารางที่ 4.3	จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการ บ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการบริหารจัดการ ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและ บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ 65
ตารางที่ 4.4	จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการ บ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ 67
ตารางที่ 4.5	จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการ บ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ 69
ตารางที่ 4.6	จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการ บ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ 71

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการ บ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ	73
ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือ ชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการบริหารจัดการ ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน	75
ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการ บ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน	77
ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการบ้าน หนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการจัด กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน	78
ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการ บ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัคร ส่งเสริมการอ่าน	81
ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการ บ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหา ของการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลาของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ ห้องสมุดประชาชนอำเภอ โดยภาพรวมและรายด้าน	84
ตารางที่ 4.14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหา ของการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการบริหารจัดการ ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ	85
ตารางที่ 4.15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหา ของการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ	86
ตารางที่ 4.16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหา ของการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ	87
ตารางที่ 4.17	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหา ของการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ของกลุ่มผู้บริหารกศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ	88
ตารางที่ 4.18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหา ของการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ	89

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหา ของการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน โดยภาพรวมและ รายด้าน	90
ตารางที่ 4.20	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหา ของการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา ด้านการบริหารจัดการ ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและ อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน	91
ตารางที่ 4.21	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหา ของการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือ ชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน	92
ตารางที่ 4.22	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหา ของการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ ของกลุ่มเจ้าของบ้าน หนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน	93
ตารางที่ 4.23	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหา ของการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ของกลุ่มเจ้าของบ้าน หนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน	94
ตารางที่ 4.24	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหา ของการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ของกลุ่มเจ้าของบ้าน หนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.25	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อ ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อ ส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ โดยภาพรวมและ รายด้าน	97
ตารางที่ 4.26	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อ ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อ ส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการบริหารจัดการ ของกลุ่ม ผู้บริหาร กศน.อำเภอครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ ..	98
ตารางที่ 4.27	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อ ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อ ส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุด ประชาชนอำเภอ	99
ตารางที่ 4.28	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อ ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อ ส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และสื่อของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุด ประชาชนอำเภอ	100
ตารางที่ 4.29	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อ ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อ ส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุด ประชาชนอำเภอ	101

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.30 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อ ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อ ส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และเครือข่ายของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ ห้องสมุดประชาชนอำเภอ	102
ตารางที่ 4.31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อ ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อ ส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน โดยภาพรวมและรายด้าน	103
ตารางที่ 4.32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อ ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อ ส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการบริหารจัดการ ของกลุ่ม เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน	104
ตารางที่ 4.33 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อ ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อ ส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน	105
ตารางที่ 4.34 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อ ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อ ส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และสื่อของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน	106
ตารางที่ 4.35 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อ ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อ ส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน	107

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

<p>ตารางที่ 4.36</p>	<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อ ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อ ส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและ เครือข่ายของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน ...</p>	<p>108</p>
<p>ตารางที่ 4.37</p>	<p>แสดงผลการประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการ บ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา และข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่ม.....</p>	<p>115</p>

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบบ้านหนังสือชุมชน	25
ภาพที่ 2.2 แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของจังหวัดยะลา	33
ภาพที่ 4.1 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริม การอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา	114

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) เป็นแผนในการพัฒนาประเทศ มุ่งบรรลุเป้าหมายในระยะเวลา 5 ปี ได้กล่าวถึงหลักการสำคัญว่า “ชีวิตคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคอนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาคอนทุกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูลอนุรักษ์ ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559: 4)

เมื่อการพัฒนาคอนเป็นการมุ่งให้คนมีการศึกษา มีความรู้ มีทักษะหรือมีคุณภาพชีวิตที่ดี นั้น เครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้อคนสามารถแสวงหาความรู้ ก็คือ การอ่าน ดังที่ ดุษฎี มัชฌิมภิกโร (2557: 4) กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ การอ่านช่วยให้อบุคคลนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปพัฒนาอาชีพหรือการงานให้อเจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จ และสามารถดำรงชีวิตในปัจจุบัน ได้ออย่างมีประสิทธิภาพ การอ่านยังช่วยทำให้อเกิดการพัฒนาคอนทางสมองและสติปัญญา ทำให้อรู้ข้อมูลข่าวสาร วิทยาการต่างๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้อในทุกระดับ และเป็นทักษะที่มีสำคัญของมนุษย์ทุกเพศทุกวัย ทำให้อสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้อเกิดการพัฒนาคอนความคิด พัฒนาการศึกษาคอนพัฒนาตนเอง และพัฒนาคอนดำเนินชีวิตได้ ดังที่ Palami (2012) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้อการเรียนรู้อมีประสิทธิภาพ โดยการอ่านมีความสัมพันธ์กับกระบวนการจัดการเรียนรู้อ กล่าวคือ การที่ จะให้อการจัดการศึกษาคอนประสบความสำเร็จต้องมียนิสัยการอ่านที่ดี ซึ่งนิสัยรักการอ่านที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นต่อการสร้างสังคมแห่งความรู้ ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพ พัฒนาการคิดและการสร้างสรรค์ (โอภาส สุขหวาน และคณะ, 2559: 84) ซึ่งเห็นได้ว่า การอ่านนั้นมีความสำคัญต่อการเรียนรู้อและการศึกษาคอนของคอน ซึ่งสอดคล้องกับรัฐบาลที่เล็งเห็นความสำคัญของการอ่าน จึงได้ประกาศให้อการอ่านเป็นวาระแห่งชาติ โดยกำหนดให้อปี พ.ศ.2552-2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่าน และกำหนดให้อวันที่ 2 เมษายนของทุกปี

เป็นวันรักการอ่าน ซึ่งทุกคน ทุกหน่วยงาน และทุกภาคส่วน ควรต้องร่วมมือกันในการขับเคลื่อน เพื่อให้ประชาชนในประเทศมีการอ่านมากยิ่งขึ้น

ทว่า ที่ผ่านมามีอัตราการอ่านหนังสือของคนไทยยังมีปริมาณการอ่านน้อย โดยผลการจากการสำรวจการอ่านของประชากรปี 2558 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า เวลาเฉลี่ยที่ใช้อ่านนอกเวลาเรียน/นอกเวลาทำงานสำหรับผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไปทั้งหมด ใช้เวลาอ่านนอกเวลาเรียน/นอกเวลาทำงานเฉลี่ย 1 ชั่วโมง 6 นาทีต่อวัน (66 นาที) โดยกลุ่มเยาวชนใช้เวลาอ่านมากที่สุด เฉลี่ย 1 ชั่วโมง 34 นาทีต่อวัน (94 นาที) กลุ่มวัยเด็กและวัยทำงานใช้เวลาอ่านเฉลี่ยต่อวันมากกว่า 1 ชั่วโมงเล็กน้อย ส่วนวัยสูงอายุใช้เวลาอ่านน้อยที่สุดเฉลี่ย 44 นาทีต่อวัน และจากการสำรวจความคิดเห็นของประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป เกี่ยวกับวิธีการรณรงค์ให้คนรักการอ่าน พบว่าวิธีการรณรงค์ที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุด 5 ลำดับแรก คือ ปลุกฝังให้รักการอ่านผ่านพ่อแม่/ครอบครัว ร้อยละ 31.4 ให้สถานศึกษามีการรณรงค์ส่งเสริมการอ่าน ร้อยละ 26.9 ให้มีรูปเล่ม/เนื้อหาที่น่าสนใจ หรือใช้ภาษาง่าย ๆ ร้อยละ 25.1 ส่งเสริมให้มีห้องสมุด/ห้องสมุดเคลื่อนที่/มุมอ่านหนังสือในชุมชน/พื้นที่สาธารณะ ร้อยละ 20.7 และหาซื้อได้ง่าย/เข้าถึงง่าย ร้อยละ 20.6 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2558)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.) ในฐานะหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถอ่านออกเขียนได้ และการเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับประชาชน จึงได้ดำเนินนโยบายด้านการส่งเสริมการอ่านมาโดยตลอด มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงาน โครงการส่งเสริมการอ่านให้กับประชาชน ในรูปแบบที่หลากหลาย ผ่านทางห้องสมุดประชาชนจังหวัด ห้องสมุดประชาชนอำเภอ กศน.ตำบล และจัดตั้งแหล่งการอ่านในระดับหมู่บ้าน เห็นได้จากยุทธศาสตร์และจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 ในยุทธศาสตร์ที่ 4 จัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทุกช่วงวัยและพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้กำหนดจุดเน้นการดำเนินงาน ข้อที่ 4.2 มุ่งเน้นการส่งเสริมให้เกิดชุมชนรักการอ่าน “สร้างการอ่าน เสริมการเรียนรู้” ในรูปแบบหมู่บ้าน/ชุมชนแห่งการอ่าน อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน และบ้านหนังสือชุมชน (สำนักงาน กศน., 2559 : 5) และจากยุทธศาสตร์และจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560 ในจุดเน้นการดำเนินงาน กศน. ตามยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ ข้อที่ 4 ขยายโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ได้กำหนดจุดเน้นการดำเนินงาน ข้อที่ 4.5 มุ่งเน้นการส่งเสริมให้เกิดชุมชนรักการอ่าน “นั่งที่ไหน อ่านที่นั่น” ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน ห้องสมุดประชาชน บ้านหนังสือชุมชน ห้องสมุดเคลื่อนที่สำหรับชาวตลาดตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และหนังสือพิมพ์ฝาผนัง เป็นต้น และมีภารกิจต่อเนื่องในด้านการศึกษาตามอัธยาศัย ได้แก่ จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อ

ปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และพัฒนาความสามารถในการอ่านและศักยภาพการเรียนรู้ของประชาชน ทุกกลุ่มเป้าหมายให้ได้ระดับอ่านคล่อง อ่านเข้าใจความเขียนคล่อง และอ่านเชิงคิดวิเคราะห์พื้นฐาน และให้ประชาชนสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทันเหตุการณ์ เพื่อสามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้มีการสร้างบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านให้เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยสนับสนุนการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง และทั่วถึง เช่น พัฒนาห้องสมุดประชาชนทุกแห่งให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน การสร้างเครือข่ายส่งเสริมการอ่าน จัดหน่วยบริการเคลื่อนที่พร้อมอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ที่หลากหลายออกไปให้บริการประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึง สม่าเสมอ รวมทั้งเสริมสร้างความพร้อมในด้านสื่ออุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการอ่าน และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างหลากหลาย (สำนักงาน กศน., 2560 : 10-13)

บ้านหนังสือชุมชนได้กำเนิดขึ้นภายใต้โครงการบ้านหนังสืออัจฉริยะ เมื่อปี พ.ศ.2556 เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ใกล้บ้านสำหรับประชาชนในชุมชน เป็นสถานที่สำหรับอ่านหนังสือหาความรู้ เป็นที่พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เวทีเสวนาต่างๆ เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านของประชาชน มุ่งหวังให้ประชาชนคนไทยมีอัตราการอ่านเพิ่มขึ้น ได้รับการสนับสนุนจัดหาสื่อการอ่านต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสารรายสัปดาห์และรายปักษ์ แต่ต่อมาในปี พ.ศ. 2559 รัฐบาลได้ตัดงบประมาณที่ใช้ส่งเสริมบ้านหนังสืออัจฉริยะลง เนื่องจากการิจและการใช้งบประมาณซ้ำซ้อนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ยังเห็นความสำคัญของโครงการบ้านหนังสืออัจฉริยะจึงดำเนินการสานต่อ โดยการปรับเปลี่ยนชื่อจาก “บ้านหนังสืออัจฉริยะ” เป็น “บ้านหนังสือชุมชน” และส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ที่มิจิตอาสาดำเนินการบ้านหนังสือชุมชนต่อไป ภายใต้ศักยภาพของตนเองตามความสมัครใจ และให้คำปรึกษาช่วยเหลือยกเว้นการสนับสนุนงบประมาณเท่านั้น จากสถานการณ์ดังกล่าว เป็นเหตุบ้านหนังสือชุมชนบางแห่งได้หยุดการให้บริการและปิดตัวลง

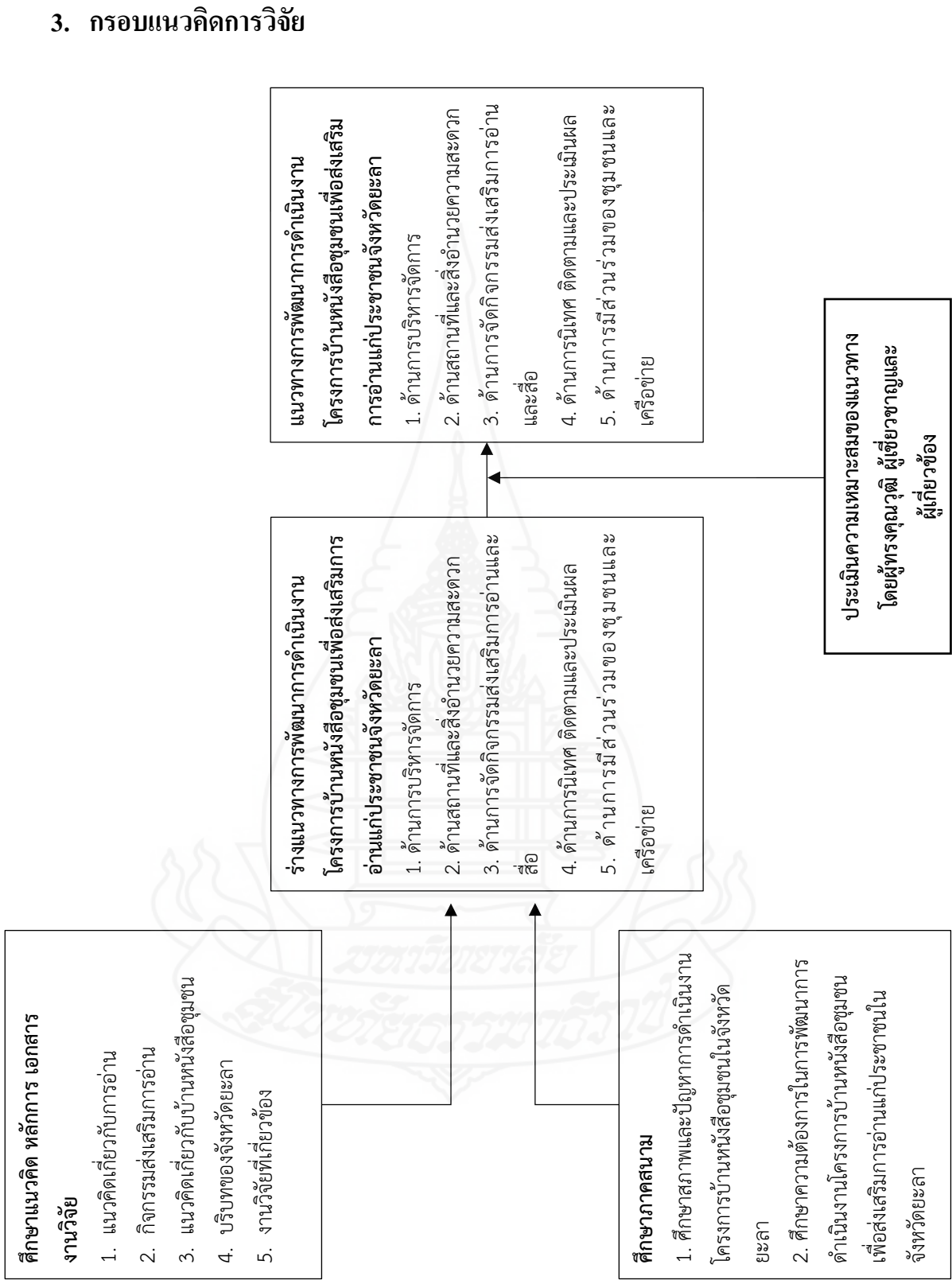
บ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดยะลา ซึ่งอยู่ภายใต้การส่งเสริมและสนับสนุนจากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดยะลา ก็ได้รับผลกระทบจากเหตุดังกล่าวเช่นกัน โดย ณ ปัจจุบันมีบ้านหนังสือชุมชนที่เปิดดำเนินการและให้บริการอยู่เพียงจำนวน 73 แห่ง (สถาบันส่งเสริมและพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้, 2561) ซึ่งการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนของจังหวัดยะลา ยังประสบกับปัญหาและอุปสรรคมากมาย จากการสัมภาษณ์ ครู กศน.ตำบล เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน และประชาชนที่ชอบอ่านหนังสือ พบว่า การดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากการถูกตัดงบประมาณสนับสนุน ขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ชั้นวาง

หนังสือ โตะ แก้อั หนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์มีไม่เพียงพอ ไม่มีความหลากหลายและไม่ตรงกับความต้องการ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรม บางแห่งไม่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ทำให้ขาดแรงกระตุ้นผู้มาใช้บริการ จึงทำให้มีผู้ใช้บริการน้อย ไม่มีการสำรวจความพึงพอใจและความต้องการของผู้มาใช้บริการ ตลอดจนขาดการติดตาม และการรายงานผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ให้กับคน.อำเภอ และสำนักงาน กชน.จังหวัด ได้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อที่จะสามารถแก้ปัญหาได้ทันที่

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชน ที่มีความเหมาะสมสำหรับเป็นแหล่งการอ่านใกล้บ้านของประชาชน เป็นแหล่งเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับประชาชน เป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มอัตราการอ่านหนังสือของประชาชน ตลอดจนเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน และพัฒนาผู้สังคมแห่งการเรียนรู้ได้อย่างยั่งยืน ตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนจังหวัดยะลา
- 2.2 เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา
- 2.3 เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ขอบเขตพื้นที่ที่ใช้ศึกษา ผู้วิจัยศึกษาในพื้นที่ของจังหวัดยะลา

4.2 ขอบเขตเนื้อหาที่ศึกษา ผู้วิจัยศึกษาแนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนของสถาบันส่งเสริมและพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ (2559) ซึ่งได้กำหนดองค์ประกอบในการดำเนินงานไว้ 6 ประการ ได้แก่ 1) การบริหารจัดการ 2) สื่อสร้างเสริมการอ่านและการเรียนรู้ 3) การจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านและการเรียนรู้ 4) การบริการและการอำนวยความสะดวก 5) การมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย และ 6) การนิเทศ และจากการศึกษาแนวคิด วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม จึงสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา โดยมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่

- 4.2.1 ด้านการบริหารจัดการ
- 4.2.2 ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก
- 4.2.3 ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ
- 4.2.4 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล
- 4.2.5 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย

4.3 ขอบเขตประชากรที่ใช้ศึกษา

ผู้วิจัยแบ่งประชากรที่ศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) บุคลากรสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดยะลา ได้แก่ ผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบล บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ 2) ประชากรที่เกี่ยวข้องกับบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดยะลา ได้แก่ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 บ้านหนังสือชุมชน หมายถึง สถานที่ที่เป็นแหล่งการอ่าน การจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านและการเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งได้รับการจัดตั้งและสนับสนุนจากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดยะลา

5.2 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชน หมายถึง วิธีการ แนวปฏิบัติ หรือองค์ประกอบที่เหมาะสม เพื่อให้บ้านหนังสือชุมชนเป็นสถานที่สนับสนุนการอ่าน และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับประชาชน ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

5.2.1 ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การจัดทำแผนการดำเนินงาน การจัดทำฐานข้อมูล การรายงานผลการดำเนินงาน การจัดหางบประมาณสนับสนุน และรูปแบบดำเนินงาน โดยคณะกรรมการหรือคณะทำงาน

5.2.2 ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง ความเหมาะสมของสถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน ความสะดวกต่อการเข้ามาใช้บริการ และสื่อ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ

5.2.3 ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ หมายถึง การกระทำต่าง ๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่าน โดยใช้สื่อที่หลากหลาย ตรงกับความต้องการ และมีความน่าสนใจ

5.2.4 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้ทราบสภาพการดำเนินงานที่เป็นอยู่ และเพื่อให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน คณะทำงานของบ้านหนังสือชุมชน

5.2.5 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย หมายถึง การสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน เพื่อสนับสนุนในทุกขั้นตอนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน

5.3 การส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดความสนใจที่จะอ่าน เห็นความสำคัญของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินที่จะอ่าน เกิดความอยากที่จะอ่าน และอ่านจนเป็นนิสัย

5.4 เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน หมายถึง ประชาชนในชุมชนซึ่งเป็นเจ้าของสถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนหรือเป็นผู้รับผิดชอบบ้านหนังสือชุมชน

5.5 อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน หมายถึง ประชาชนในชุมชนที่ช่วยเหลือครู กศน. ตำบล จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในชุมชนและจัดกิจกรรมภายในบ้านหนังสือชุมชน

5.6 ครู กศน.ตำบล หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดยะลา ให้ปฏิบัติหน้าที่บริหารจัดการและจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในระดับตำบล

5.7 บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดยะลา ให้ปฏิบัติหน้าที่บรรณารักษ์ในการบริการประชาชนที่มาใช้ห้องสมุดและจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดประชาชนอำเภอ

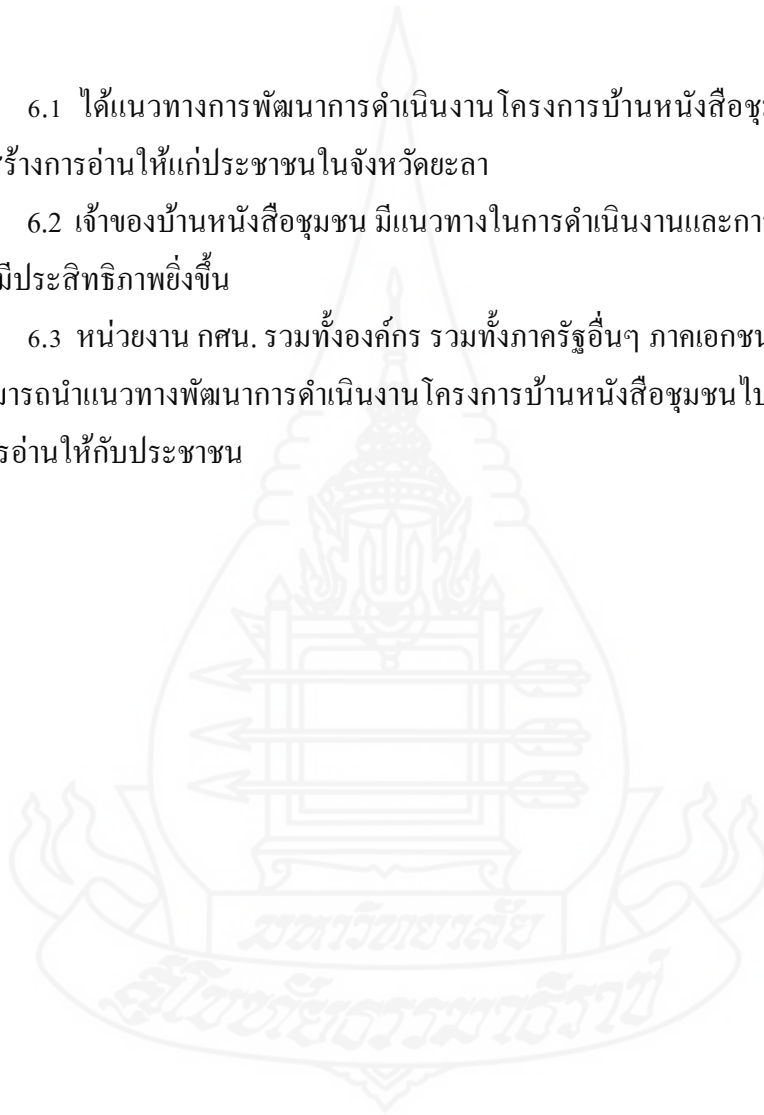
5.8 ผู้บริหาร กศน.อำเภอ หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้ปฏิบัติหน้าที่บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดยะลา

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ได้แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนที่เหมาะสม ในการเสริมสร้างการอ่านให้แก่ประชาชนในจังหวัดยะลา

6.2 เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน มีแนวทางในการดำเนินงานและการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6.3 หน่วยงาน กศน. รวมทั้งองค์กร รวมทั้งภาครัฐอื่นๆ ภาคเอกชน ชุมชน และผู้สนใจทั่วไป สามารถนำแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนไปใช้ เพื่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับประชาชน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน
 - 1.1 ความหมายของการอ่าน
 - 1.2 ความสำคัญของการอ่าน
2. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
 - 2.1 ความหมายของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
 - 2.2 ความสำคัญของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
 - 2.3 การสร้างนิสัยรักการอ่าน
 - 2.4 แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
3. แนวคิดเกี่ยวกับบ้านหนังสือชุมชน
 - 3.1 นิยามและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
 - 3.2 ความเป็นมาของบ้านหนังสือชุมชน
 - 3.3 ความหมายของบ้านหนังสือชุมชน
 - 3.4 แนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนของสำนักงาน กศน.
4. บริบทของจังหวัดยะลา
 - 4.1 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดยะลา
 - 4.2 ข้อมูลประชากรของจังหวัดยะลา
 - 4.3 สถิติการอ่านของจังหวัดยะลา
 - 4.4 ข้อมูลจำนวนบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดยะลา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน

1.1 ความหมายของการอ่าน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 (2556: 1405) ให้ความหมายว่า “อ่าน” หมายถึง ก.ว่าตามตัวหนังสือ, ถ้าออกเสียงด้วย เรียกว่า อ่านออกเสียง, ถ้าไม่ต้องออกเสียง เรียกว่า อ่านในใจ; สังเกตหรือพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ เช่น อ่านสีหน้า อ่านริมฝีปาก อ่านใจ; ตีความ เช่น อ่านรหัส อ่านลายแทง; คิด, นับ. (ไทยเดิม).

บุญโชค พลดาหาญ (2556: 12) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง การเข้าใจสารและรับรู้ความหมายของสารจากตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำความคิด โดยผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ ตีความ และประเมินค่าของผู้อ่านแต่ละคน ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์และการรู้จักนำความคิดที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างไร การอ่าน เป็นพฤติกรรมการรับสารที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการฟัง

สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคเหนือ (2557: 7) สรุปไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางความคิดในการรับสาร เป็นพฤติกรรมทางการใช้ภาษาที่มีลักษณะเฉพาะตัว เป็นการถ่ายทอดความหมายของตัวอักษร สัญลักษณ์ ภาพที่ได้ดูออกมาเป็นถ้อยคำและความคิด ทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านแล้วนำไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาตนเอง ทั้งด้านสติปัญญา สังคมและอารมณ์

คุณฐิติ มัชฌิมภาวิโร (2557: 4) สรุปความหมายของการอ่านว่า การอ่านหมายถึง การรับรู้อารมณ์ทางสายตา เพื่อตีความตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ต่างๆ ผ่านกระบวนการทางความคิดความเข้าใจ ประสบการณ์และความเชื่อของผู้อ่าน

สุรติ วิภักดิ์ (2559: 17) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการสำคัญในการค้นหาความรู้ ส่งเสริมให้เกิดปฏิบัติการรับรู้ทางสติปัญญาและทางภาษาของมนุษย์

วิไลลักษณ์ โรจนาศรีรัตน์ (2559: 19) ได้สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการที่เริ่มต้นจากการรับรู้การทำความเข้าใจเกี่ยวกับตัวหนังสือ คำ ถ้อยคำ เรื่องราว เนื้อหา เหตุการณ์ต่างๆ แล้วแปลเป็นความเข้าใจของตนเอง โดยผ่านกระบวนการคิด ประสบการณ์เดิม และความเชื่อของตนเองเพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

ทิพวรรณ เตียงชวัช (2562: 5) สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านหมายถึง การดูอักษร หรืออ่านรับรู้เข้าใจตัวอักษรสามารถแปลตัวอักษรออกมาเป็นเสียงโดยผ่าน

กระบวนการคิดวิเคราะห์ ดีความ โดยผ่านกระบวนการคิด ทำให้เข้าใจเรื่องราวในการอ่านซึ่งสามารถนำความรู้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว สังคม ประเทศได้

Morris (1984 : 14) กล่าวว่า การอ่านคือ กระบวนการของการส่งข้อมูลข่าวสาร ซึ่งผู้อ่านรับรู้ลักษณะพิเศษที่ผู้เขียนได้ส่งข่าวสารในรูปแบบของรหัส และผู้อ่านเป็นผู้แปลรหัสนั้นตามความรู้และประสบการณ์เดิมของตน ซึ่งเป้าหมายหลักของการอ่าน คือ การที่ผู้อ่านรู้จัก คิด และเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านนั้น

Bernard I. Schmidt ได้ให้นิยามถึงการอ่านว่า เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนยุ่งยากแต่กลับเป็นสิ่งที่มีความหมายที่แน่นอน และอาจเป็นทุกสิ่งทุกอย่างจากคำที่จำได้ ซึ่งการอ่านจะแตกต่างกันออกไปตามปัญญาและอารมณ์ ของแต่ละคน (สืบค้นจาก: <https://intrend.co/ทั่วไป/การอ่าน-หมายถึง/>)

Mortimer J. Adler กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการตีความหมายหรือสร้างความเข้าใจจากตัวอักษรหรือสัญลักษณ์อื่น ๆ (สืบค้นจาก: http://jr401palicha.blogspot.com/2010/01/blog-post_9659.html)

จากคำกล่าวของผู้รู้ นักการศึกษาและนักวิชาการข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การอ่าน เป็นกระบวนการรับรู้จากตัวอักษรต่างๆ โดยการแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิดและความรู้ สามารถนำสิ่งที่ได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

1.2 ความสำคัญของการอ่าน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2534: 58, อ้างถึงใน วิไลลักษณ์โรจนาศรีรัตน์, 2559: 19) ได้ทรงบรรยายถึง ความสำคัญของการอ่านหนังสือ ในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. 2530 ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยไว้ดังนี้

1. การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่นๆ
2. ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่มีการจำกัดเวลาและสถานที่สามารถนำไปไหนมาไหนได้
3. หนังสือเก็บได้นานกว่าสื่ออย่างอื่น ซึ่งมักมีอายุการใช้งานโดยจำกัด
4. ผู้อ่านสามารถฝึกการคิด และสร้างจินตนาการได้เองในขณะที่อ่าน
5. การอ่านส่งเสริมให้สมองดี มีสมาธิมากกว่า และมากกว่าสื่ออย่างอื่นทั้งนี้ เพราะขณะอ่านจิตใจต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความ พินิจพิเคราะห์ข้อความ

6. ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าวๆ อ่านละเอียด อ่านข้าม หรืออ่านทุกตัวอักษร เป็นไปตามใจของผู้อ่าน หรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้ เพราะหนังสือมีมาก สามารถเลือกอ่านเองได้

7. หนังสือมีหลากหลายรูปแบบ และมีราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่น จึงทำให้สมองผู้อ่านสามารถเปิดกว้างสร้างแนวคิดและทักษะได้มากกว่า ไม่ยึดติดอยู่กับแนวคิดใดๆ โดยเฉพาะ

8. ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตนเอง วินิจฉัยเนื้อหาสาระได้ด้วยตนเอง รวมทั้งหนังสือบางเล่มสามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วย เมื่อปฏิบัติแล้วก็เกิดผลดี

มูลนิธิสื่อชาวบ้าน มะขามป้อม ศูนย์เชียงใหม่ (2552: 7) กล่าวว่า การอ่านนั้นเป็นการพัฒนาสมอง และการอ่านก็ยังทำให้ตัวเองสามารถพัฒนาทักษะความสามารถด้านอื่นได้ หลังจากที่ลงมือปฏิบัติ การส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กๆ มีหัวใจรักการอ่าน สนุกสนานกับการคลดเล่นไปในจินตนาการผ่านตัวละครในหนังสือ เสมือนเปิดประตูแห่งการเรียนรู้ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยคุณทรัพย์ต่างๆ ไม่ว่าจะคุณทรัพย์ทางปัญญา สติ อารมณ์ สังคม ร่างกาย และจิตใจ ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเจริญเติบโต เพื่อเป็นพลเมืองที่มีสุขภาพดีทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย และสติปัญญา ส่งผลให้สังคมองค์รวมเป็นสุข

จารุณี การี (2554: 16) กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ตัวเองกระทำอยู่ให้เจริญก้าวหน้า ประสบความสำเร็จ และสามารถดำรงชีวิตในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการอ่านนั้น ควรปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก เพราะชีวิตในช่วงนี้เป็นช่วงที่สมองของเด็กเปิดกว้างเพื่อรับข้อมูลต่าง ๆ เด็กควรเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากการอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง เพื่อตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้สิ่งใหม่อยู่เสมอ

สุมาลี สังข์ศรี (2556) กล่าวว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญสำหรับชีวิตในปัจจุบัน เพราะเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเรียนรู้ การอ่านจัดเป็นหนึ่งในสี่ทักษะที่สำคัญ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน การอ่านจะช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านสติปัญญา รวมทั้งการคิดเพราะเมื่ออ่านแล้วจะต้องทำความเข้าใจเรื่องราวความหมายของสิ่งที่อ่าน ดังนั้นการอ่านจึงผูกพันกับการคิดอย่างแยกจากกันไม่ออก เมื่ออ่านแล้วก็จะเกิดความคิด จินตนาการตามเรื่องที่ได้อ่านนอกจากนั้น การอ่านยังช่วยในเรื่องของพัฒนาการทางภาษาอีกด้วย

สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคเหนือ (2557: 8) กล่าวว่า การอ่านทำให้ผู้อ่านมีคลังข้อมูลอยู่ในสมอง เพราะการอ่านเป็นการรับสารผู้อ่านจะได้รับสาระความรู้ ทำให้เป็นผู้ที่ทันโลก ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ คลังข้อมูลนี้เป็นพื้นฐานแห่งความรู้ ที่จะนำไปสู่การคิดได้ คิดเป็นในโอกาสต่อไป การอ่านทำให้ผู้อ่านได้พัฒนาความคิดเนื่องจากการอ่าน

เป็นพฤติกรรมการรับสาร ที่มีความคิดเป็นแกนกลาง ขณะที่อ่านผู้อ่านจะต้องใช้สมองขบคิดพิจารณา ค้นหาความหมายและทำความเข้าใจข้อความที่อ่านไปตามระดับความสามารถ การอ่านนี้เป็นผลมาจากการฝึกสมองขณะที่อ่าน ทำให้เกิดพัฒนาการทางความคิด ผู้อ่านหนังสือมากจึงมักเป็นปราชญ์หรือนักคิด การอ่านหนังสือจึงทำให้ผู้อ่านได้พัฒนาการใช้จินตนาการเพราะการอ่านทำให้ผู้อ่านได้ใช้ความคิดอย่างอิสระ สามารถสร้างภาพในใจของตนเองโดยการตีความจากภาษาของผู้เขียน ดังนั้นแม้จะอ่านหนังสือเล่มเดียวกันแต่ผู้อ่านก็อาจมีภาพในใจที่แตกต่างกันไปตามจินตนาการของแต่ละคนนักการศึกษาต่างเห็นตรงกันว่าประสบการณ์ครั้งแรก ในการอ่านนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปรับตัวของเด็กความสำเร็จในการเรียน ตลอดจนทัศนคติของเด็กที่มีต่อการอ่านหนังสือ จะเป็นหนทางนำไปสู่ความสำเร็จทางการศึกษาสืบไป

คุษฎี มัชฌิมกัโร (2557: 4) ได้ให้ความสำคัญของการอ่านไว้หลายประการดังนี้

1. การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่านหนังสือก็จะมีความสามารถในการเรียนทุกแขนงวิชาด้วย
2. การอ่านเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ ความรู้ ความคิดและวิจารณญาณทำให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญาและความสามารถ
3. การอ่านช่วยให้บุคคลนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปพัฒนาอาชีพหรือการทำงานให้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จ
4. การอ่านสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของบุคคล เช่น ช่วยให้มีมั่นคงปลอดภัย ช่วยให้ได้รับประสบการณ์ใหม่ ช่วยให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ช่วยให้มีเกียรติยศและชื่อเสียง เป็นต้น
5. การอ่านเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และยังทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน
6. การอ่านส่งเสริมให้เกิดกระบวนการพัฒนาในชีวิตและจิตวิญญาณของผู้อ่านให้เข้าไปในทางที่ดีงาม
7. การอ่านเป็นเสมือนสะพานเชื่อมโยงให้เกิดความรู้ความเข้าใจของมวลมนุษยชาติทุกภาษาและให้สามารถประกอบกิจการงานต่างๆ อันเป็นคุณประโยชน์ร่วมกันได้

สิรินาถ วงศ์สว่างศิริ (2559) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญเพราะการอ่านเป็นกระบวนการพัฒนาความคิด ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สร้างเสริมประสบการณ์และก่อให้เกิดมุมมองใหม่ๆ นำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต อีกทั้งยังเป็นการใช้เวลาว่างที่มีประโยชน์หรือ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจได้อีกด้วย ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน

เข้ม ชอบกิตติ์วรกุล (2560: 11) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญ เพราะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ส่งเสริมให้ผู้อ่านมีพัฒนาการในความรู้และความคิด มองโลกที่กว้างไกล เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม การอ่านเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นและสำคัญในการดำรงชีวิตอันจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติ

โสภิตา เพชรกุล (2560: 16) สรุปไว้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนโต และจนกระทั่งถึงวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่างๆ ทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทั่วโลก ทำให้ ผู้อ่านมีความสุข มีความหวัง และมีความอยากรู้อยากเห็นอันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และมีความอยากรู้อยากเห็น การที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรือง ก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่างๆ ก็ได้มาจากการอ่านนั่นเอง

กิตติมา พลเทพ (2560: 15) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนโตจนกระทั่งถึงวัยชรา เพราะการอ่านช่วย ส่งเสริมความคิด ส่งเสริมวิสัยทัศน์ให้กับผู้อ่านให้สามารถนำสิ่งที่อ่าน ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนา คุณภาพชีวิตได้ การอ่านจึงมีความสำคัญทั้งกับตัวบุคคล และสังคม ดังนี้

1. ความสำคัญของการอ่านที่มีต่อบุคคล ได้แก่ 1) การอ่านช่วยให้ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและความเคลื่อนไหวทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมต่าง ๆ ทั่วโลก 2) การอ่านช่วยให้เกิดการพัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต รวมถึงก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต 3) การอ่านส่งเสริมให้มีพัฒนาการในด้านความรู้และความคิด มองโลกที่กว้างไกล เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม และสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง 4) การอ่านเป็นการสร้างเสริมบุคลิกภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคมเพราะสามารถ วิเคราะห์และวิจารณ์อย่างมีเหตุผล และสามารถเข้าสังคมได้ 5) การอ่านช่วยให้เกิดความความเพลิดเพลิน

2. ความสำคัญของการอ่านที่มีต่อสังคม ได้แก่ 1) การอ่านช่วยพัฒนาและกล่อมเกลাজิตใจให้มีความอ่อนโยน มีคุณธรรม มีศีลธรรม เป็นพลเมืองดีของสังคม 2) การอ่านช่วยเปิดโอกาสให้คนมีเสรีภาพทางด้านความคิด ไม่ถูกครอบงำ สามารถใช้สิทธิเสรีภาพของตนเองในขอบเขตของกฎหมายและประเพณีได้อย่างเหมาะสม 3) การอ่านช่วยให้ประชาชนมีความรู้สามารถนำความรู้ไปพัฒนาประเทศให้ เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้า

จากคำกล่าวของผู้รู้ นักการศึกษาและนักวิชาการข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญ เพราะ การอ่านช่วยฝึกการคิดและการจินตนาการ การคิดอย่างเป็นระบบ ช่วยฝึก

สมาธิ ช่วยให้มีทักษะการเรียนรู้ที่สูงขึ้น ดังนั้นการอ่านจึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ที่จำเป็นอย่างยิ่ง

2. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

2.1 ความหมายของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

บุบผา เรืองรอง (สืบค้นจาก: <http://taamkru.com/th/กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน/>) ให้ความหมายของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ไว้ว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การกระทำต่างๆ เพื่อให้เด็กเกิดความสนใจที่จะอ่าน เห็นความสำคัญของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินที่จะอ่าน เกิดความมุ่งมั่นที่จะอ่าน และอ่านจนเป็นนิสัย ทั้งนี้ การอ่านหนังสือเป็นทักษะสำคัญทักษะหนึ่งในชีวิตประจำวัน เพราะการอ่านหนังสือจะพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนเราได้เป็นอย่างดี เมื่อคนเราอ่านหนังสือจะเกิดความสามารถสร้างความรู้ อารมณ์ จินตนาการ และ ความเพลิดเพลิน การที่เด็กจะเกิดทักษะการอ่านหนังสือ ได้นั้นจำเป็นจะต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย ทั้งครอบครัว โรงเรียนและชุมชน ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็ก

แม่นมาศ ชวลิต (2544: 16-24) ได้ให้ความหมายกิจกรรมส่งเสริมการอ่านว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ การกระทำต่างๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน พยายามพัฒนาการอ่านของตน ให้ถึงระดับการอ่านเป็นและอ่านจนเป็นนิสัย

วีระวรรณ วรรณโท (2545: 67; อ้างอิงจาก จิราวรรณ อารยัน, 2556: 33) กล่าวว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นงานที่ห้องสมุดจะต้องทำขึ้นเพื่อชักจูงส่งเสริมให้ผู้มาใช้ห้องสมุดมีความเข้าใจในเรื่องของหนังสือรู้จักวิธีอ่าน วิธีการเลือกใช้นั่งหนังสือ รู้จักวิธีสร้างวิจารณ์ญาณในการอ่านให้เกิดนิสัยรักการอ่าน เพื่อดึงดูดให้เยาวชนสนใจในการอ่านเห็นความสำคัญ ความจำเป็น และเพลิดเพลินในการอ่าน ตลอดจนพัฒนาการอ่านของตนให้มีความเข้าใจมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน และมีรสนิยมที่ดีในการอ่าน

พันธน์วัฒน์ บุญบา (2556: 31) สรุปความหมายของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไว้ว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นเพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านสนใจการอ่าน เช่น การเล่านิทานการเชิดหุ่น การแสดงละคร การแนะนำหนังสือที่น่าสนใจ การแข่งขันตอบปัญหา การประกวดขยอคนักอ่าน เป็นต้น ส่งเสริมให้เกิดการอ่านอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งเป็นนิสัยรักการอ่าน และมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน

2.2 ความสำคัญของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การส่งเสริมการอ่านเกิดจากความคิดที่ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านที่มีผลให้คนอ่านเกิดการเรียนรู้ ซึ่งจะต้องประกอบไปด้วยการใช้ประสาทสัมผัสของตนเองเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้คือ ตาได้ดู หูได้ฟังในสิ่งที่สร้างความพึงพอใจด้วย จึงจะประทับใจจนสร้างสมการอ่านจนเป็นนิสัยที่ดี สอดคล้องกับคตินิยมที่เรียกว่า หัวใจนักปราชญ์ ที่กล่าวว่า การเรียนที่ดีจะต้องอาศัย สุ จิ ปุ ลิ คือ ฟัง คิด ถาม เขียนที่รวมความถึงการอ่านด้วย แสดงถึงความสำคัญของการใช้ตา หู สมองและความคิด เมื่อได้รับการกระตุ้นจากกิจกรรมที่จัดง่าย สวยงาม ชวนให้ดู ให้ฟัง ใ้ฟัง ใ้เห็น ใ้คิด ความคิด สร้างความประทับใจให้จดจำ ก่อให้เกิดความสงสัยใคร่รู้ จนติดตามเรื่องราวนำไปสู่การอ่านต่อไป

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจะช่วยให้เด็กสนใจและเห็นความสำคัญของการอ่าน เพราะการอ่านเป็นสิ่งที่มีมนุษย์เราสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นเรื่องราวสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตและอยู่รอบๆ ตัวเราเองและมีผู้บันทึกไว้ด้วยตัวหนังสือในภาษาที่เผ่าพันธุ์นั้นๆ ประดิษฐ์ขึ้นใช้สื่อสาร เมื่อมีภาษาจึงเกิดการถ่ายทอดด้วยการใช้ขีดเขียน บันทึกและสอนจากรุ่นสู่รุ่นต่อไป แต่บางคนเรียนอ่านยาก จำเป็นต้องอาศัยการแนะนำ สั่งสอน ด้วยกลวิธีที่หลากหลายรวมทั้งต้องฝึกฝนตนเองด้วยให้ได้รับรสของการอ่าน เห็นประโยชน์ที่เกิดจากการอ่าน จึงต้องมีการสร้างกิจกรรมการอ่านให้เกิดขึ้น (<http://taamkru.com/th/กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน/>)

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จะทำให้กลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์ในทางตรงคือการพัฒนาทักษะการอ่านจนเป็นนิสัยรักการอ่าน และประโยชน์ทางอ้อมที่มีต่อการพัฒนาบุคลิกภาพและความสามารถในการช่วยจูงใจและเร้าความสนใจต่อหนังสือและการอ่าน ฝึกทักษะทางภาษา ฟัง พูด อ่าน เขียน พัฒนาความคิดมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน เพลิดเพลินและผ่อนคลายความตึงเครียด ส่งเสริมให้เกิดความสามัคคี เอื้อเพื่อช่วยเหลือกัน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้ประสบผลสำเร็จ ต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วัยและความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย งบประมาณ บุคลากร ลักษณะของกิจกรรม เวลา สถานที่และขั้นตอนในการจัดกิจกรรม บรรณารักษ์จึงควรศึกษาให้รอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวและการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้รู้ปัญหา และหาวิธีแก้ไขเพื่อให้กิจกรรมนั้นดำเนินการต่อไปประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ (สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคเหนือ, 2557: 15)

2.3 การสร้างนิสัยรักการอ่าน

การที่จะเกิดนิสัยรักการอ่านจำเป็นจะต้องได้รับการส่งเสริมการอ่านเสียก่อน ซึ่งมีผู้รู้ได้กล่าวไว้ ดังนี้

มูลนิธิสื่อชาวบ้าน มะขามป้อม ศูนย์เชียงใหม่, 2552: 8 (อ้างจาก ศ.ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์: 2550) กล่าวว่า การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านต้องอาศัยความร่วมมือ การสร้างนิสัยรักการอ่านของเด็กไทยเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง ไม่ควรอาศัยเพียงการจัดงานมหกรรมนักอ่าน หรือสัปดาห์หนังสือเท่านั้น แม้ว่า การจัดงานในลักษณะดังกล่าว จะมีส่วนช่วยกระตุ้นการอ่านหนังสือได้ในระดับหนึ่งก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีหลากหลายรูปแบบ สามารถดึงดูดความสนใจของเด็กไทยด้วยการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบหลากหลาย ทั้งในแบบภาพ ตัวอักษรนิ่ง และแบบเคลื่อนไหว

สถาบันพัฒนาการศึกษาครอบครัวและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคเหนือ (2557: 11) ได้ให้แนวคิดในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ไว้ว่า พัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของเด็ก ย่อมขึ้นอยู่กับ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การส่งเสริมอย่างถูกต้องและความรักความเข้าใจเป็นพื้นฐาน ก่อนที่เราจะพูดถึงการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก เราควรต้องศึกษาวิธีการแนวคิด และแนวปฏิบัติที่จะส่งเสริมลูกหลาน เด็กนักเรียนให้อ่านหนังสือ รักหนังสือได้อย่างไร

บางคนอาจเข้าใจว่า นิสัยรักการอ่าน ขึ้นอยู่กับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ครอบครัวต้องมีฐานะ เด็กจึงจะรักการอ่าน ในเรื่องนี้ได้ มีการสำรวจและวิจัยแล้ว พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจสังคมมีผลกระทบต่อนิสัยรักการอ่านน้อยมาก ไม่ว่าจะครอบครัวจะมีฐานะร่ำรวยปานกลาง หรือฐานะยากจน เด็กจะพัฒนานิสัยรักการอ่านขึ้นมาได้ ด้วยเหตุปัจจัยอื่น ๆ ที่คล้ายกัน โดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับฐานะเท่าใดนัก (ยกเว้นในกรณีที่ครอบครัวมีฐานะยากจน เด็กขาดพัฒนาการในขั้นพื้นฐานทางร่างกายและสติปัญญา) ทั้งนี้เป็นที่รู้กันโดยทั่วไปว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองที่มีฐานะดีย่อมสามารถสนับสนุนเด็กได้มากกว่าผู้ปกครองที่มีฐานะยากจน แต่ก็ปรากฏว่า เด็กยากจนที่รักการอ่านจะสามารถแสวงหาหนังสือ และสิ่งอื่นๆ ที่อยู่รอบตัวมาอ่านอย่างกระตือรือร้นได้ในขณะที่เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวย แม้ผู้ปกครองจะซื้อหาหนังสือมาให้มากมายเพียงใด ก็ยังไม่สนใจหนังสือเท่าใดนักซึ่งกลุ่มครอบครัวลักษณะเช่นนี้มีอยู่ไม่น้อยทีเดียว อีกทั้งการอ่านหนังสือของคนไทยเป็นกิจกรรมที่ไม่แพร่หลายแม้ในหมู่ผู้รู้หนังสือแล้ว โดยเฉพาะ การหาอ่านหนังสือที่ดีและมีสาระยังมีน้อย สาเหตุมีอยู่หลายประการนับตั้งแต่การขาดแคลนหนังสือที่ดี จำนวนหนังสือมีไม่เพียงพอและตรงกับความต้องการของผู้อ่าน การขาดแคลนแหล่งหนังสือที่สามารถยืมไปอ่านได้ สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้คนขาดแรงจูงใจ และแรงกระตุ้นให้อยากอ่าน ดังนั้นหากต้องการให้การอ่านหนังสือจนเกิดเป็นนิสัย จำเป็นต้องมีการปลูกฝังและชักชวนให้เกิดความสนใจการอ่านอย่างต่อเนื่อง สมมาเสมอ

อริชา รจนะ (2558: 12) การส่งเสริมการอ่าน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคน การอ่านมิใช่ทักษะที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แต่ต้องอาศัยการส่งเสริมกระตุ้น

และจงใจให้เกิดความอยากรู้อยากอ่านจนเป็นนิสัย และจะต้องส่งเสริมสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง จนเกิดนิสัยรักการอ่านและรู้จักแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองตลอดชีวิต

สุรดี วิภักดิ์ (2559: 23) ได้สรุปการส่งเสริมการอ่าน ไว้ว่า การส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมรักการอ่านหนังสือและอ่านหนังสือจนคิดเป็นนิสัย ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการสร้างนิสัยที่ดีที่สุดคือ ครอบครัว และครูที่คอยกระตุ้นและส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่านและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา อีกทั้งควรเปิดโอกาสให้บุคคลที่อยู่ในชุมชนใกล้เคียงได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามแผนพัฒนาการอ่านด้วย

2.4 แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน บรรณารักษ์หรือผู้จัดการกิจกรรมควรมีแผนการจัดกิจกรรมตลอดปีตามความเหมาะสมและความสนใจของผู้ใช้บริการทั้งในและนอกห้องสมุด ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมการอ่านและการศึกษาค้นคว้าเพิ่มพูนความรู้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจะเป็นจุดสนใจให้ประชาชนเข้ามาใช้บริการและสนใจที่จะอ่านมากยิ่งขึ้น ซึ่งการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีขั้นตอนในการดำเนินงาน คือ สำรวจความต้องการของกลุ่มผู้ใช้บริการ จัดทำแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้บริการ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ทั้งเชิงรุกทั้งในและนอกห้องสมุด ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผน และให้มีการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรม เพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนาปรับปรุงให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยกระบวนการดังกล่าวเน้นกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการอ่านและสร้างนิสัยรักการอ่าน นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึง ความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและสภาพปัญหาของสังคม มีการบูรณาการการอ่านกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่องและการศึกษาตามอัธยาศัย ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนเข้ามาจัดและหรือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคเหนือ, 2557: 15)

นวรรตน์ พวงนาค (2553, สืบค้นจาก: <http://www.kroobannok.com/35482>) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไว้ว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้มีประสิทธิภาพนั้น ควรมีการเตรียมพร้อมและคำนึงในเรื่องต่อไปนี้

1. จัดห้องสมุด สำหรับให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ จัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เข้าสู่บรรยากาศของการอ่านและได้ใกล้ชิดกับหนังสือมากยิ่งขึ้น เช่น จัดนิทรรศการหนังสือในโอกาสต่าง ๆ จัดกิจกรรมเพื่อชวนให้อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ ฯลฯ

2. ครูผู้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ควรเตรียมพร้อมทั้งในด้านวิธีการดำเนินการ สื่อ อุปกรณ์ เพื่อให้การจัดกิจกรรมดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุตามเป้าหมาย และจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ รวมทั้งต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องนิสัยรักการอ่านด้วย

3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ต้องเป็นกิจกรรมที่เร้าใจทำทลายความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน รวมทั้งมีความหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีความสุข และเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

4. ครูผู้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ควรเก็บรวบรวมข้อมูลในด้านการอ่านของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อที่จะจัดกิจกรรมสนองกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน ได้อย่างเหมาะสม

5. ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ควรปรับปรุงหรือดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม เพื่อให้กิจกรรมดูน่าสนใจแปลกใหม่และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

6. นอกจากโรงเรียนจะมีบทบาทสำคัญในการสร้างนิสัยการรักการอ่านให้นักเรียน จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากพ่อแม่ ผู้ปกครองอีกทางหนึ่งด้วย เพื่อให้การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านเป็นไปอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

การอ่านหนังสือเป็นการพัฒนาตนเองและการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นมากในการพัฒนาคนและพัฒนาสังคม การอ่านหนังสือของคนไทยเป็นกิจกรรมที่ไม่แพร่หลายแม้ในหมู่ผู้รู้หนังสือแล้ว โดยเฉพาะการอ่านหนังสือที่ดีและมีสาระยังมีน้อยขึ้นไปอีก สาเหตุมีอยู่หลายประการนับตั้งแต่การขาดแคลนหนังสือที่ดีและตรงกับความต้องการของผู้อ่าน การขาดแคลนแหล่งหนังสือที่จะยืมอ่านได้ ไปจนถึงการดึงความสนใจและการแย่งเวลาของสื่ออื่น ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ ฯลฯ รวมทั้งขาดแรงจูงใจ และการชักจูง การกระตุ้น และมีนิสัยรักการอ่านทั้งในและนอกโรงเรียน เมื่อเทียบกับความเพลิดเพลินและการได้ฟัง ได้รู้เห็นเรื่องต่าง ๆ จากโทรทัศน์ และวิทยุแล้ว การอ่านหนังสือเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวต้องใช้ความพยายามมากกว่าและต้องมีทักษะในการอ่าน ถ้าจะให้การอ่านหนังสือเกิดเป็นนิสัยจำเป็นต้องมีการปลูกฝังและชักชวนให้เกิดความสนใจการอ่านอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ซึ่งการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักอ่าน ควรมีลักษณะ คือ 1. เร้าใจให้เกิดความอยากอ่านหนังสือ 2. ควรทำให้เกิดความพยายามที่จะอ่าน เพื่อจะได้รู้เรื่องที่น่ายุ่ที่มีอยู่ในหนังสือและนำเสนอตามกิจกรรมที่จัดขึ้น 3. เป็นการแนะนำ กระตุ้นให้อยากรู้ อยากเห็นเรื่องน่ายุ่ต่าง ๆ เกิดความรอบรู้ กิดกว้าง และมีการอ่านต่อเนื่องจนเป็นนิสัย 4. สร้างบรรยากาศที่น่าอ่าน รวมทั้งให้มีวัสดุการอ่าน มีแหล่งการอ่านที่เหมาะสมและเพียงพอ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561: 9) ให้แนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ซึ่งควรมีลักษณะดังนี้

1. **เร้าใจ** บุคคลที่เป็นเป้าหมายอาจเป็นคนเดียว กลุ่มคน หรือคนทั่วไป ให้เกิดความอยากอ่านหนังสือ โดยเฉพาะหนังสือที่มีคุณภาพตามที่ประสงค์ หรือที่ผู้จัดกิจกรรมเห็นว่าควรอ่าน

2. **จูงใจ** บุคคลที่เป็นเป้าหมายเกิดความพยายามที่จะอ่านให้แตกฉาน เพื่อจะได้รู้เรื่องราวอันน่ารู้ น่าสนุก นอกจากประโยชน์แล้วยังเกิดความรู้สึกว่าความพยายามอ่านให้เข้าใจถ่องแท้นั้นคุ้มค่า ให้ความรู้สึกเป็นอิสระเสรี ไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นให้ช่วยอ่าน เห็นความจำเป็นที่จะต้องฝึกฝนการอ่านและการใช้คู่มือช่วยการอ่านเช่น พจนานุกรม ศัพท์วิชาเฉพาะ เป็นต้น ไม่เกิดความเบื่อหน่ายท้อแท้ที่จะต้องต่อสู้เอาชนะตนเองให้อาชนะหนังสือให้ได้

3. **กระตุ้น** แนะนำ ให้อายุกรู้อยากเห็น เรื่องราวต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหนังสือมากมาย หลากอย่างอยากมองดูให้รู้รอบและรู้สึกซึ่ง เปิดความคิดให้กว้าง เมื่ออ่านเรื่องหนึ่งแล้วก็อยากอ่านเรื่องอื่นต่อไป มีความรู้สึกว่าการอ่านเป็นกิจกรรมประจำวันที่ขาดเสียมิได้ เกิดความรู้สึกว่าหนังสือทำทนายให้อ่าน ให้อัจฉริยะ ให้ประเมินค่าให้อุทยานำเอาความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้อย่างเหมาะสม อยากเขียนหนังสือทำนองเดียวกันนี้ให้ดีกว่าเล่มที่อ่านเหล่านี้เป็นต้น

4. **สร้าง** บรรยากาศการอ่านขึ้นในบ้าน ในโรงเรียน และในสังคม นอกจากกิจกรรมจะเร้าใจ จูงใจให้อ่าน และกระตุ้นให้เกิดความคิดให้กว้างแล้ว กิจกรรมส่งเสริมการอ่านจะเกี่ยวข้องกับการผลิตวัสดุการอ่านให้เหมาะสม การสร้างและปรับปรุงแหล่งวัสดุการอ่านให้มีเพียงพอ การบูรณาการการอ่านในการเรียนการสอนและในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการต่าง ๆ

3. แนวคิดเกี่ยวกับบ้านหนังสือชุมชน

3.1 นโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบ้านหนังสือชุมชน

3.1.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวถึง การศึกษา แนวทางการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้และการอ่าน ไว้ในมาตรา 4 มาตรา 24 (3) และ (5) และมาตรา 25 ซึ่งในมาตรา 4 กล่าวว่า การศึกษา หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ในหมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้ (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอน

สามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และในมาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่น อย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542, 2-8)

3.1.2 ยุทธศาสตร์และจุดเน้นการดำเนินงานสำนักงาน กศน.ที่เกี่ยวข้องกับบ้าน หนังสือชุมชน มีดังนี้

1) นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 ได้กำหนดการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับบ้านหนังสือชุมชน โดยในเป้าประสงค์ ข้อที่ 3 ว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้ของชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและปรัชญาคิดเป็น อาทิ หมู่บ้านตามรอยพระยุคลบาท หมู่บ้านแห่งการอ่าน บ้านหนังสือชุมชน แหล่งการเรียนรู้ชุมชน และกำหนดยุทธศาสตร์และจุดเน้นการดำเนินงาน ไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 4 จัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทุกช่วงวัยและพัฒนาคุณภาพชีวิต จุดเน้นการดำเนินงาน 4.2 มุ่งเน้นการส่งเสริมให้เกิดชุมชนรักการอ่าน สร้างการอ่าน เสริมการเรียนรู้ ในรูปแบบหมู่บ้าน/ชุมชนแห่งการอ่าน อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน บ้านหนังสือชุมชน (สำนักงาน กศน., 2559: 1-5)

2) นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560 ได้กล่าวเกี่ยวกับการดำเนินการของบ้านหนังสือชุมชนและการส่งเสริมการอ่าน ไว้ใน ภารกิจต่อเนื่อง ด้านการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ ข้อ 1.3 การศึกษาตามอัธยาศัย ใน 1) ส่งเสริมให้มีการขยายและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในระดับตำบล เพื่อการถ่ายทอดองค์ความรู้ และจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ในชุมชนได้อย่างทั่วถึง 2) จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และพัฒนาความสามารถในการอ่านและศักยภาพการเรียนรู้ของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายให้ได้ระดับอ่านคล่อง อ่านเข้าใจความเขียนคล่อง และอ่านเชิงคิดวิเคราะห์พื้นฐาน และให้ประชาชนสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทันเหตุการณ์ เพื่อสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติจริง 3) ส่งเสริมให้มีการสร้างบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านให้เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยสนับสนุนการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางและทั่วถึง เช่น พัฒนาห้องสมุดประชาชนทุกแห่งให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัคร

ส่งเสริมการอ่าน การสร้างเครือข่ายส่งเสริมการอ่าน จัดหน่วยบริการเคลื่อนที่พร้อมอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ที่หลากหลายออกให้บริการประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึง สม่ำเสมอ รวมทั้งเสริมสร้างความพร้อมในด้านสื่ออุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการอ่าน และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างหลากหลาย (สำนักงาน กศน., 2560: 11-13)

3) นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561 กล่าวเกี่ยวกับการดำเนินการของบ้านหนังสือชุมชนและการส่งเสริมการอ่าน ไว้ใน ภารกิจต่อเนื่อง ด้านการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ ข้อ 1.4 การศึกษาตามอัธยาศัย ใน ข้อ 2) จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และพัฒนาความสามารถในการอ่านและศักยภาพการเรียนรู้ของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย 3) ส่งเสริมให้มีการสร้างบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านให้เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยสนับสนุนการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางและทั่วถึง เช่น พัฒนาห้องสมุดประชาชนทุกแห่งให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน การสร้างเครือข่ายส่งเสริมการอ่าน จัดหน่วยบริการเคลื่อนที่พร้อมอุปกรณ์เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ที่หลากหลายให้บริการกับประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึง สม่ำเสมอ รวมทั้งเสริมสร้างความพร้อมในด้านสื่ออุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการอ่าน และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างหลากหลาย (สำนักงาน กศน., 2560: 8-9)

4) นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 กล่าวเกี่ยวกับการดำเนินการของบ้านหนังสือชุมชนและการส่งเสริมการอ่าน ไว้ในนโยบายเร่งด่วนเพื่อร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ข้อที่ 3.6 การเพิ่มอัตราการอ่านของประชาชน โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรูปแบบต่างๆ เช่น อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน ห้องสมุดประชาชน บ้านหนังสือชุมชน ห้องสมุดเคลื่อนที่ ผลักดันให้เกิดห้องสมุดสู่การเป็นห้องสมุดเสมือนจริงต้นแบบ เพื่อพัฒนาให้ประชาชนมีความสามารถในระดับอ่านคล่อง เข้าใจความ คิดวิเคราะห์พื้นฐาน และสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทันเหตุการณ์ รวมทั้งนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน และในภารกิจต่อเนื่องด้านการศึกษาตามอัธยาศัย ข้อ 3) ส่งเสริมให้มีการสร้างบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านให้เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยสนับสนุนการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางและทั่วถึง เช่น พัฒนาห้องสมุดประชาชนทุกแห่งให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน การสร้างเครือข่ายส่งเสริมการอ่าน จัดหน่วยบริการเคลื่อนที่พร้อมอุปกรณ์เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ที่หลากหลายให้บริการกับประชาชน

ในพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึง สม่าเสมอ รวมทั้งเสริมสร้างความพร้อมในด้านสื่ออุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการอ่าน และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างหลากหลาย (สำนักงาน กศน., 2562: 6-10)

5) นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 ได้กำหนดภารกิจต่อเนื่อง ด้านการศึกษาตามอัธยาศัย โดยให้ดำเนินการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในสังคมไทย ให้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางและทั่วถึง เช่น พัฒนาห้องสมุดประชาชนทุกแห่งให้มีการบริการที่ทันสมัย ส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน การสร้างเครือข่ายส่งเสริมการอ่าน จัดหน่วยบริการเคลื่อนที่พร้อมอุปกรณ์เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ที่หลากหลายให้บริการกับประชาชนในพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึง สม่าเสมอ รวมทั้งเสริมสร้างความพร้อมในด้านบุคลากร สื่อ อุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการอ่านและการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างหลากหลาย (สำนักงาน กศน., 2563: 8)

3.2 ความเป็นมาของบ้านหนังสือชุมชน

ในอดีต สำนักงาน กศน. เคยมีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน เพื่อเป็นสถานที่ให้บริการความรู้ข่าวสารข้อมูลทั่วไปให้ประชาชนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง มีสถานที่ตั้งอยู่ในชุมชนภายในหมู่บ้าน จัดสร้างและดูแลรักษาโดยประชาชนในหมู่บ้านนั้นๆ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และมีหนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสารไว้บริการ จนเมื่อมีพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2542 สำนักงาน กศน. ได้โอนที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่นให้เป็นผู้ดำเนินการแทน แต่เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่ง มีความจำเป็นต้องใช้งบเพื่อแก้ไขพัฒนางานด้านอื่นๆ ทำให้การดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านไม่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง แต่ทว่าบทบาทและความรับผิดชอบด้านการอ่านออกเขียนได้ของประชาชนซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนา ก็ยังคงอยู่ในความรับผิดชอบของ สำนักงาน กศน. จึงไม่อาจจะเพิกเฉยได้ เพราะสถิติของอัตราการอ่านของประชาชนยังน้อยอยู่และสถิติการไม่รู้หนังสือของคนไทยกลับกลายเป็นเพิ่มขึ้น ด้วยเหตุที่กล่าวมาข้างต้น สำนักงาน กศน. จึงได้คิดพลิกพื้นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านขึ้น ภายใต้กรอบแนวคิดที่ว่า ถ้ามีแหล่งการอ่านในชุมชนที่อยู่ใกล้บ้าน อย่างน้อยก็มีแหล่งการอ่านและเป็นสถานที่พบปะกันระหว่างคนในชุมชน ตลอดจนการส่งเสริมการอ่าน เพื่อป้องกันการลืมนหนังสือและเพิ่มอัตราการอ่านของประชาชน จึงดำเนินโครงการบ้านหนังสืออัจฉริยะขึ้น ในปีงบประมาณ 2556 ซึ่งมีจำนวน 41,800 แห่ง และต่อมาในปีงบประมาณ 2559 รัฐบาลได้ตัดงบประมาณจัดซื้อหนังสือพิมพ์ และนิตยสารของบ้านหนังสืออัจฉริยะ เนื่องจากภารกิจและการใช้งบประมาณซ้ำซ้อนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถึงแม้การจัดสรรงบประมาณของรัฐบาลได้ถูกยกเลิกไป แต่ชุมชนยังเห็น

ความสำคัญและประโยชน์ของบ้านหนังสืออัจฉริยะอยู่ อย่างน้อยก็เป็นแหล่งพบปะพูดคุยกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน และเป็นแหล่งดึงดูดคนในชุมชนให้หันมาสนใจเรื่องการอ่านได้บางส่วนพ่อแม่ผู้ปกครองต้องการให้มีแหล่งเพื่อปลูกฝังการอ่านให้กับลูกหลานของตนในอนาคต สำนักงาน กศน. จึงได้สานต่อโครงการดังกล่าว โดยการปรับเปลี่ยนชื่อ “บ้านหนังสืออัจฉริยะ” เป็น “บ้านหนังสือชุมชน” เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้มีจิตอาสาดำเนินงานภายใต้ศักยภาพของคนที่มียู่ ตามความสมัครใจ จำนวนกว่า 18,000 แห่ง โดย สำนักงาน กศน. ได้เข้าไปส่งเสริมสนับสนุน ให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือตามที่ผู้มีจิตอาสาร้องขอ ยกเว้นการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน

3.3 ความหมายของบ้านหนังสือชุมชน

สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ (http://elibrary.nfe.go.th/e_library/ebook/0/ebook/1597997899.pdf) ให้ความหมายของ “บ้านหนังสือชุมชน” ว่าเป็นแหล่งการอ่านและการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านและการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในชุมชน เป็นสถานที่พบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สามารถเข้าใช้บริการได้สะดวก มีความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และชุมชน โดยมีเจ้าของบ้านหรืออาสาสมัคร ทำหน้าที่ดูแล ให้บริการ และจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านและการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 3 ข้อ คือ 1) เพื่อเป็นแหล่งการอ่านที่ใกล้ชิดตัวในชุมชน 2) เพื่อสร้างเสริมนิสัยรักการอ่าน ป้องกันการลืมนหนังสือ และเกิดการเรียนรู้ สามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และ 3) เพื่อเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนแบบมีส่วนร่วม

3.4 แนวคิดการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนของสำนักงาน กศน.

สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ (2559) ได้เสนอแนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนที่จะประสบผลสำเร็จได้ ควรมีองค์ประกอบในการดำเนินงาน ได้แก่ การบริหารจัดการ สื่อสร้างเสริมการอ่านและการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านและการเรียนรู้ การบริการและการอำนวยความสะดวก การมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย และการนิเทศ ดังแผนผังตามภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบบ้านหนังสือชุมชน

ที่มา: http://elibrary.nfe.go.th/e_library/ebook/0/ebook/1597997899.pdf, หน้า 6

โดยแนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน มีองค์ประกอบ 6 ประการ ซึ่งอธิบายรายละเอียด ดังนี้

1. การบริหารจัดการ

1.1 การกิจของหน่วยงาน/สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ควรจัดทำแผนงาน/โครงการประจำปี เพื่อกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการจัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ ทำเนียบ สถิติ เป็นรายตำบลรายอำเภอ เพื่อสะดวกในการจัดทำสารสนเทศตลอดจนเอกสารแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

1.2 การจัดหางบประมาณ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการสร้างเสริมการอ่านให้แก่ประชาชนจึงควรจัดตั้งงบประมาณให้เพียงพอและเกิดความคุ้มค่ากับงบประมาณที่ได้รับ

1.3 การคัดเลือกสถานที่จัดตั้งบ้านหนังสือชุมชน ควรพิจารณาจาก

- 1) เป็นสถานที่ที่เหมาะสม สะดวกต่อการเข้าใช้บริการ
- 2) เป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน

3) ได้รับอนุญาตจากเจ้าของบ้าน หรือสถานที่นั้น ๆ

1.4 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านของบ้านหนังสือชุมชน

1) ควรมีป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชน และอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก
 2) ควรจัดให้มีลักษณะเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีข้อมูลต่าง ๆ ของชุมชนตนเอง ได้แก่ ข้อมูลด้านวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น สุขภาพอนามัย อาชีพ สังคมเศรษฐกิจ การเมือง สถานที่ต่าง ๆ ของชุมชนเทคโนโลยีของคนในชุมชนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ฯลฯ

3) ควรมีคณาจารย์บ้านหนังสือชุมชนตามความเหมาะสมของชุมชน

2. สื่อสร้างเสริมการอ่านและการเรียนรู้

2.1 สื่อที่ให้บริการในบ้านหนังสือชุมชน ควรเป็นสื่อที่ตรงกับความต้องการและเหมาะสมกับคนในชุมชนเป็นหลัก มีความหลากหลาย เช่น หนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร วารสาร หนังสือสำหรับเด็ก ผู้สูงอายุ หนังสือเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ฯลฯ นอกจากนี้ควรจัดให้มีสื่อที่คนในชุมชนควรรู้ เช่น หนังสือกฎหมายสำหรับประชาชน หนังสือเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เป็นต้น ตลอดจนการจัดให้มีเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการสืบค้นข้อมูลความรู้ข่าวสาร

2.2 การจัดหาสื่อสำหรับให้บริการในบ้านหนังสือชุมชน สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การจัดซื้อการรับบริจาค การทอดผ้าป่าหนังสือ การตัดบัตรหนังสือ การยืมและหมุนเวียนสื่อจากห้องสมุดประชาชนหมู่บ้านหนังสือชุมชน กศน. ตำบลหมู่บ้านหนังสือชุมชน บ้านหนังสือชุมชนหมู่บ้านหนังสือชุมชน เป็นต้น

3. การจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านและการเรียนรู้

นอกจากการให้บริการการอ่านจากสื่อที่มีอยู่ในบ้านหนังสือชุมชนแล้ว ควรจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านและการเรียนรู้เพิ่มเติมตามความต้องการของคนในชุมชน ดังนี้

3.1 กิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน เป็นการกระทำต่าง ๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน พยายามพัฒนาการอ่านของตนจนเป็นนิสัย เช่น กิจกรรมเล่าเรื่องหนังสือ กิจกรรมอ่านดีมีรางวัล กิจกรรมพี่เล่าน้องวาด กิจกรรมการเล่าตำนานหมู่บ้าน ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น กิจกรรมอ่านนิทาน นิทานวรรณคดี นิทานพื้นบ้าน กิจกรรมประกวดอ่านร้อยแก้วร้อยกรอง เกมค้นหาป้ายคำ กิจกรรมต้นไม้พูดได้ (สุภาษิตคำพังเพย) ป้ายนิเทศ นิทรรศการ กระดานข่าว เป็นต้น รวมถึงกิจกรรมของชุมชน เช่น การจัดประชุม การจัดกลุ่มเสวนา การไถ่เกตุกรรมพิธีพืชมงคลต่าง ๆ การจัดกลุ่มสนทนา การพบปะสังสรรค์ ฯลฯ

3.2 กิจกรรมสร้างเสริมการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นตามสภาพวิถีชีวิตของชุมชนนั้น ๆ จากการอ่าน และการฝึกปฏิบัติ เช่น

- 1) กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ เช่น การพับใบเตย การทำเหรียญโปรยทาน การทำพวงมโหตร การทำตุ๊ก งานประดิษฐ์จากเศษวัสดุ
- 2) กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ เช่น 1 คน 1 อาชีพ การสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก
- 3) กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี เช่น สลากกัณฑ์ กระจายสารท รำวงย้อนยุค
- 4) กิจกรรมส่งเสริมดูแลสุขภาพอนามัย เช่น แอโรบิค ไทเก๊ก รำไม้พลอง ฮูล่าฮูล่า
- 5) กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เช่น ปิ่นโตคุณธรรม ยามน้อยห้อยรดเมล็ด ลงขันปันหนังสือ ตักบาตรหนังสือ

ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านและการเรียนรู้ในบ้านหนังสือชุมชนอาจจัดเพียงกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งก็ได้ หรืออาจจัดทั้งสองกิจกรรมก็ได้ตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและศักยภาพของบ้านหนังสือชุมชนแต่ละแห่ง

4. การบริการและการอำนวยความสะดวก

4.1 การบริการ เช่น บริการการอ่าน บริการยืม-คืน การแนะนำหนังสือ การหมุนเวียนสื่อ การเปิด-ปิดให้บริการ เป็นต้น

4.2 การอำนวยความสะดวก เช่น จัดสถานที่พร้อมบริการ โต๊ะ เก้าอี้ การติดป้ายหมวดหนังสือ ป้ายกิจกรรม บริการน้ำดื่ม ห้องน้ำ แวนตาสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น

5. การมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย การดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน มีเป้าหมายให้เกิดความสำเร็จอย่างยั่งยืน ควรเกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน เช่น การบริหารจัดการ การรับบริจาคสื่อ การหมุนเวียนสื่อการจัดกิจกรรม (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมให้ข้อเสนอแนะ) การระดมทรัพยากร การประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

6. การนิเทศ การนิเทศ เป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญในการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้ทราบสภาพการดำเนินงานที่เป็นอยู่ และเพื่อให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

6.1 นิเทศเพื่ออะไร การนิเทศการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน เพื่อให้บ้านหนังสือชุมชนมีการดำเนินงานที่เข้มแข็งและยั่งยืน มีประชาชนมาใช้บริการอ่านและเข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

6.2 ใครเป็นผู้นิเทศ ครูอาสาสมัคร กศน. และหรือ ครู กศน.ตำบล ที่รับผิดชอบพื้นที่บ้านหนังสือชุมชนตั้งอยู่ หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารสถานศึกษา ควรนิเทศอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง/แห่งและรายงานผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ และให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนให้เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

6.3 นิเทศอะไร ในการนิเทศแต่ละครั้งผู้นิเทศจำเป็นต้องรู้จักบ้านหนังสือชุมชนแต่ละแห่งก่อน โดยการกำหนดประเด็นการนิเทศ เพื่อให้ผู้นิเทศมีข้อมูลที่เป็นสภาพจริงของบ้านหนังสือชุมชน เพื่อนำมาใช้ในการช่วยเหลือ สนับสนุนการดำเนินงาน ซึ่งในที่นี้ ขอเสนอตัวอย่างประเด็นการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ได้ ดังต่อไปนี้

1) ที่มาของบ้านหนังสือชุมชน มีแรงบันดาลใจมาจากอะไรหรือใคร อย่างไร เริ่มดำเนินการตั้งแต่เมื่อไร อย่างไร มีใครร่วมดำเนินการบ้าง และทำอะไรบ้าง มีปัญหาอุปสรรคอะไร แก้ไขอย่างไร และผลการแก้ไขเป็นอย่างไร

2) ลักษณะกายภาพ สถานที่ที่ตั้งสะดวกในการมาใช้บริการหรือมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการอ่านและเรียนรู้มากน้อยเพียงใดอย่างไร

3) การบริหารจัดการ แบ่งเป็น 2 กรณี คือ

(1) กรณีดำเนินการเอง ดำเนินการอย่างไร มีปัญหาอุปสรรคอะไรและแก้ไขอย่างไร ผลการแก้ไขเป็นอย่างไร

(2) กรณีบริหารโดยคณะกรรมการ ทำไมจึงมีคณะกรรมการ ประกอบไปด้วยใครบ้าง จำนวนกี่คน มีตำแหน่งอะไรบ้าง แต่ละตำแหน่งมีบทบาทหน้าที่อะไร มีวาระการเป็นคณะกรรมการหรือไม่ ถ้ามีกี่ปี มีการประชุมหรือกันมากน้อยเพียงใด มีปัญหาอุปสรรคอะไรและแก้ไขอย่างไร ผลการแก้ไขเป็นอย่างไร การบริหารจัดการในปัจจุบันนั้นมีความมั่นคงหรือไม่ ต้องการปรับเปลี่ยนอะไรเพิ่มเติม

4) สื่อ มีสื่ออะไรบ้าง ได้มาอย่างไร ใครมีส่วนร่วม เพียงพอหรือไม่ ต้องการสื่ออะไรเพิ่มเติมอีก

5) การบริการ มีให้บริการอะไรบ้าง ใครเป็นผู้ให้บริการ ให้บริการวัน/เวลาใดบ้าง

6) กิจกรรมสร้างเสริมการอ่านและการเรียนรู้ มีกิจกรรมอะไรบ้าง ใครจัด จัดบ่อยเพียงใดมีผู้ร่วมกิจกรรมจำนวนกี่คน และใครเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละครั้ง ผลการจัดกิจกรรมเป็นอย่างไร

6.4 นิเทศอย่างไร ก่อนที่จะดำเนินการนิเทศ ผู้นิเทศจำเป็นต้องรู้ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นจริงของบ้านหนังสือชุมชน ดังที่กล่าวมาแล้ว ดังนั้น จึงควรดำเนินการนิเทศ ดังนี้

1) กำหนดประเด็นการนิเทศ ดังตัวอย่างประเด็นที่กำหนดในหัวข้อ “นิเทศอะไร” ที่กล่าวมาแล้ว เพื่อจัดทำเครื่องมือนิเทศบ้านหนังสือชุมชน

2) รวบรวมข้อมูลตามประเด็น

3) ค้นหาสาเหตุของสภาพการดำเนินงาน และความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน/คณะทำงานบ้านหนังสือชุมชน

4) ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือตามความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน/คณะทำงานบ้านหนังสือชุมชนด้วยวิธีการต่างๆ ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ คือ บรรยาย อธิบาย ประชุม อบรม สาธิต เป็นต้น

5) รายงานผลการนิเทศแก่ผู้บริหารสถานศึกษาทุกครั้งที่ใช้ปฏิบัติการนิเทศ ซึ่งควรรายงานทันทีและการรายงานควรประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) สภาพที่พบ 2) ข้อนิเทศ และ 3) ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

(1) สภาพที่พบ เป็นข้อมูลพื้นฐานที่เป็นจริงของบ้านหนังสือชุมชนตามประเด็นการนิเทศ

(2) ข้อนิเทศ เป็นคำแนะนำ ข้อเสนอแนะที่ผู้นิเทศให้กับผู้ปฏิบัติงานหรือคณะทำงาน

(3) ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา เป็นสิ่งที่ผู้นิเทศไม่สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่ผู้ปฏิบัติงานหรือคณะทำงานได้ อาจเนื่องจากเกินอำนาจของผู้นิเทศ จึงนำมาเสนอให้กับผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาข้อเสนอแนะ เพื่อให้ความช่วยเหลือต่อไป

สำหรับบทบาทและภารกิจของหน่วยงานสังกัดสำนักงาน กศน.และผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน สามารถแบ่งออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้

1. ระดับสำนักงาน กศน. มีบทบาทและภารกิจของหน่วยงาน ในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ดังนี้

1.1 กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงาน

1.2 ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงาน เช่น การจัดทำแนวทางการดำเนินงาน การจัดหาสื่อการจัดทาเว็บไซต์ การจัดทำเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

1.3 ประกาศเกียรติคุณ ยกย่อง ชมเชย มอบรางวัล

1.4 ติดตาม ประเมินผล รายงานผล

2. ระดับสำนักงาน กศน.จังหวัด มีบทบาทและภารกิจในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ดังนี้

2.1 ชี้แจงนโยบาย แนวทาง และแผนการดำเนินงาน

2.2 ประชาสัมพันธ์ ประสานเครือข่ายร่วมสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงาน

2.3 จัดอบรม ประชุมสัมมนา จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาดูงานบ้านหนังสือชุมชนที่เป็น Best Practice ให้แก่ครู กศน. บรรณารักษ์ เครือข่าย อาสาสมัคร และบุคลากรอ่าน

- 2.4 นิเทศติดตามประเมินผล
- 2.5 ประกาศเกียรติคุณ ยกย่อง ชมเชย มอบรางวัล
- 2.6 สรุป รายงานผล เผยแพร่ข้อมูล

3. ระดับ กศน.อำเภอ มีบทบาทและภารกิจในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ดังนี้

- 3.1 ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
- 3.2 จัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ ทำเนียบ สถิติ เป็นรายตำบล รายอำเภอ เพื่อสะดวกในการจัดทำสารสนเทศ ตลอดจนเอกสารแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง
- 3.3 จัดทำแผนงาน / โครงการประจำปี เพื่อกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจน
- 3.4 ประชาสัมพันธ์ ประสานภาคีเครือข่ายร่วมสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงาน
- 3.5 ประสาน และจัดหาทรัพยากรต่าง ๆ ในการดำเนินงาน (บุคคล/สื่อ/วัสดุอุปกรณ์/งบประมาณ)
- 3.6 จัดอบรม ประชุมสัมมนา จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาดูงานบ้านหนังสือชุมชนที่เป็น Best Practice ให้แก่ครู กศน. บรรณารักษ์ เครือข่าย อาสาสมัคร และบุคลากรอ่าน
- 3.7 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล
- 3.8 ประกาศเกียรติคุณ ยกย่อง ชมเชย มอบรางวัล
- 3.9 สรุป รายงานผลเผยแพร่ข้อมูล

4. ระดับห้องสมุดประชาชน มีบทบาทและภารกิจในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ดังนี้

- 4.1 ประสานงาน จัดทำแผนการดำเนินงาน และประชาสัมพันธ์
- 4.2 ให้คำแนะนำ และร่วมจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้
- 4.3 สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ สื่อ หนังสือ
- 4.4 หมุนเวียนสื่อให้ กศน. ตำบล
- 4.5 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล
- 4.6 สรุป รายงานผล เผยแพร่ข้อมูล

5. ระดับ กศน.ตำบล มีบทบาทและภารกิจในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ดังนี้

- 5.1 สำรวจข้อมูล และความต้องการของชุมชน จัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ ทำเนียบสถิติระดับตำบล เพื่อสะดวกในการจัดทำสารสนเทศ ตลอดจนเอกสาร แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

5.2 จัดทำแผนปฏิบัติการระดับตำบลเพื่อกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจน

5.3 ประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนให้กับคนในชุมชน

5.4 ร่วมกับชุมชนในการคัดเลือกสถานที่จัดตั้งบ้านหนังสือชุมชน โดยการทำประชาคม

5.5 ร่วมดำเนินงานกับผู้มีจิตอาสาและชุมชนในการดำเนินงาน และจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านและการเรียนรู้

5.6 หมุนเวียนสื่อให้บ้านหนังสือชุมชน

5.7 นิเทศ ควบคุมเทศอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง /แห่ง และรายงานผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

5.8 รายงานข้อมูลสถิติในระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการ (ระบบ DMIS)

6. ระดับเจ้าของสถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนหรืออาสาสมัคร มีบทบาทและภารกิจในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ดังนี้

6.1 แสดงความประสงค์ อนุญาตให้ใช้บ้านเป็นสถานที่จัดตั้งบ้านหนังสือชุมชน

6.2 ให้บริการการอ่าน ดำเนินงาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน

6.3 ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูล

6.4 ประสานและร่วมมือกับเครือข่าย เพื่อรับการสนับสนุนการดำเนินงาน พัฒนาและปรับปรุงบ้านหนังสือชุมชน

4. บริบทของจังหวัดยะลา

4.1 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดยะลา

4.1.1 ประวัติความเป็นมาของจังหวัดยะลา

คำว่า “ยะลา” มาจากภาษาพื้นเมืองเดิมว่า “ยาลอ” ซึ่งแปลว่า “แห” ตามประวัติตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงตอนต้นกรุงรัตนโกสินทร์นั้น “เมืองยะลา” เป็นส่วนหนึ่งของมณฑลปัตตานี ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้ทรงโปรดเกล้าให้มีการปรับปรุงการปกครองส่วนภูมิภาคใหม่เป็นการปกครองแบบเทศาภิบาล โดยออก

ประกาศข้อบังคับสำหรับการปกครอง 7 หัวเมือง ร.ศ. 120 ซึ่งประกอบด้วย เมืองปัตตานี หนองจิก ยะหริ่ง สายบุรี ยะลา ระแงะ และเมืองรามัน ในแต่ละเมืองมีพระยาเมืองเป็นผู้รักษาราชการ โดยอยู่ภายใต้การดูแลของข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑลนครศรีธรรมราช ต่อมาในปีพ.ศ. 2476 ได้มีการยุบเลิกมณฑลปัตตานี และได้มีการจัดระเบียบราชการส่วนภูมิภาค จังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน “เมืองยะลา จึงเป็นจังหวัดหนึ่งของประเทศไทยในปัจจุบัน”

จังหวัดยะลา ได้ชื่อว่าเป็นจังหวัดเดียวในประเทศไทยที่มีผังเมืองเป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงามที่สุดและติดอันดับโลก โดยเว็บไซต์ www.wtfintheworld.com ได้จัดอันดับเมืองสุดอลังการทั่วโลก เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2560 ประเทศไทยถูกจัดอันดับโลก ลำดับที่ 23 จุดดังกล่าวอยู่บนใจกลางเมืองยะลา จากประวัติความเป็นมาของการวางผังเมืองยะลา เกิดขึ้นในสมัยอำมาตย์โทพระรัฐกิจวิจารณ์ (สวาสดี ณ นคร) ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา คนที่ 10 (พ.ศ. 2456-2458) ร่วมกับเพื่อนข้าราชการ ในสมัยนั้น ได้วางผังเมืองยะลาเริ่มด้วยการหาศูนย์กลางใจเมือง โดยการปักหลักไว้และเอาก้อนหินใหญ่วางไว้เป็นเครื่องหมายเรียกว่า กิโกลศูนย์ แล้วลากเส้นวงกลมเป็นชั้นๆ มีถนนรองรับเป็นตาข่ายลักษณะเป็นใยแมงมุมในเขตเทศบาลนครยะลา และมีคติหลักของเมืองยะลา คือ ถนนมีมาก่อน ผู้คนถึงเข้ามาอยู่ที่หลัง บ้านเรือนจึงมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม โดยพื้นที่ในเขตเทศบาลนครยะลา จำนวน 19 ตารางกิโลเมตร มีถนนกว่า 400 สาย ตัดเชื่อมต่อกัน ส่วนหนึ่งเป็นใยแมงมุม มีวงเวียนซ้อนกัน 3 วง คล้ายกับกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ให้ถนนทุกสายไปรวมกันที่วงเวียนหลักเมือง เป็นการแบ่งโซนนิ่งที่ชัดเจน เช่น สถานศึกษา สถานที่ราชการ ย่านธุรกิจการค้า บ้านพักอาศัยและสวนสาธารณะหรือพื้นที่สีเขียวของเมือง อีกส่วนหนึ่งตัดกันเป็นตารางหมากรุก คล้ายกับนครลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา มีทางเท้าควบคู่รางระบายน้ำ ช่วยให้แนวอาคารเป็นแนวเดียวกัน ส่งผลให้เมืองยะลาที่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดความสะอาด 3 ปีซ้อน (พ.ศ. 2528 - 2530) และในปี พ.ศ. 2540 ได้รับการคัดเลือกจากองค์การอนามัยโลกยกให้เป็น 1 ใน 5 เมืองของประเทศไทยในโครงการเมืองน่าอยู่ทั่วโลก

4.1.2 ขนาดที่ตั้งและอาณาเขต

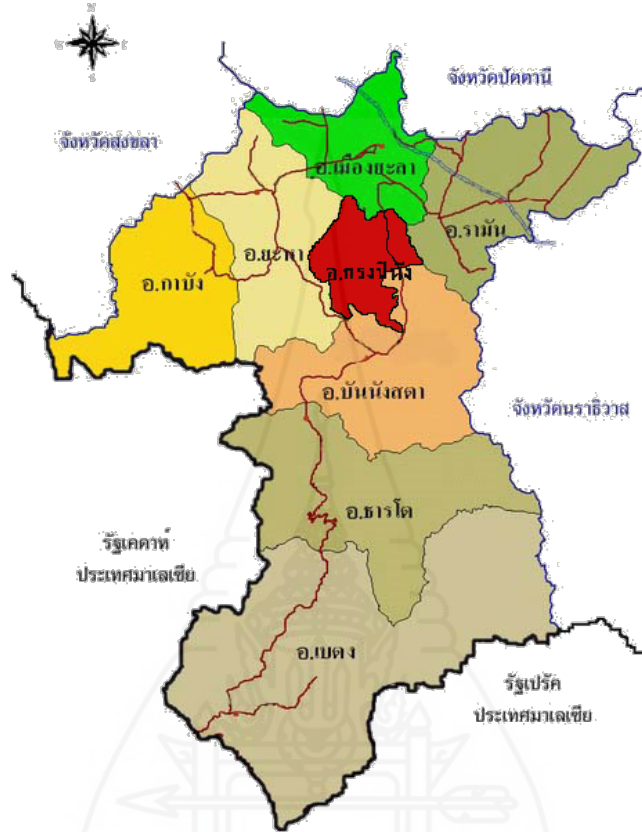
จังหวัดยะลาเป็นจังหวัดที่อยู่ใต้สุดของประเทศไทย อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 5-7 องศาเหนือและเส้นแวงที่ 100 -102 องศาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามทางรถไฟสายใต้ 1,039 กิโลเมตร และตามถนนเพชรเกษมสายเก่า 1,395 กิโลเมตร หรือสายใหม่ 1,084 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 4,521 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2.8 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.4 ของพื้นที่ภาคใต้ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง คือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดสงขลา และปัตตานี

ทิศใต้ ติดต่อกับ รัฐเปรัก ประเทศมาเลเซีย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดนราธิวาสและรัฐเปรัก ประเทศมาเลเซีย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดสงขลาและรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย

ภาพที่ 2.2 แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของจังหวัดยะลา

4.1.3 การปกครองและการบริหารงาน

หน่วยการปกครอง ของจังหวัดยะลา ประกอบด้วย

- 1) อำเภอ 8 อำเภอ
- 2) ตำบล 58 ตำบล
- 3) หมู่บ้าน 380 หมู่บ้าน
- 4) องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง
- 5) เทศบาล 16 แห่ง (1 เทศบาลนคร 3 เทศบาลเมือง 13 เทศบาลตำบล)
- 6) องค์การบริหารส่วนตำบล 47 แห่ง

ตารางที่ 2.1 แสดงการแบ่งเขตการปกครองและพื้นที่จังหวัดยะลา

ที่	อำเภอ	เขตการปกครอง				พื้นที่ (ตร.กม.)
		ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.	
1	อำเภอเมืองยะลา	14	80	6	9	462.24
2	อำเภอรามัน	16	90	3	14	516.031
3	อำเภอบันนังสตา	6	50	2	5	715
4	อำเภอกรงปินัง	4	23	-	4	185
5	อำเภอธารโต	4	37	1	4	675
6	อำเภอเบตง	5	32	2	3	1,328
7	อำเภอยะหา	7	49	2	6	499.9
8	อำเภอกาบัง	2	19	-	2	451
รวม		58	380	16	47	4,832.171

ที่มา : แผนพัฒนาจังหวัดยะลา 4 ปี (พ.ศ. 2561 - 2564) ฉบับทบทวน, หน้า 5

การจัดโครงสร้างราชการบริหารส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นในจังหวัด มีดังนี้

1. การจัดองค์กรราชการบริหารส่วนภูมิภาค มีหน่วยราชการที่อยู่ในความควบคุมดูแลของผู้ว่าราชการจังหวัด คือ ส่วนราชการต่างๆ ในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ซึ่งส่วนราชการในระดับจังหวัดเป็นหน่วยงาน 2 ลักษณะ คือ หน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาคประจำจังหวัด และหน่วยราชการบริหารส่วนกลางในจังหวัด (ที่ขึ้นตรงต่อส่วนกลาง) และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ รวมจำนวน 116 หน่วยประกอบด้วย

1) หน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาคประจำจังหวัดของจังหวัดยะลา มีทั้งสิ้น 34 หน่วยงาน

2) หน่วยราชการบริหารส่วนกลางในจังหวัด มีทั้งสิ้น 75 หน่วยงาน

3) หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในจังหวัด มีทั้งสิ้น 7 หน่วยงาน

2. การจัดองค์กรราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

1) เทศบาล 16 แห่ง ซึ่งแยกเป็น เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง และเทศบาลตำบล 12 แห่ง)

2) องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง

3) องค์การบริหารส่วนตำบล 47 แห่ง

4.2 ข้อมูลประชากรของจังหวัดยะลา

ข้อมูลประชากรของจังหวัดยะลา ณ เดือนกรกฎาคม 2560 จำนวน 525,456 คน
แยกได้เป็น ดังนี้

ประชากรเพศชาย จำนวน 261,253 คน

ประชากรเพศหญิง จำนวน 264,203 คน

จำนวนครัวเรือน จำนวน 160,377 ครัวเรือน

ซึ่งประชากรของจังหวัดยะลา สามารถแยกเป็นรายอำเภอ โดยมีรายละเอียด ดัง

ตารางที่ 2.2 แสดงจำนวนประชากรของจังหวัดยะลาแยกเป็นรายอำเภอ/เทศบาล

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)			ครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
1	เมืองยะลา	36,697	37,926	74,623	17,603
	- เทศบาลนครยะลา	29,343	31,927	61,270	26,699
	- เทศบาลเมืองสะเตงนอก	15,260	16,136	31,396	13,030
	- เทศบาลตำบลลำใหม่	536	538	1,074	368
	รวมทั้งหมด	81,836	86,527	168,363	57,700
2	เบตง	18,521	17,291	35,812	14,981
	- เทศบาลเมืองเบตง	12,833	13,795	26,628	11,071
	รวมทั้งหมด	31,354	30,086	62,440	26,052
3	บันนังสตา	27,207	26,561	53,768	14,931
	- เทศบาลตำบลเขื่อนบางลาง	2,285	2,081	4,366	1,942
	- เทศบาลตำบลบันนังสตา	1,382	1,373	2,755	924
	รวมทั้งหมด	30,874	30,015	60,889	17,797
4	ธารโต	12,119	11,141	23,260	8,539
	- เทศบาลตำบลคอกช้าง	774	747	1,521	556
	รวมทั้งหมด	12,893	11,888	24,781	9,095

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)			ครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
5	ยะหา	29,662	29,613	59,275	13,443
	- เทศบาลตำบลยะหา	1,339	1,344	2,683	720
	รวมทั้งหมด	31,001	30,957	61,958	14,163
6	รามัน	41,273	42,492	83,765	19,489
	- เทศบาลเมืองรามันห์	2,545	2,623	5,168	1,799
	- เทศบาลตำบลโกตาบารู	2,735	2,839	5,574	1,398
	รวมทั้งหมด	46,553	47,954	94,507	22,686
7	กาบัง	12,480	11,702	24,182	6,727
8	กรงปินัง	14,262	14,074	28,336	6,157
	รวมทั้งสิ้น	261,253	264,203	525,456	160,377

ที่มา : แผนพัฒนาจังหวัดยะลา 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564) ฉบับทบทวน, หน้า 4

4.3 สถิติการอ่านของจังหวัดยะลา

จากข้อมูลการสำรวจการอ่านของประชากร พ.ศ. 2558 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สืบค้นจาก: <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/files/readingExcel58-1.rar>) ได้สำรวจการอ่านของประชากร ตั้งแต่อายุ 6 ปีขึ้นไป ในจังหวัดยะลา รวมทั้งสิ้น 395,017 คน แยกเป็นเพศชาย 194,652 คน และเพศหญิง 200,365 คน สามารถสรุปผลการสำรวจข้อมูลที่สำคัญได้ ดังนี้

4.3.1 อัตราการอ่านของประชากร (อายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป) จากข้อมูลการสำรวจประชากรอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป ในจังหวัดยะลา จำแนกตามการอ่านของกลุ่มอายุและเพศ พบว่าประชากรอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป มีอัตราการอ่านร้อยละ 71.3 โดยผู้ชายมีอัตราการอ่านน้อยกว่าผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ 70.0 และ 72.6 ตามลำดับ และอัตราการอ่านของประชากรตามช่วงอายุ เป็นดังนี้ ช่วงอายุ 6-14 ปี มีอัตราการอ่านมากที่สุด คือ ร้อยละ 81.3 รองลงมาเป็นช่วงอายุ 25-39 ปี, ช่วงอายุ 15-24 ปี และ ช่วงอายุ 40-59 ปี (ร้อยละ 80.5, 75.2 และ 68.6 ตามลำดับ) ส่วนช่วงอายุ 60 ขึ้นไป มีอัตราการอ่านน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 40.1

4.3.2 ความถี่ของการอ่านนอกเวลาเรียนและนอกเวลาทำงาน จากข้อมูลการสำรวจ ประชากรอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป ในจังหวัดยะลา พบว่า มีผู้ที่อ่านทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 28.9 อ่าน สัปดาห์ละ 4 - 6 วัน ร้อยละ 23.7 อ่านสัปดาห์ละ 2 - 3 วัน ร้อยละ 20.3 อ่านสัปดาห์ละ 1 วัน ร้อยละ 10.3 และอ่านนานๆ ครั้ง ร้อยละ 16.8 ตามลำดับ เมื่อคิดเวลาที่ใช้อ่านเฉลี่ยต่อวัน พบว่า ผู้ที่อ่านใช้ เวลาอ่านเฉลี่ย 68 นาทีต่อวัน

4.3.3 ประเภทของหนังสือที่อ่านนอกเวลาเรียนและนอกเวลาทำงาน จากข้อมูลการสำรวจประชากรอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป ในจังหวัดยะลา พบว่า หนังสือ เอกสาร บทความเกี่ยวกับคำสอนทางศาสนา มีผู้อ่านมากที่สุด คือ ร้อยละ 85.6 รองลงมา คือ ตำรา/หนังสือ/เอกสาร/บทความที่ให้ความรู้ต่างๆ/ความรู้ทั่วไป ร้อยละ 65.3 หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 53.1 วารสาร/เอกสารประเภทอื่นๆ ที่ออกเป็นประจำ ร้อยละ 44.0 แบบเรียน/ตำราเรียนตามหลักสูตร ร้อยละ 42.5 นวนิยาย/การ์ตูน/หนังสืออ่านเล่นต่างๆ ร้อยละ 41.7 นิตยสาร ร้อยละ 40.9 และข้อความในสื่อสังคมออนไลน์/SMS/E-mail ร้อยละ 37.7 ตามลำดับ

4.3.4 สถานที่อ่านนอกเวลาเรียนและนอกเวลาทำงาน จากข้อมูลการสำรวจ ประชากรอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป ในจังหวัดยะลา พบว่า ผู้ที่อ่านชอบอ่านที่บ้านมากที่สุด คือ ร้อยละ 88.7 รองลงมา คือ สถานศึกษา ร้อยละ 32.6 สถานที่เอกชน ร้อยละ 17.8 ห้องสมุด/ห้องสมุดเคลื่อนที่ 14.8 ที่ทำงาน ร้อยละ 8.7 สถานที่ราชการ ร้อยละ 5.1 และที่อื่นๆ ร้อยละ 2.0 ตามลำดับ

4.3.5 วิธีรณรงค์ให้คนรักการอ่าน จากข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นของประชากรอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป ในจังหวัดยะลา เกี่ยวกับวิธีการรณรงค์ให้คนรักการอ่าน พบว่า วิธีการรณรงค์ที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ ปลูกฝังให้รักการอ่านผ่านพ่อแม่/ครอบครัว (ร้อยละ 31.5) รูปเล่ม/เนื้อหาที่น่าสนใจ หรือใช้ภาษาต่างๆ (ร้อยละ 23.9) หาซื้อได้ง่าย/เข้าถึงง่าย (ร้อยละ 22.4) ให้สถานศึกษามีการรณรงค์ส่งเสริมการอ่าน (ร้อยละ 21.6) ส่งเสริมให้มีห้องสมุด/ห้องสมุดเคลื่อนที่/มุมอ่านหนังสือในชุมชน/พื้นที่สาธารณะ (ร้อยละ 17.8) และข้อเสนอแนะอื่นๆ ได้แก่ หนังสือหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ควรมีราคาที่เหมาะสม (ร้อยละ 16.4) ภาครัฐควรมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการอ่านให้เป็นรูปธรรมทุกกลุ่มเป้าหมาย (ทุกวัย) (ร้อยละ 15.7) ทุกภาคส่วนต้องเข้ามามีส่วนร่วมช่วยรณรงค์/ประชาสัมพันธ์ให้คนรักการอ่าน (ร้อยละ 8.7) และให้ กสทช. และ TOT สนับสนุนการใช้ Wi-Fi ฟรี ในที่สาธารณะและห้องสมุดประชาชน (ร้อยละ 8.4) ตามลำดับ

4.4 ข้อมูลจำนวนบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดยะลา

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดยะลาของปี พ.ศ.2560 มีจำนวนบ้านหนังสือชุมชนแยกเป็นอำเภอ ดังนี้

ตารางที่ 2.3 แสดงจำนวนบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดยะลาแยกเป็นรายอำเภอ

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนบ้านหนังสือชุมชน
1	เมืองยะลา	14
2	เบตง	10
3	บันนังสตา	10
4	ธารโต	5
5	ยะหา	8
6	รามัน	17
7	กาบัง	5
8	กรงปินัง	4
รวม		73

ที่มา: http://202.29.172.133/DSMIS-backup/district/summary_book_am_1.php?idcard=1295010000

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

ผู้วิจัยได้ค้นคว้าและศึกษาเอกสารงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ดังต่อไปนี้

สุนันทา กิ่งบุตร (2554) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนามุมบ้านหนังสือเพื่อบริการแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาตลอดชีวิต ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 1) ผู้ใช้บริการ จำนวน 120 คน และ 2) ผู้ให้บริการจำนวน 6 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test และวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Test) ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้บริการได้ให้ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการให้บริการ มุมบ้านหนังสือ ในด้านต่าง ๆ คือ ด้านการให้บริการ ควรมีการอบรมความรู้เพิ่มเติมแก่ผู้ให้บริการห้องสมุด ด้านการจัดกิจกรรม ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะช่วงปิดเทอม ต้องการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องช่วยสนับสนุนเงินหรือสื่อต่างๆ เพื่อใช้ในการงาน

ห้องสมุด สามารถประชาสัมพันธ์ผ่านวิทยุชุมชน หอกระจายเสียง website แผ่นพับ ใบปลิว ป้าย โฆษณาประชาสัมพันธ์ ด้านอาคารสถานที่และทรัพยากร ห้องสมุดควรมีการปรับทัศนียภาพ โดยรอบห้องสมุดให้ร่มรื่น สะอาด สวยงาม ควรมีม้าหินสำหรับนั่งรอบ ห้องสมุดเพื่อเพิ่มพื้นที่ในการอ่าน หนังสือควรมีความเป็นปัจจุบันและควรเพิ่มหนังสือสำหรับเด็ก ด้าน ความสัมพันธ์ชุมชน มุมบ้านหนังสือ ควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของชุมชน ชุมชนควรเข้ามามีบทบาทในการบริหารงานห้องสมุดโดยการร่วมเป็นอาสาสมัครมุมบ้านหนังสือ ควรสนับสนุนการจัดกิจกรรมของชุมชนทุกรูปแบบ และด้านอื่นๆ ต้องการให้มุมบ้านหนังสือมีพื้นที่ถาวรและภาคเอกชนควรให้การสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดมากกว่านี้

สมจินตนา ชังเกตุ (2554) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบห้องสมุดชุมชนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยศึกษาจากประชากร ประกอบด้วย 1) ผู้ใช้บริการ 60 คน 2) ผู้ปฏิบัติงาน 60 คน 3) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 30 คน และ 4) ผู้เชี่ยวชาญด้านห้องสมุด 30 คน ประชากรได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จากห้องสมุดชุมชนในแต่ละภูมิภาคของประเทศ จำนวน 6 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการดำเนินงาน โดยทั่วไปของห้องสมุดชุมชนในประเทศ มีสภาพที่ตั้งอยู่ใกล้ชุมชน เป็นอาคารเอกเทศชั้นเดียวและสองชั้น มีเจ้าหน้าที่บริการ 1 คน จบการศึกษาระดับปริญญาตรีซึ่งไม่ใช่วุฒิทางบรรณารักษ์ สื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ค่อนข้างน้อย เปิดให้บริการในเวลาราชการ สภาพการดำเนินงานห้องสมุดชุมชนในต่างประเทศมีจุดมุ่งหมายให้ห้องสมุดชุมชนเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเน้นด้านการให้บริการ โดยเท่าเทียมกันและทั่วถึง สภาพที่ตั้งอยู่ใกล้ถนน เป็นอาคารเอกเทศ ตั้งอยู่ในห้างสรรพสินค้า แหล่งชุมชน เช่น ตลาด มีการประเมินความต้องการจำเป็น มีกฎหมายและงบประมาณรองรับจากท้องถิ่นและมีการประเมินผลการดำเนินงาน 2. กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในประเทศ ประกอบด้วย กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และวาดภาพ การจัดนิทรรศการ กิจกรรมของห้องสมุดชุมชนในต่างประเทศ ประกอบด้วยกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การเล่านิทาน การจัดทำเว็บไซต์ประวัติชุมชน การวาดภาพ มีห้องสมุดเคลื่อนที่ในรูปรถให้บริการตามชุมชน เครื่องถ่ายมาจากสมาชิก และข้าราชการที่เกษียณอายุส่วนอาสาสมัครมาจากเยาวชนที่อยู่ในชุมชน 3. รูปแบบห้องสมุดชุมชนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีรูปแบบที่ประกอบไปด้วย ด้านโครงสร้างทางกายภาพเป็นอาคารชั้นเดียวและสองชั้น ตั้งอยู่ใกล้ชุมชน ในระยะทาง 100 เมตร ด้านการบริหารจัดการ ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมงบประมาณมาจากการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีเครือข่ายห้องสมุด มีอาสาสมัครห้องสมุดช่วยงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ และการให้บริการ ด้านกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประกอบด้วย การส่งเสริมการอ่าน

ห้องสมุดเคลื่อนที่ การส่งเสริมอาชีพที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน และด้านการประเมินผลการดำเนินงาน นำการประเมินแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในการประเมิน ประเมินอย่างต่อเนื่อง และมีการรายงานผลการดำเนินงานต่อชุมชน

สุมาลี สังข์ศรี (2556) ได้ศึกษาการประเมินผลการนำนโยบายการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสู่การปฏิบัติระดับประถมศึกษา ทั้งในโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารระดับนโยบาย ระดับเขตพื้นที่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู นักเรียน/ผู้เรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียน จาก 16 จังหวัด 4 ภาคทั่วประเทศ รวม 10,628 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามสำหรับกลุ่มเป้าหมาย 14 กลุ่ม รวม 14 ชุด ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การจัดอันดับ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพทำการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) มีการถ่ายทอดนโยบายตามลำดับชั้น จากกระทรวงสู่หน่วยงานระดับปฏิบัติ 2) สภาพและผลการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ในระบบโรงเรียนคือ การให้ครูสอดแทรกเรื่องการอ่านไปในทุกกลุ่มสาระ การพัฒนาห้องสมุด และการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย มีผลให้นักเรียนสนใจการอ่านเพิ่มขึ้น เข้าห้องสมุดและยืมหนังสือกลับบ้านมากขึ้น กรณีนอกระบบโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย มีอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน และมีการจัดแหล่งเรียนรู้ประเภทต่างๆ เพื่อจะทำให้ผู้เรียนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้น จัดมุมอ่านหนังสือที่บ้านและอ่านหนังสือเมื่อมีเวลาว่าง 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พบว่า มีความคล้ายคลึงกันทั้งในและนอกระบบโรงเรียน ปัจจัยดังกล่าวประกอบด้วย ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ด้านกิจกรรม ครู ตัวผู้เรียนและผู้ปกครองและ 4) ข้อเสนอเชิงนโยบายส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ได้จากการวิจัยนี้ประกอบด้วย ข้อเสนอทั้งในระดับบริหารและระดับปฏิบัติ เช่น การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติควรได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและในระดับปฏิบัติควรส่งเสริมความร่วมมือที่ดีจากบุคลากรทั้งหมด

พันธ์วัฒน์ บุญบา (2556) ได้ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อส่งเสริมความเป็น เมืองแห่งการอ่าน โดยศึกษาจากการสัมภาษณ์ชุมชนรักการอ่าน จำนวน 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนบางบัว จำนวน 9 คน ชุมชนเมืองทองนิเวศน์ จำนวน 8 คน และชุมชนเคหะท่าทราย จำนวน 8 คน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ประชาชนผู้ใช้บริการห้องสมุด บรรณารักษ์ ครู ผู้นำชุมชน ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาตลอดชีวิต ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการส่งเสริมการอ่าน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและใช้เทคนิคเดลฟาย ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบและกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของเมืองแห่งการอ่าน แบ่งได้เป็น 5 ด้านหลัก ได้แก่ ด้านหลักการและนโยบาย ด้าน

กระบวนการในการพัฒนาเมืองแห่งการอ่าน ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านทรัพยากรการเรียนรู้และด้านเครือข่ายผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 2. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อส่งเสริมความเป็นเมืองแห่งการอ่าน มี 5 แนวทาง ได้แก่ 1) แนวทางด้านหลักการและนโยบาย ควร มีนโยบายสร้างความตระหนักให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการอ่าน มีนโยบายพัฒนาห้องสมุดเป็นศูนย์กลางการเสริมสร้างวัฒนธรรมการอ่านของประชาชน และมีนโยบายส่งเสริมการเข้าถึงหนังสือ 2) แนวทางด้านกระบวนการในการพัฒนาเมืองแห่งการอ่าน ควรมีการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามสภาพบริบทของแต่ละพื้นที่ พัฒนาแหล่งเรียนรู้และบุคลากรให้มีความพร้อมในการให้บริการส่งเสริมการอ่าน และจัดกิจกรรมเพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับประชาชน 3) แนวทางด้านกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ควรเป็นกิจกรรมที่มีรูปแบบหลากหลาย และนำกิจกรรมหรือโครงการที่ประสบผลสำเร็จในต่างประเทศมาประยุกต์ใช้ 4) แนวทางด้านทรัพยากรการเรียนรู้ หนังสือและสื่อต่างๆ ควรมีราคาถูกลง มีการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างบรรยากาศให้เหมาะสมกับการอ่าน รวมถึงปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 5) แนวทางด้านเครือข่ายผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกหน่วยงาน ทุกองค์กรควรร่วมกันจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยมีการสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อาทิ ความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา และครอบครัว แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อส่งเสริมความเป็นเมืองแห่งการอ่าน จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเมืองแห่งการอ่าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการใช้ของแต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกัน

คาร์ตัน กาญจนภา (2557) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสืออัจฉริยะในจังหวัดนครปฐม โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้ใช้บริการบ้านหนังสืออัจฉริยะในจังหวัดนครปฐม จำนวน 250 คน โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสืออัจฉริยะ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาระดับอำเภอ จำนวน 7 คน ครูผู้รับผิดชอบบ้านหนังสืออัจฉริยะ จำนวน 7 คน ผู้ใช้บริการบ้านหนังสืออัจฉริยะ จำนวน 7 คน และเครือข่ายร่วมจัดในชุมชน จำนวน 7 คน รวม จำนวน 28 คน ใช้กระบวนการสนทนากลุ่มย่อย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการศึกษาวงสนทนากลุ่มผู้ใช้บริการบ้านหนังสืออัจฉริยะและสภาพการดำเนินงานบ้านหนังสืออัจฉริยะในจังหวัดนครปฐม พบว่า ผู้ใช้บริการบ้านหนังสืออัจฉริยะในจังหวัดนครปฐม ทั้งเพศชาย เพศหญิง และมีช่วงอายุ รวมถึงระดับการศึกษา และอาชีพต่างๆกัน ส่วนใหญ่ใช้บริการจำนวน 5-6 ครั้งต่อสัปดาห์ ใช้บริการช่วงเวลา 12.00-15.00 น. และนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ และความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานบ้านหนังสืออัจฉริยะในจังหวัดนครปฐม พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ ด้านบริหารจัดการ ส่วนด้านที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ ด้าน

บุคลากร และด้านการส่งเสริมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสืออัจฉริยะในจังหวัดนครปฐม พบว่า 2.1 ด้านบริหารจัดการ ผู้บริหารและทีมงานต้องทำงานในเชิงรุก โดยบุคลากรทุกคนต้องช่วยกัน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา 2.2 ด้านระบบการให้บริการ ต้องส่งหนังสือเป็นประจำทุกวัน และเปิดทำการตั้งแต่เช้าจรดค่ำ สามารถเป็นสถานที่นัดพบหรือสภากาแฟให้ประชาชนได้พูดคุยกันได้ ในมุมที่จัดให้อย่างเหมาะสม 2.3 ด้านสถานที่ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในร้านค้าหรืออยู่ในบ้านของผู้นำชุมชนต้องปรับเปลี่ยนมุมมอง ให้สวยงาม ร่มรื่น สะอาด มีความเป็นสัดส่วน 2.4 ด้านบุคลากรควรเป็นผู้ที่มีจิตบริการ ยิ้มแย้มแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี บริการให้อ่านโดยเสรีและให้บริการแบบเปิด 2.5 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายมุ่งเน้นให้ความสำคัญในการร่วมมือกันทำกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ และประโยชน์ต่างๆ ที่ชาวบ้านจะได้รับโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เป็นการสร้างความรักความสามัคคี ของชาวบ้าน เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล/เทศบาล/โรงเรียน/ผู้นำท้องที่/ผู้นำท้องถิ่น/องค์กรภาคเอกชน/เจ้าของสถานประกอบการ และอื่นๆ 2.6 ด้านการส่งเสริมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้นำหนังสือจากห้องสมุดประชาชนที่ กศน. อำเภอกุดชุมพภูมิอยู่ ไปให้บริการกับชุมชนต่างๆ ในพื้นที่ โดยเจ้าหน้าที่ห้องสมุดและครู กศน. ที่รับผิดชอบบ้านหนังสืออัจฉริยะ ออกให้บริการเดือนละ 1 วัน หมุนเวียนออกไปทุกชุมชน/หมู่บ้าน

วิไลลักษณ์ โรจนาศรีรัตน์ (2559) ได้ศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักศึกษาการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : กรณีศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) ตัวแทนนักศึกษาการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 222 คน จาก กศน. ตำบล 7 แห่ง โดยเลือกแบบเจาะจง (2) ผู้บริหารสถานศึกษาข้าราชการครู ศึกษานิเทศก์ บรรณารักษ์ ครู กศน. สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่าน จำนวน 20 คน (3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถาม แบบบันทึกการสัมภาษณ์ แบบประเมินความเหมาะสม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า 1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการส่งเสริมการอ่าน ของนักศึกษาการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า สภาพการอ่านและความต้องการในการส่งเสริมการอ่านของนักศึกษา พบว่า เวลาว่างส่วนใหญ่ชอบดูโทรทัศน์ เล่นอินเทอร์เน็ต การอ่านหนังสือในแต่ละวันใช้เวลา 15 นาที อ่านหนังสือ 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ ประเภทของหนังสือที่ชอบ

อ่าน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ หนังสือสารคดี/ความรู้ทั่วไป/ประวัติศาสตร์/วิทยาศาสตร์ จุดประสงค์ในการอ่าน เพื่อค้นคว้าหาความรู้ และอ่านในสิ่งที่สนใจ สถานที่ในการอ่านหนังสือ คือ ที่บ้าน อ่านที่ห้องสมุด กศน.ตำบล ปัญหาการอ่านของนักศึกษา พบว่า ชอบใช้สื่อเทคโนโลยีมากกว่าการอ่านหนังสือ กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีน้อย ไม่หลากหลาย ไม่น่าสนใจ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักศึกษา พบว่า เห็นด้วยกับชุมชนรักการอ่าน การอ่านหนังสือจากบ้านหนังสือชุมชน การจัดมุมหนังสือประจำบ้านหนังสือชุมชน ห้องสมุด กศน.ตำบล ควรมีหนังสือที่หลากหลาย และควรมีการให้รางวัลสำหรับยอดนักอ่านประจำตำบล การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ห้องสมุดประชาชนอำเภอ พบว่า ควรมีการจัดประกวดยอดนักอ่านประจำอำเภอ และควรมีการจัดหารางวัลสำหรับยอดนักอ่านประจำอำเภอ ห้องสมุดประชาชนอำเภอควรมีกิจกรรมที่หลากหลาย ควรมีหนังสือทุกประเภท หลากหลายเพียงพอต่อการอ่าน ห้องสมุดเคลื่อนที่ที่ทำให้ได้เรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต และควรมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการอ่านนอกจากหนังสือและสื่อ CD/VCD 2. ผลการพัฒนาแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักศึกษา พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มี 3 ด้าน คือ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า (input) ประกอบด้วย (1) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู กศน. กรรมการสถานศึกษา หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ครอบครัว (2) วิธีการที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ การประกวด แข่งขัน การยืม-คืนหนังสือ การจัดเวทีเสวนา การหมุนเวียนสื่อ การบูรณาการในชั้นเรียน ห้องสมุดเคลื่อนที่ การจัดนิทรรศการ การแสดงละคร ใต้วาที่ จัดตั้งชมรม การเล่าเรื่อง การแนะนำ จัดเทศกาลหนังสือ การเล่นเกม (3) แนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ ห้องสมุด 3 ดี (หนังสือดี บรรยากาศดี บรรณารักษ์ดี) ทฤษฎีการส่งเสริมการอ่าน ชุมชนรักการอ่าน บ้านหนังสือชุมชน ห้องสมุด กศน.ตำบล ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดเคลื่อนที่ 2) ด้านกระบวนการ (process) ประกอบด้วย (1) กิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักถึงประโยชน์และความสำคัญของการอ่าน ได้แก่ ผู้นำทุกระดับ ครอบครัว พ่อแม่ พี่ น้อง เป็นแบบอย่างการรักการอ่าน ประชาสัมพันธ์ณรงค์ส่งเสริมการอ่านโดยติดป้ายประชาสัมพันธ์ที่สาธารณะ ประชาสัมพันธ์ผ่านวิทยุชุมชน หอกระจายข่าว จัดประชุมอบรม ศึกษาดูงาน (2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันปัญหา และมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (3) กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้ชัดเจน (4) จัดทำแผนปฏิบัติการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (5) ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างทั่วถึง (6) ดำเนินการตามแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ประกอบด้วย กิจกรรมหลัก 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมประกวด แข่งขันกิจกรรมอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ และ

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลชุมชน 3) ด้านผลผลิต (output) ประโยชน์ที่ได้จากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมหลักทั้ง 4 กิจกรรม ดังนี้ (1) ประโยชน์ที่ได้จากการจัดกิจกรรมประกวด แข่งขัน เป็นการสร้างนิสัยรักการอ่านให้นักศึกษา เกิดเครือข่ายนักอ่านตามความสนใจ นักศึกษาเกิดความภาคภูมิใจในผลงาน เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ของนักศึกษาโดยร่วมมือกันจัดกิจกรรมทั้งระบบ ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาได้รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองที่หลากหลายตามความสนใจ รู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (2) ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการสร้างนิสัยรักการอ่านที่สามารถเข้าถึงชุมชน ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้โดยตรง การเปิดโอกาสให้กับนักศึกษาและประชาชนทั่วไปที่มีจิตอาสาและต้องการทำงานด้านส่งเสริมการอ่านให้กับสังคม สามารถเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินงานกับหน่วยงานราชการได้ อาสาสมัครส่งเสริมการอ่านจะทำหน้าที่เป็นผู้กระตุ้นส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่สนใจอ่านหนังสือมากขึ้น โดยใช้กศน.ตำบล บ้านหนังสือชุมชนเป็นฐานในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเกิดเป็นชุมชนรักการอ่าน (3) ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ เป็นการบริการเชิงรุกไปยังนักศึกษาและประชาชนในชุมชนที่อยู่ห่างไกล ให้ได้รับโอกาสในการส่งเสริมการอ่านเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (4) ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลชุมชน นักศึกษาสามารถรับความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ที่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา

สุรติ วิภักดิ์ (2559) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนตามแผนนโยบายประชารัฐของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดมุกดาหาร โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บริหาร จำนวน 10 คน ครูผู้รับผิดชอบบ้านหนังสือชุมชน จำนวน 103 คน อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำนวน 48 คน และเครือข่ายร่วมจัดในชุมชน จำนวน 123 คน รวมทั้งสิ้น 284 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถาม และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดมุกดาหาร สรุปได้เป็นรายด้าน ดังนี้ 1) ด้านการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย การกำหนดกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับช่วงวัยของกลุ่มเป้าหมาย การทำความเข้าใจในวิธีการหรือรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย การนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การกำหนดกิจกรรมให้มีความสอดคล้องกับการเรียนรู้และพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย และการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมายในการกำหนด

กิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน การจัดกิจกรรมที่หลากหลายและดึงดูดความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย กิจกรรมมีความต่อเนื่องและมีการประเมินผลการจัดกิจกรรม มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมอย่างต่อเนื่องและการทำประชาคมหมู่บ้านเพื่อสำรวจความต้องการของประชาชนในการใช้สื่อ เพื่อให้ได้ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย 2) ด้านอาคารสถานที่ ประกอบด้วย การพัฒนาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงสามารถทำได้ตามแนวทางที่สถานศึกษากำหนดได้อย่างเหมาะสม สถานที่ตั้งอยู่จุดศูนย์กลางของชุมชน ผู้รับบริการสามารถเดินทางไปร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้อย่างสะดวก มีความเป็นเอกเทศและเป็นสัดส่วนของสถานที่สำหรับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และขนาดของสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในบ้านหนังสือชุมชน สถานที่เอื้ออำนวยต่อการเดินทางเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของประชาชนและการจัดทำป้ายสถานที่แต่ละหมู่บ้านเป็นสัญลักษณ์ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ประกอบด้วย การจัดหาวัสดุที่ใช้ในการจัดกิจกรรม เช่น ชั้นวางหนังสือ โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางเอกสารที่เป็นระเบียบและหมวดหมู่เอกสารอย่างเหมาะสม จัดหาวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอและทันสมัย การจัดหาทำตำราหรือคู่มือที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษา 4) ด้านความร่วมมือของเครือข่าย ประกอบด้วย การส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรม การนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน การประเมินผลร่วมกันอย่างต่อเนื่อง การประชาสัมพันธ์และให้ความช่วยเหลือในการเผยแพร่กิจกรรมบ้านหนังสือชุมชน

ทิพวรรณ เตียงธวัช (2562) ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการอ่านแบบมีส่วนร่วมของสำนักงาน กศน.จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 2,017 คน 2) ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ จำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่ห้องสมุด จำนวน 2 คน ครู กศน.ตำบล จำนวน 2 คน ผู้นำชุมชนที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำนวน 2 คน อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำนวน 2 คน ผู้รับบริการจำนวน 2 คน หัวหน้ากลุ่มงานอัครยาชัย จำนวน 1 คน 3) ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด จำนวน 3 คน เจ้าหน้าที่ห้องสมุด จำนวน 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 1 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถาม และแบบบันทึกการสนทนา กลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า 1. ผลการศึกษาสภาพการอ่านของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า วัยสูงอายุ 60 ปีขึ้นไป อ่านหนังสือน้อย อ่านไม่ออก และอ่านสื่อสิ่งพิมพ์น้อยที่สุด ปัญหาที่พบได้แก่ สุขภาพทางร่างกาย ตามัว สายตาวายและไม่ได้เรียนหนังสือ รูปแบบของการอ่าน ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป อ่านหนังสือมากที่สุด วัยทำงาน อ่าน E-book กิจกรรมชอบมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมภายในห้องสมุด วัยที่ชอบที่สุด คือ 15-24 ปี เป็นเพราะมีสถานที่ เป็นที่ตั้ง มีวัสดุอุปกรณ์พร้อมในการให้บริการ 2. ผล

การศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมการส่งเสริมการอ่านของสำนักงาน กศน.จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในทุกด้าน ยกเว้น การมีส่วนร่วมการระดมทรัพยากรในการจัดกิจกรรม ห้องสมุดบางแห่งได้รับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สนับสนุนสื่อ วัสดุอุปกรณ์บางแห่งไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ ในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ บางส่วนออกกำลังกายและความคิด อาจเพราะครู กศน. ตำบลและผู้บริหาร กศน.อำเภอ อยู่ในพื้นที่ ทำให้มีความคุ้นเคยในพื้นที่สามารถระดมทรัพยากรมาช่วยในการจัดกิจกรรม 3. ผลการเสนอแนวทางการส่งเสริมการอ่านแบบมีส่วนร่วมของสำนักงาน กศน.จังหวัดเชียงใหม่ การมีส่วนร่วมในการร่วมค้นปัญหา การวางแผนการปฏิบัติการกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร การระดมทรัพยากร การประเมินผลการได้รับประโยชน์ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ต้องมีข้อมูลในการวางแผน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม รวมทั้งต้องมี การประชาสัมพันธ์ในการดำเนินงานผ่านทางสื่อต่าง ๆ มีการนิเทศติดตามประเมินผลโดยให้ ภาาติเครือข่ายมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่หากภาาติเครือข่าย หรือผู้ประสงค์ร่วมจัด มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัด ร่วมและการระดมทรัพยากรและชี้แจงประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน

น้อย คันชั่งทองและปราณี ชื่ออุทิศกุล (2563) ได้ศึกษาการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดพิษณุโลก โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ ประชาชนที่เป็นเจ้าของ/ ผู้รับผิดชอบบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดพิษณุโลกจาก 9 อำเภอ จำนวนทั้งสิ้น 70 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ผลการศึกษาพบว่า 1) บ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดพิษณุโลก ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ที่บ้านผู้นำชุมชน มีลักษณะเป็นมุมหนึ่งในอาคารและเปิดให้บริการมาแล้วเป็นเวลา 2 ปี ซึ่งการจัดตั้งบ้านหนังสือชุมชนได้รับการสนับสนุนจาก กศน. อำเภอ มีผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นประชาชนในชุมชน มีเวลาเปิดให้บริการไม่แน่นอนและมีการประชาสัมพันธ์ผ่านบุคคลในชุมชน 2) สภาพการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ด้านลักษณะทางกายภาพ พบว่า ตั้งอยู่ในที่ที่มีการคมนาคมสะดวก ด้านการบริหารจัดการ ส่วนใหญ่ดำเนินงานโดยเจ้าของบ้านและบุคคลในครอบครัว ขาดการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านอาสาสมัครบ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่มีเจ้าของบ้านเป็นผู้ดูแล/ให้บริการ ด้านบริการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ ส่วนใหญ่มีบริการการอ่าน ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ส่วนใหญ่มีหนังสือส่งเสริมความรู้ทั่วไป ด้านเครือข่ายและการมีส่วนร่วมของชุมชน ส่วนใหญ่มีความร่วมมือกับห้องสมุดประชาชน ด้านการประเมินผลการดำเนินงาน ส่วนใหญ่มีผู้รับฟังความคิดเห็นของผู้ใช้บริการและมีการเก็บสถิติการใช้บริการ 3) ปัญหาอุปสรรค และความต้องการในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่มีปัญหาอุปสรรคด้านทรัพยากรสารสนเทศไม่เพียงพอ ส่วนความต้องการในการดำเนินงาน ส่วนใหญ่มีความต้องการด้านทรัพยากรสนเทศ

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

James (1978) ได้ศึกษาวิธีส่งเสริมการอ่านอย่างเสรี เพื่อศึกษาว่าวิธีการใดเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการส่งเสริมการอ่านอย่างเสรี โดยเก็บข้อมูลจากบัตรยืมหนังสือ – นวนิยาย จากห้องสมุดนวนิยาย ในเวลา 18 เดือน ผลการวิจัยพบว่า มี 6 วิธีที่จะส่งเสริมให้เกิดการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ตามลำดับดังนี้

1. การนำนักเรียนเข้ามาใช้ห้องสมุดให้ได้พบเห็นวัสดุต่าง ๆ
2. การจัดห้องสมุดให้สะอาดตา น่าสนใจ
3. การจัดให้นักเรียนเข้าถึงหนังสือได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น วิธีพิมพ์รายชื่อหนังสือที่น่าสนใจ หนังสือใหม่แจกนักเรียน
4. จัดห้องสมุดในชั้นเรียน
5. อิทธิพลจากเพื่อนนักเรียนและครู
6. การประชาสัมพันธ์ห้องสมุดในบริเวณต่างๆ ให้ทั่วถึง

Steltenkamp (1992) ได้ศึกษาทัศนคติและนิสัยการอ่านของนักเรียนระดับไฮสคูล โดยศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน ความพอใจ สภาพแวดล้อมจากครอบครัว เพื่อน และ โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีการอ่านสิ่งพิมพ์อยู่ในระดับมาก โดยอ่านนิยายสารมากที่สุด นักเรียนที่อ่านมากเป็นผู้ชอบอ่านและได้รับการส่งเสริมการอ่านจากที่บ้าน นักเรียนเหล่านี้อยู่ในสภาพแวดล้อมของเพื่อน ๆ ที่ชอบอ่าน และความสนใจในการอ่านขึ้นอยู่กับประเภทของหนังสือและความนิยมของเพื่อน และประสบการณ์ในการอ่านร่วมกับครอบครัวและเพื่อนมีส่วนช่วยให้นักเรียนปรับตัวในเรื่องความต้องการอ่านในห้องเรียนด้วย

Bolt (1992) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการเลือกหนังสือมาไว้ในบ้าน ระดับการศึกษาของบิดามารดา ที่ตั้งของโรงเรียน (ในเมืองและชนบท) ระดับชั้นเรียน เพศ และอายุที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน นอกจากนี้ยังศึกษาไปถึงตัวแปรจากทางครอบครัวในด้านนิสัยรักการอ่านของบิดามารดา พี่เลี้ยง ความคาดหวังของบิดา มารดา การใช้เวลาว่างในการอ่านของเด็ก การมีส่วนร่วมในวัฒนธรรม กิจกรรมเสริมหลักสูตรของเด็ก การเข้าถึงและการใช้วัสดุในการอ่าน

Krashen (2004) ได้ทบทวนการศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของการเข้าถึงห้องสมุด โดยย้ำถึงประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้ 1) เมื่อสภาพแวดล้อมที่มีหนังสือได้รับการเพิ่มพูนจะทำให้เกิดการอ่านมากขึ้น ยิ่งเด็กมีหนังสือที่บ้านมากขึ้นเท่าไรพวกเขาก็จะอ่านมากขึ้นเท่านั้น 2) โรงเรียนและห้องเรียนที่มีห้องสมุดที่ดีขึ้นย่อมกระตุ้นให้เกิดการอ่านที่มากขึ้นและสร้างวัฒนธรรมการอ่านของเด็ก 3) การเข้าถึงห้องสมุดสาธารณะไม่เพียงแต่ส่งผลให้มีการอ่านมากขึ้นเท่านั้น แต่ยังจะเพิ่ม

ความกระตือรือร้นในการอ่านอย่างมหาศาลอีกด้วย 4) สภาพแวดล้อมอุดมไปด้วยสิ่งตีพิมพ์มากเท่าไร การพัฒนาการรู้หนังสือก็ยิ่งดีมากขึ้นเท่านั้น

O'Connor (2004) ศึกษาเกี่ยวกับห้องสมุดประชาชนตำบลในรัฐเท็กซัส (Texas) ผลการวิจัยพบว่า ห้องสมุดมีปัญหาด้านงบประมาณในการดำเนินงาน ทำให้เกิดการร่วมกันในการร่างกฎหมาย เพื่อสนับสนุนห้องสมุดประชาชนในรัฐเท็กซัส ให้ดำเนินงานเป็นอิสระไม่ขึ้นกับภาครัฐ เพื่อให้ห้องสมุดได้รับการสนับสนุนมากยิ่งขึ้น

Giles (2005) ได้ดำเนินการศึกษาทัศนคติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเรื่องแรงจูงใจที่ส่งผลถึงกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พบว่า นักเรียนอยากมีทางเลือกการอ่านขอให้ครูอ่านออกเสียงดัง ๆ และอยากได้ห้องสมุดที่เปิดโอกาสให้ทางเลือกในการอ่าน และหนังสือแนวโดนใจวัยรุ่นที่ครูนำมาใช้สอน

Martinez G. (2005) ศึกษาเรื่องห้องสมุด ครอบครัวและโรงเรียน ปัจจัยต่อความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านของเด็ก กลุ่มตัวอย่างเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน 26 คน ในเมืองแมริแลนด์ ได้รับการศึกษาเพื่อสำรวจเกี่ยวกับการอบรมเรื่องการเล่านิทาน และการพัฒนาการบริการแก่เด็กเพื่อช่วยโรงเรียนในการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านแก่เด็ก การเก็บรวบรวมในเวลา 8 เดือน โดยการใช้สัมภาษณ์กึ่งสำรวจและใช้การศึกษาเอกสารการฝึกอบรมประกอบ ผลการวิจัย พบว่า บรรณารักษ์ที่ได้รับการฝึกอบรมการอ่านเล่านิทาน และการพัฒนาการบริการ มีส่วนในการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านของเด็กได้อย่างเป็นมาตรฐาน นอกจากนี้การอบรมยังทำให้พวกเขาเข้าใจในระดับลึกถึงความสำคัญของการพัฒนาการอ่านสำหรับเด็ก และความสำคัญต่อครอบครัวเด็ก บรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่า งบประมาณเป็นสิ่งจำเป็นในการให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดพัฒนาวิชาชีพ และเป็นรากฐานต่อการริเริ่มกิจกรรมห้องสมุดได้มากและบ่อยขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาด้านการอ่านมากขึ้นด้วย

Wang and Lee (2007) ได้ชี้ให้เห็นว่า การเข้าถึงหนังสือของประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นหนึ่งในเงื่อนไขที่ชัดเจนที่สุดหากต้องการพัฒนานิสัยการอ่านของเด็ก ขณะที่เงื่อนไขอื่นๆ ได้แก่ การพัฒนาความกระตือรือร้นในการอ่านและการพัฒนาความสามารถให้มีพอที่จะเริ่มต้นการอ่านได้ เมื่อใดก็ตามที่การเข้าถึงหนังสือที่น่าสนใจและมีเนื้อหาเข้าใจง่ายเป็นไปได้ เด็กจะเริ่มพัฒนาความรู้สึกรักและกระตือรือร้นกับหนังสือ และจะเริ่มคิดหนังสือ เริ่มรู้จักเลือกสิ่งที่จะอ่านและในที่สุดจะกลายเป็่นนักเล่าเรื่องที่ดี การวิจัยพบว่า เด็กๆ ที่อ่านหนังสือหลากหลายจะเลือกสิ่งที่ผู้เชี่ยวชาญได้เลือกแล้วว่าเป็นหนังสือดี และจะค่อยๆ ขยายความสนใจในการอ่านออกไปเรื่อยๆ เมื่อได้อ่านมากขึ้น

Austin & Casselden (2010) วิจัยเรื่อง การสำรวจทัศนคติด้านการอ่านและนิสัยรักการอ่านส่วนบุคคลของนักเรียนชั้นปีที่ 2 ที่มีผลต่อนิสัยรักการอ่านในปัจจุบันด้านต่างๆ ได้แก่ อายุ เพศ วัสดุที่อ่าน อิทธิพลจากบ้าน และบทบาทของครู เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามจากนักเรียนในชั้นปีที่ 2 ในโรงเรียนประถมศึกษาทางตะวันออกเฉียงใต้ในประเทศ อังกฤษ รวมจำนวนทั้งสิ้น 51 คน เป็นชาย 26 คน และหญิง 25 คน แบบสอบถามประกอบด้วย ทัศนคติในการอ่านที่บ้านและโรงเรียน ความถี่ในการอ่านหนังสือ วัสดุที่อ่าน การอ่านบนอินเทอร์เน็ต และการสนับสนุนด้านการอ่านจากครูและผู้ปกครอง นอกจากนี้ยังเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ครู ประจำชั้นและครูผู้ประสานงานวิชาการรู้หนังสือ จำนวน 3 คน โดยการสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างแบบ ตัวต่อตัวเพื่อถามความคิดเห็นต่อทัศนคติด้านการอ่านและนิสัยรักการอ่านต่อแนวปฏิบัติที่ใช้ โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า มีปัจจัยหลักหลายประการที่เด็กนักเรียนมีทัศนคติในเชิงบวก ร้อยละ 92.2 มีทัศนคติด้านบวกต่อการอ่านเพื่อความสนุกสนานและความเพลิดเพลิน ร้อยละ 80.7 อ่านเพื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตร นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ครู พบว่าครูมีทัศนคติในเชิงบวกต่อนิสัยรัก การอ่านเท่ากับการพัฒนาทักษะการอ่านและส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเป็นปัจจัยสำคัญต่อการรู้หนังสือ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ครูเป็นผู้ริเริ่มส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียน โรงเรียนมีอิทธิพลต่อนิสัยรักการอ่านมากที่สุด และยังไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศหญิงและเพศชาย แต่ทั้งนี้ครูเชื่อว่า ทักษะด้านการอ่านและการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจะไม่ประสบความสำเร็จ ถ้าพ่อแม่ไม่ให้ความสำคัญ ส่วนการอ่านที่บ้านพบว่า ร้อยละ 66.7 อ่านทุกวันที่บ้าน ร้อยละ 43.1 ใช้ห้องสมุดและอ่านออนไลน์ นอกจากนี้พบว่า หนังสือที่เด็กๆ ชอบอ่าน ได้แก่ หนังสือนิยาย หนังสือการ์ตูน หนังสือสารคดี วารสาร หนังสือพิมพ์ และบทกวี ตามลำดับ

Abu, Grace & Carroll (2011) ได้ศึกษาบทบาทของห้องสมุดประชาชนในชนบทในการพัฒนาชุมชนและการสร้างพลังอำนาจ โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร บรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่สารสนเทศ สมาชิกในชุมชนผู้ใช้บริการและผู้ไม่ใช้บริการห้องสมุด โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจากห้องสมุดประชาชนในมาเลเซีย จำนวน 3 แห่ง และห้องสมุดประชาชนในออสเตรเลีย จำนวน 3 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบบันทึกประชุมกลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ทั้งในออสเตรเลียและมาเลเซียการมีส่วนร่วมของชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง กิจกรรมของผู้ใช้บริการห้องสมุด เช่น การยืมหนังสือนิตยสาร ดีวีดีและการอ่านหนังสือพิมพ์ ใช้อินเทอร์เน็ต กิจกรรมและ โปรแกรมของห้องสมุดจะรองรับความต้องการของเด็กและวัยรุ่นเป็นหลัก ปัญหาของการบริการและกิจกรรมของห้องสมุด พบว่า แหล่งข้อมูลไม่ทันสมัย หนังสือและนิตยสารเก่าเกินไปและล้าสมัย ไม่มีข้อมูลใหม่ที่น่าสนใจ ไม่ได้มุ่งตอบสนองความต้องการของชุมชนเกี่ยวกับชีวิตทางสังคมและเศรษฐกิจ ไม่มี

ระบบการยืม-คืน ระหว่างห้องสมุดกับห้องสมุดอื่นๆ ส่วนจุดเด่นของการบริการและกิจกรรม พบว่า บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดจัดแสดงและประชาสัมพันธ์หนังสือใหม่ให้กับผู้ใช้ห้องสมุด และสมาชิกในชุมชน มีการวางแผนและการส่งเสริมกิจกรรมและโปรแกรมที่เหมาะสม การหมุนเวียนทรัพยากรระหว่างห้องสมุดประชาชนและห้องสมุดของรัฐ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน พบว่า ห้องสมุดมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาตนเองของบุตรหลาน

จากการศึกษารรณกรรมและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชน จำเป็นต้องมีวิธีการ แนวปฏิบัติหรือองค์ประกอบที่เหมาะสม เพื่อให้บ้านหนังสือชุมชนเป็นสถานที่ส่งเสริม สนับสนุนการอ่าน และสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับประชาชน ซึ่งควรมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ เป็นการจัดทำแผนการดำเนินงาน การจัดทำฐานข้อมูล การรายงานผลการดำเนินงาน การจัดหางบประมาณสนับสนุน และรูปแบบดำเนินงานโดยคณะกรรมการหรือคณะทำงาน

2. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นความเหมาะสมของสถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน ความสะดวกต่อการเข้ามาใช้บริการ และมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ อย่างเพียงพอและทันสมัย

3. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ เป็นการกระทำต่างๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่าน โดยใช้สื่อที่หลากหลาย ตรงกับความต้องการ และมีความน่าสนใจ

4. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล เป็นการดำเนินการเพื่อให้ทราบสภาพการดำเนินงานที่เป็นอยู่ และเพื่อให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน คณะทำงานของบ้านหนังสือชุมชน

5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย เป็นการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน เพื่อสนับสนุนในทุกขั้นตอนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน

ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว จึงเป็นกรอบแนวคิดให้ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางในการศึกษา เพื่อมุ่งตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการและเสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

ขั้นตอนที่ 2 การสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา มีจำนวน 220 คน ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 บุคลากรสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดยะลา ได้แก่ ผู้บริหาร กศน.อำเภอ จำนวน 8 คน ครู กศน.ตำบล จำนวน 58 คน บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น 74 คน กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่เกี่ยวข้องกับบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดยะลา ได้แก่ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน จำนวน 73 คน อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำนวน 73 คน รวมทั้งสิ้น 146 คน

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาจากจำนวนประชากรทั้งหมด ดังรายละเอียดตามตารางที่

3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรที่ศึกษา แยกเป็นราย กศน.อำเภอ

ที่	สถานศึกษา	จำนวนประชากรที่ศึกษา					ประชากร ที่ศึกษา ทั้งสิ้น
		กลุ่มที่ 1			กลุ่มที่ 2		
		ผู้บริหาร	ครู กศน. ตำบล	บรรณา รักษ์	เจ้าของ บ้าน หนังสือ ชุมชน	อาสา สมัคร ส่งเสริม การอ่าน	
1	กศน.อำเภอเมืองยะลา	1	14	1	14	14	44
2	กศน.อำเภอรามัน	1	16	1	17	17	52
3	กศน.อำเภอยะหา	1	7	1	8	8	25
4	กศน.อำเภอกาบัง	1	2	1	5	5	14
5	กศน.อำเภอกรงปินัง	1	4	1	4	4	14
6	กศน.อำเภอบันนังสตา	1	6	1	10	10	28
7	กศน.อำเภอธารโต	1	4	1	5	5	16
8	กศน.อำเภอเบตง	1	5	1	10	10	27
	รวม	8	58	8	73	73	-
	รวมทั้งสิ้น		74		146		220

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 ฉบับ คือ

1.2.1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ ห้องสมุดประชาชนอำเภอ เกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน ประกอบด้วย 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

ตอนที่ 4 ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

1.2.2 แบบสอบถามสำหรับเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน เกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน ประกอบด้วย 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

ตอนที่ 4 ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

ในแบบสอบถามฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามของแต่ละตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา เป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert, 1932: 42-48) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง เป็นปัญหามากที่สุด

4 หมายถึง เป็นปัญหามาก

3 หมายถึง เป็นปัญหาปานกลาง

2 หมายถึง เป็นปัญหาน้อย

1 หมายถึง เป็นปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert, 1932: 42-48) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง ต้องการมากที่สุด

4 หมายถึง ต้องการมาก

3 หมายถึง ต้องการปานกลาง

2 หมายถึง ต้องการน้อย

1 หมายถึง ต้องการน้อยที่สุด

1.2.3 แบบสัมภาษณ์เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา เป็นแบบไม่มีโครงสร้างและคำถามปลายเปิด เพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน จำนวน 2 แห่ง ที่เลือกมาแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1.3 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) การสร้างแบบสอบถาม ดำเนินการ ดังนี้

(1) ศึกษาแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการบ้านหนังสือชุมชน แล้วกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตของเนื้อหา

(2) วิเคราะห์ลักษณะข้อมูลที่ต้องการตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาแล้ว กำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตของเนื้อหา

(3) สร้างแบบสอบถามตามโครงสร้างเครื่องมือและขอบเขตเนื้อหาที่กำหนด

(4) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหา แล้วนำมาแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+1 = แน่ใจว่า ข้อความมีความเหมาะสม

0 = ไม่แน่ใจว่า ข้อความมีความเหมาะสมหรือไม่

-1 = แน่ใจว่า ข้อความไม่มีความเหมาะสม

แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item of Objectives Congruence: IOC) จากสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

โดยที่ IOC = ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
 R = ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
 $\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทุกคน
 ในแต่ละคำถาม (คิดเครื่องหมายด้วย)
 N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

แล้วพิจารณาเลือกข้อคำถาม ที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 เป็นข้อคำถามที่ใช้ได้
 (ไพบูรณ์ คะเชนทรพรรค์, 2559: 42-43)

(6) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส โดยแบบสอบถามฉบับที่ 1 ทำการทดลองใช้กับกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ทรู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 30 คน และแบบสอบถามฉบับที่ 2 ทำการทดลองใช้กับกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการตอบ แล้วนำแบบสอบถาม มาหาความเชื่อมั่นตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้แบบวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับที่ 1 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 และฉบับที่ 2 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

(7) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาต่อไป

2) การสร้างแบบสัมภาษณ์ ดำเนินการ ดังนี้

(1) ศึกษาแนวคิด เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 และ 2 แล้วนำมากำหนดเป็น โครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตของเนื้อหา

(2) วิเคราะห์ลักษณะข้อมูลที่ต้องการตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาแล้วกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตของเนื้อหา

(3) สร้างแบบสัมภาษณ์ตามโครงสร้างเครื่องมือและขอบเขตเนื้อหาที่กำหนด

(4) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหา แล้วนำมาแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(5) ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาต่อไป

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ มีขั้นตอนดังนี้

1.4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ถึง กศน. อำเภอทุกแห่งในจังหวัดยะลา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากประชากร 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ และกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

2) ผู้วิจัยติดต่อประสาน กศน.อำเภอทุกแห่งในจังหวัดยะลา เพื่อนำส่งแบบสอบถามให้ประชากรทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ และกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน ทำการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับมา เพื่อให้ผู้วิจัยมารับด้วยตนเอง

3) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของข้อมูลด้วยตนเอง

1.4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนดังนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชถึง กศน.อำเภอธารโตและกศน.อำเภอเบตง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

2) ผู้วิจัยนัดหมายและแจ้งกำหนดการกับ ครู กศน.ตำบล และเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ในการลงเก็บข้อมูลที่บ้านหนังสือชุมชน จำนวน 2 แห่ง คือ

(1) เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนบ้านกระป่อง หมู่ที่ 3 ตำบลแม่หวาด อำเภอธารโต จังหวัดยะลา เก็บข้อมูล ณ วันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2563 เวลา 13.00 – 15.00 น.

(2) เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนบ้านบ้านคอน หมู่ที่ 7 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา เก็บข้อมูล ณ วันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2563 เวลา 13.00 – 15.00 น.

3) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามกำหนดการที่ได้นัดหมายไว้

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติ แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละและนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา โดยหาค่าเฉลี่ยและหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นภาพรวมและรายด้าน แล้วนำไปแปลความหมายตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535) ได้ค่าเฉลี่ยคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีปัญหา

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีปัญหปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา โดยหาค่าเฉลี่ยและหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นภาพรวมและรายด้าน แล้วนำไปแปลความหมายตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535) ได้ค่าเฉลี่ยคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความต้องการมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความต้องการมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความต้องการปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความต้องการน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความต้องการน้อยที่สุด

1.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มาสรุปและสังเคราะห์จัดทำเป็นร่างแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 นำข้อมูลสภาพ ปัญหา และความต้องการ ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลความถี่ คำร้อยละ และค่าเฉลี่ย จัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย แยกตามประเด็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชน

2.1.2 วิเคราะห์เนื้อหาในแต่ละประเด็น และตัดเนื้อหาที่ซ้ำกันออก

2.1.3 นำเนื้อหาแต่ละประเด็นมาจัดเรียงลำดับใหม่

2.1.4 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อความและปรับแต่งข้อความให้สมบูรณ์

2.2 นำร่างแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอความคิดเห็นในการปรับปรุงแก้ไข

2.3 ปรับปรุงร่างแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ผู้วิจัยดำเนินการประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลาโดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ดังนี้

3.1 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งมีประสบการณ์ทางด้านการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนและการปฏิบัติงานด้านการศึกษาตามอัยาศัย จำนวน 11 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

1) รองผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด	จำนวน 1 คน
2) หัวหน้ากลุ่มงานการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงาน กศน.จังหวัด	จำนวน 1 คน
3) ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ	จำนวน 1 คน
4) ข้าราชการครู กศน.อำเภอ	จำนวน 1 คน
5) บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ	จำนวน 1 คน
6) ครู กศน.ตำบล	จำนวน 1 คน
7) ตัวแทนเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	จำนวน 3 คน
8) ตัวแทนอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน	จำนวน 1 คน
9) ตัวแทนประชาชน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น	จำนวน 1 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นประเด็นประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ในการสนทนากลุ่มและเครื่องบันทึกเสียง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการสนทนากลุ่ม ดำเนินการดังนี้

- 1) ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ถึงกศน.อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา เพื่อขอใช้ห้องประชุมในการจัดดำเนินการสนทนากลุ่ม
- 2) ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ถึงผู้ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญ และผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 11 คน ที่เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ไร่ร่วมประชุมการสนทนากลุ่มเพื่อประเมินร่างแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ที่ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 2
- 3) ผู้วิจัยดำเนินการประชุมสนทนากลุ่ม ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด คือ ในวันศุกร์ที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2563 เวลา 09.00-12.00 น. ณ ห้องประชุม กศน.อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา
- 4) ผู้วิจัยนำผลจากการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 11 คน มาวิเคราะห์และปรับปรุงร่างแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบอีกครั้ง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนจังหวัดยะลา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

ตอนที่ 4 ผลการสังเคราะห์และประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ซึ่งแต่ละตอนมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นการศึกษาข้อมูลคุณลักษณะของกลุ่มประชากร โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ ได้แก่ เพศ ตำแหน่งงานปัจจุบัน อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กศน. 2) กลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับ กศน. ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 กลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ
ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์
ห้องสมุดประชาชนอำเภอที่ศึกษา จำแนกตาม เพศ ตำแหน่งงานปัจจุบัน อายุ
ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กศน.

n = 70

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	26	37.1
หญิง	44	62.9
2. ตำแหน่งงานปัจจุบัน		
ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ	7	10.0
ครู กศน.ตำบล	57	81.4
บรรณารักษ์	6	8.6
3. อายุ		
21 – 40 ปี	27	38.6
41 – 60 ปี	43	61.4
4. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	62	88.6
ปริญญาโท	8	11.4
5. ประสบการณ์ในการทำงาน กศน.		
1-5 ปี	3	4.3
6-10 ปี	14	20
มากกว่า 10 ปี	53	75.7

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบล
และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอที่ศึกษา ซึ่งจำแนกตาม เพศ ตำแหน่งงานปัจจุบัน อายุ
ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กศน. พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 44 คน
คิดเป็นร้อยละ 62.9 โดยส่วนใหญ่ตำแหน่งครู กศน.ตำบล จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 81.4 มีอายุ
อยู่ในช่วง 41 – 60 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4 และช่วงอายุ 21 – 40 ปี จำนวน 27 คน คิด

เป็นร้อยละ 38.6 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 88.6 โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน กศน. มากกว่า 10 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 75.7

1.2 กลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน ที่ศึกษา จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ร่วมกับ กศน.

n = 141		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	49	34.8
หญิง	92	65.2
2. อายุ		
18 – 35 ปี	49	34.8
36 – 60 ปี	91	64.5
60 ปี ขึ้นไป	1	0.7
3. อาชีพ		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	5	3.5
ค้าขาย/เจ้าของธุรกิจ	46	32.6
รับจ้าง/พนักงานทั่วไป	40	28.4
นักเรียน/นักศึกษา	29	20.6
อื่นๆ	21	14.9
4. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	3	2.1
มัธยมศึกษาตอนต้น	36	25.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย	72	51.1
อนุปริญญา	1	0.7
ปริญญาตรี	27	19.1
สูงกว่าปริญญาตรี	2	1.4

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 141

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับ กศน.		
1-5 ปี	82	58.2
6-10 ปี	27	19.1
มากกว่า 10 ปี	32	22.7

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่านที่ศึกษา จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับ กศน. พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 65.2 มีอายุอยู่ในช่วง 36 – 60 ปี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 64.5 และรองลงมาช่วงอายุ 18 – 35 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8 ส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย/เจ้าของธุรกิจ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 และรองลงมารับจ้าง/พนักงานทั่วไป จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 28.4 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายมากที่สุด จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 รองลงมาเป็นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับ กศน. อยู่ในช่วง 1-5 ปี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 58.2 รองลงมามากกว่า 10 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 22.7 และช่วง 6-10 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชน จังหวัดยะลา

2.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชน จังหวัดยะลา

การวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มประชากรที่ศึกษาเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ 2) กลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 กลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ

การศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนในจังหวัดยะลา ผู้วิจัยแบ่งประเด็นที่ศึกษาเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก 3) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ 4) ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล 5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ได้ผลการศึกษตามที่แสดงในตารางที่ 4.3-4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการบริหารจัดการ ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ

n = 70

ประเด็นด้านการบริหารจัดการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. มีการจัดทำแผนการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ในระยะใด (ปีงบประมาณปัจจุบัน)		
ระยะ 6 เดือน	54	77.1
ระยะ 1 ปี	10	14.3
อื่นๆ	6	8.6
2. มีการจัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชน เช่น ทำเนียบ สถิติผู้ใช้บริการ เป็นปัจจุบันหรือไม่		
มีแต่ไม่เป็นปัจจุบัน	43	61.4
มีและเป็นปัจจุบัน	27	38.6
3. มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานของบ้านหนังสือชุมชนหรือไม่		
ไม่มี	5	7.1
มี 1-5 คน	48	68.6
มี 6-10 คน	16	22.9
อื่นๆ	1	1.4

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ประเด็นด้านการบริหารจัดการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n = 70		
4. สำนักงาน กศน.จังหวัด จัดประชุมชี้แจง นโยบายและแนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนหรือไม่		
ไม่มี	21	30.0
มีทุก 3 เดือน	18	25.7
มีทุก 6 เดือน	20	28.6
ปีละ 1 ครั้ง	11	15.7
5. มีการรายงานผลและเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน หรือไม่		
ไม่มี	14	20.0
มีทุก 3 เดือน	24	34.3
มีทุก 6 เดือน	28	40.0
ปีละ 1 ครั้ง	4	5.7
6. งบประมาณสำหรับการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ได้จากแหล่งใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง	22	31.4
ห้องสมุดประชาชนอำเภอ	19	27.1
ศูนย์ กศน.อำเภอ	47	67.1
สำนักงาน กศน.จังหวัด	14	20.0
หน่วยงานอื่นๆ		
จากชุมชน	5	7.1

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการบริหารจัดการ ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 70 คน พบว่า มีการจัดทำแผนการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน จำนวนมากที่สุด คือ ระยะเวลา 6 เดือน จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 77.1 และรองลงมา คือ ระยะเวลา 1 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 มีการจัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชน แต่ไม่เป็นปัจจุบัน มากที่สุด จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4 และมีเป็นปัจจุบัน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 38.6 ส่วนใหญ่มีจำนวนคณะกรรมการหรือคณะทำงานของบ้านหนังสือชุมชน 1-5 คน จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 68.6 สำนักงาน กศน.

จังหวัด จัดประชุมชี้แจง นโยบายและแนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่ไม่มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 การรายงานผลและเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน มีทุก 6 เดือน มากที่สุด จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมา มีทุก 3 เดือน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 งบประมาณสำหรับการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ได้จากศูนย์ กศน. อำเภอ มากที่สุด จำนวน 47 คน ร้อยละ 67.1 และรองลงมาเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง จำนวน 22 คน ร้อยละ 31.4

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ

n = 70

ประเด็นด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน มีลักษณะอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
บ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	42	60.0
ร้านค้า,ร้านกาแฟ	20	28.6
ศาลาอเนกประสงค์ของหมู่บ้าน	27	38.6
อื่นๆ	7	10.0
2. มีการบอกสถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน หรือไม่ อย่างไร		
ไม่มี	7	10.0
มีป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชน	58	82.9
มีป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่	5	7.1
3. วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชน ได้จากที่ใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง	39	55.7
ห้องสมุดประชาชน	21	30.0
ศูนย์ กศน.อำเภอ	47	67.1
สำนักงาน กศน.จังหวัด	7	10.0
หน่วยงานอื่นๆ		
กศน.ตำบล	2	2.9
มัสยิด	1	1.4

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

n = 70

ประเด็นด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชน มีอะไรบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
โต๊ะ	61	87.1
เก้าอี้	64	91.4
น้ำดื่ม	8	11.4
ห้องน้ำ	13	18.6
อื่นๆ		
ชั้นวางหนังสือ	3	4.3
ที่แขวนหนังสือพิมพ์	1	1.4

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการ บ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ คุรุ กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 70 คน พบว่า สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน มีลักษณะเป็นบ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 รองลงมาเป็นศาลาอเนกประสงค์ของหมู่บ้าน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 38.6 และร้านค้า,ร้านกาแฟ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 ตามลำดับ การบอกสถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน มีป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 82.9 รองลงมาไม่มีป้ายใดเลย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 และมีป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่ได้จากศูนย์ กศน.อำเภอ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 67.1 และเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 55.7 วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่มีเก้าอี้ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 91.4 เป็นโต๊ะ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 87.1 และมีห้องน้ำ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และสื่อ ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ

n = 70

ประเด็นด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. จำนวนผู้ใช้บริการบ้านหนังสือชุมชนกี่คน/วัน (โดยเฉลี่ย)		
1-5 คน/วัน	25	35.7
6-10 คน/วัน	39	55.7
11-15 คน/วัน	6	8.6
2. วิธีการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการ ทำอย่างไร		
แบบสอบถาม	18	25.7
การสัมภาษณ์/พูดคุย	48	68.6
เวทีประชาคม	2	2.9
อื่นๆ	2	2.9
3. วิธีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
บอกต่อกัน	49	70.0
ป้ายประชาสัมพันธ์	31	44.3
หอกระจายข่าว	9	12.9
อื่นๆ	3	4.3
4. กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดในบ้านหนังสือชุมชนมีอะไรบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เล่านิทานพื้นบ้าน	18	25.7
เล่นเกมการอ่าน	22	31.4
พี่เล่านื่องวาด	10	14.3
จัดนิทรรศการ	24	34.3
แข่งขันระบายสี	31	44.3
อื่นๆ	10	14.3

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

n = 70

ประเด็นด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. ระยะเวลาของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในบ้านหนังสือชุมชน		
1 ครั้ง/สัปดาห์	6	8.6
1 ครั้ง/เดือน	28	40.0
1 ครั้ง/ไตรมาส	31	44.3
อื่นๆ	5	7.1
6. หนังสือสำหรับบริการในบ้านหนังสือชุมชน ได้รับสนับสนุนจากแหล่งใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง	15	21.4
ห้องสมุดประชาชนอำเภอ	41	58.6
ศูนย์ กศน.อำเภอ	43	61.4
สำนักงาน กศน.จังหวัด	8	11.4
หน่วยงานอื่นๆ		
กศน.ตำบลและรับบริจาค	9	12.9
7. ประเภทของหนังสือที่ให้บริการในบ้านหนังสือชุมชน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
หนังสือพิมพ์	57	81.4
วารสาร/นิตยสาร	54	77.1
นวนิยาย	25	35.7
หนังสือนิทาน	22	31.4
อื่นๆ	6	8.6
8. มีการหมุนเวียนหนังสือและสื่อต่างๆ อย่างไร		
บ้านหนังสือชุมชนกับห้องสมุดประชาชน	30	42.9
บ้านหนังสือชุมชนกับ กศน.ตำบล	40	57.1

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน

อำเภอ จำนวน 70 คน พบว่า จำนวนผู้ใช้บริการบ้านหนังสือชุมชน 6-10 คน/วัน มีมากที่สุด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 55.7 มีวิธีการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยการสัมภาษณ์/พูดคุย เป็นส่วนใหญ่ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 68.6 การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน ด้วยวิธีการบอกต่อกัน จำนวน 49 คิดเป็นร้อยละ 70.0 รองลงมาเป็นป้ายประชาสัมพันธ์ จำนวน 31 คิดเป็นร้อยละ 44.3 กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดในบ้านหนังสือชุมชน แข่งขันระบายสี จำนวน 31 คิดเป็นร้อยละ 44.3 จัดนิทรรศการ จำนวน 24 คิดเป็นร้อยละ 34.3 เล่นเกมการอ่าน จำนวน 22 คิดเป็นร้อยละ 31.4 ตามลำดับ ระยะเวลาของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในบ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่ 1 ครั้ง/ไตรมาส จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 และ 1 ครั้ง/เดือน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 หนังสือสำหรับบริการในบ้านหนังสือชุมชน ได้รับสนับสนุนจาก ศูนย์ กศน.อำเภอ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4 และห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 58.6 ประเภทของหนังสือที่ให้บริการในบ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่เป็นหนังสือพิมพ์ จำนวน 57 คน รองลงมาเป็นวารสาร/นิตยสาร จำนวน 54 คน มีการหมุนเวียนหนังสือและสื่อต่างๆ ระหว่างบ้านหนังสือชุมชนกับ กศน.ตำบล จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 57.1 และบ้านหนังสือชุมชนกับห้องสมุดประชาชน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ

n = 70

ประเด็นด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. กศน.อำเภอ มีการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน อย่างไร		
1 เดือน/ครั้ง	11	15.7
3 เดือน/ครั้ง	24	34.3
6 เดือน/ครั้ง	18	25.7
1 ปี/ครั้ง	8	11.4
อื่นๆ	9	12.9

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n = 70		
ประเด็นด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. ผู้ทำหน้าที่คณะกรรมการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน เป็นใครบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ	38	54.3
ครู กศน.ตำบล	44	62.9
บรรณารักษ์	21	30.0
ครูอาสาฯ กศน.	44	62.9
ภูมิปัญญาท้องถิ่น	11	15.7
อื่นๆ	7	10.0
3. มีการนิเทศ ติดตาม บ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง หรือไม่		
ไม่มี	13	18.6
มี 3 เดือน/ครั้ง	30	42.9
มี 6 เดือน/ครั้ง	14	20.0
1 ปี/ครั้ง	7	10.0
อื่นๆ	6	8.6
4. มีการนำผลการนิเทศ ไปปรับปรุงพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน หรือไม่ อย่างไร		
ไม่มี	25	35.7
มี	45	64.3
การปรับปรุง ได้แก่ การจัดกิจกรรม การหมุนเวียน หนังสือ การให้บริการ ประเภทของสื่อ ประเภทของ หนังสือ จัดหาชั้นวางหนังสือ ป้ายประชาสัมพันธ์ วัสดุ อุปกรณ์ โต๊ะ สื่อที่ทันสมัยและหลากหลาย		

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 70 คน พบว่า กศน.อำเภอ มีการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน 3 เดือน/ครั้ง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 รองลงมา 6 เดือน/ครั้ง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 25.7 ผู้ทำ

หน้าที่คณะกรรมการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน มีครู กศน.ตำบลและครูอาสาฯ กศน. เท่ากัน จำนวน 44 คน รองลงมาเป็น ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ จำนวน 38 คน มีการนิเทศ ติดตาม บ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง 3 เดือน/ครั้ง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 การนำผลการนิเทศ ไปปรับปรุงพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน มี (การปรับปรุง ได้แก่ การจัดกิจกรรม การหมุนเวียนหนังสือ การให้บริการ ประเภทของสื่อ ประเภทของหนังสือ จัดหาชั้นวางหนังสือ ป้ายประชาสัมพันธ์ วัสดุอุปกรณ์ โต๊ะ สื่อที่ทันสมัยและหลากหลาย) จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 64.3 และไม่มี การปรับปรุง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ

n = 70

ประเด็นด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน เป็นใครบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
หน่วยงานสาธารณสุขอำเภอ	13	18.6
หน่วยงานพัฒนาชุมชนอำเภอ	13	18.6
หน่วยงานเกษตรอำเภอ	7	10.0
ผู้รู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	39	55.7
ผู้นำชุมชน/ท้องถิ่น	56	80.0
อื่นๆ		
องค์การบริหารส่วนตำบล	4	5.7
2. เครือข่ายมีส่วนร่วมในด้านใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
จัดทำแผนงาน	18	25.7
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	43	61.4
สนับสนุนสื่อและอุปกรณ์	33	47.1
การนิเทศ ติดตาม	7	10.0
อื่นๆ		
สนับสนุนสถานที่	5	7.1

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 70

ประเด็นด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกับเครือข่าย มีอะไรบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ประสานแผนงานร่วมกัน	39	55.7
เก็บสถิติการอ่าน	10	14.3
สำรวจความต้องการสื่อ	45	64.3
จัดทำปฏิทินกิจกรรม	9	12.9
อื่นๆ	3	4.3

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 70 คน พบว่า เครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน เป็นผู้นำชุมชน/ท้องถิ่น จำนวน 56 คน รองลงมาเป็นผู้รู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 39 เครือข่ายมีส่วนร่วมในด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำนวน 43 คน สนับสนุนสื่อและอุปกรณ์ จำนวน 33 คน กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกับเครือข่าย มีสำรวจความต้องการสื่อ จำนวน 45 คน และรองลงมา เป็น ประสานแผนงานร่วมกัน จำนวน 39 คน

2.2.2 กลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

การศึกษาความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่านต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนในจังหวัดยะลา ผู้วิจัยแบ่งประเด็นที่ศึกษาเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก 3) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ 4) ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล 5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ได้ผลการศึกษาตามที่แสดงในตารางที่ 4.8-4.12 ดังนี้

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการบริหารจัดการ ของกลุ่มเจ้าของ บ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

n = 141

ประเด็นด้านการบริหารจัดการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนหรือไม่		
ไม่มี	49	34.8
ระยะ 6 เดือน	87	61.7
ระยะ 1 ปี	5	3.5
2. มีส่วนร่วมการจัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชน ให้เป็นปัจจุบันหรือไม่		
ไม่มี	17	12.1
มีแต่ไม่เป็นปัจจุบัน	96	68.1
มีและเป็นปัจจุบัน	28	19.9
3. มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานของบ้านหนังสือชุมชนหรือไม่		
ไม่มี	4	2.8
มี 1-5 คน	115	81.6
มี 6-10 คน	22	15.6
4. กศน.อำเภอ จัดประชุมชี้แจง นโยบายและแนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนหรือไม่		
ไม่มี	22	15.6
มีทุก 3 เดือน	31	22.0
มีทุก 6 เดือน	72	51.1
อื่นๆ		
ปีละ 1 ครั้ง	16	11.3

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

n = 141

ประเด็นด้านการบริหารจัดการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. มีการรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนให้กับ กศน.ตำบล หรือไม่		
ไม่มี	9	6.4
มีทุก 3 เดือน	45	31.9
มีทุก 6 เดือน	83	58.9
อื่นๆ	4	2.8
6. งบประมาณสำหรับการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ได้จากแหล่งใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง	49	34.8
ห้องสมุดประชาชนอำเภอ	22	15.6
ศูนย์ กศน.อำเภอ	107	75.9
สำนักงาน กศน.จังหวัด	12	8.5
หน่วยงานอื่นๆ		
จากชุมชน	11	7.8

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการบริหารจัดการ ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำนวน 141 คน พบว่า มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ระยะ 6 เดือน จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 61.7 และไม่มีส่วนร่วม จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8 มีส่วนร่วมการจัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชน แต่ไม่เป็นปัจจุบัน จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 68.1 มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานของบ้านหนังสือชุมชน 1-5 คน จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 81.6 กศน.อำเภอ จัดประชุมชี้แจงนโยบายและแนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน มีทุก 6 เดือน จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 การรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนให้กับ กศน.ตำบล มีทุก 6 เดือน มากที่สุด จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 58.9 รองลงมา มีทุก 3 เดือน จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 31.9 งบประมาณสำหรับการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ได้จากศูนย์ กศน.อำเภอ มากที่สุด จำนวน 107 คน และรองลงมาเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง จำนวน 49 คน

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

n = 141

ประเด็นด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ลักษณะของสถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน เป็นอย่างไร		
บ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน	65	46.1
ร้านค้า,ร้านกาแฟ	43	30.5
ศาลาอเนกประสงค์ของหมู่บ้าน	29	20.6
อื่นๆ	4	2.8
2. มีการบอกสถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน หรือไม่		
ไม่มี	7	5.0
มีป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชน	123	87.2
มีป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่	11	7.8
3. วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชน ได้จากที่ใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง	52	36.9
ห้องสมุดประชาชน	31	22.0
ศูนย์ กศน.อำเภอ	97	68.8
สำนักงาน กศน.จังหวัด	10	7.1
หน่วยงานอื่นๆ		
กศน.ตำบล	1	0.7
4. วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชน มีอะไรบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
โต๊ะ	124	87.9
เก้าอี้	134	95.0
น้ำดื่ม	27	19.1
ห้องน้ำ	21	14.9
อื่นๆ		
ชั้นวางหนังสือและที่แขวนหนังสือพิมพ์	10	7.1

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำนวน 141 คน พบว่าลักษณะของสถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่เป็นบ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 46.1 รองลงมาเป็นร้านค้า,ร้านกาแฟ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 การบอกสถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน มีป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 87.2 มีป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชน ได้จากศูนย์ กศน.อำเภอ มากที่สุด จำนวน 97 คน และเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง จำนวน 52 คน มีวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชน ประเภทเก้าอี้ มากที่สุด จำนวน 134 คน รองลงมาเป็นโต๊ะจำนวน 124 คน และมีห้องน้ำ น้อยที่สุด จำนวน 21 คน

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และสื่อ ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

n = 141

ประเด็นด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. จำนวนผู้ใช้บริการบ้านหนังสือชุมชนกี่คน/วัน (โดยเฉลี่ย)		
1-5 คน/วัน	22	15.6
6-10 คน/วัน	75	53.2
11-15 คน/วัน	43	30.5
อื่นๆ	1	0.7
2. วิธีการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการ ทำอย่างไร		
แบบสอบถาม	21	14.9
การสัมภาษณ์/พูดคุย	114	80.9
เวทีประชาคม	3	2.1
อื่นๆ		
สังเกต	3	2.1

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

n = 141		
ประเด็นด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. วิธีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน ทำอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
บอกต่อกัน	81	57.4
ป้ายประชาสัมพันธ์	67	47.5
หอกระจายข่าว	10	7.1
อื่นๆ		
เฟซบุ๊ก/ไลน์กลุ่ม)	7	5.0
4. กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในบ้านหนังสือชุมชนมีอะไรบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เล่านิทานพื้นบ้าน	72	51.1
เล่นเกมการอ่าน	32	22.7
พี่เล่าน้องวาด	17	12.1
จัดนิทรรศการ	26	18.4
แข่งขันระบายสี	27	19.1
อื่นๆ	31	22.0
5. ระยะเวลาของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในบ้านหนังสือชุมชน		
1 ครั้ง/สัปดาห์	20	14.2
1 ครั้ง/เดือน	48	34.0
1 ครั้ง/ไตรมาส	60	42.6
อื่นๆ	13	9.2
6. หนังสือสำหรับบริการในบ้านหนังสือชุมชน ได้รับสนับสนุนจากแหล่งใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง	44	31.2
ห้องสมุดประชาชนอำเภอ	41	29.1
ศูนย์ กศน.อำเภอ	110	78.0
สำนักงาน กศน.จังหวัด	8	5.7
หน่วยงานอื่นๆ		
กศน.ตำบล รับบริจาค และอบต.	8	5.7

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

n = 141		
ประเด็นด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7. ประเภทของหนังสือที่ให้บริการในบ้านหนังสือชุมชน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
หนังสือพิมพ์	125	88.7
วารสาร/นิตยสาร	81	57.4
นวนิยาย	27	19.1
หนังสือนิทาน	33	23.4
อื่นๆ		
หนังสือศาสนา	4	2.8
8. มีการหมุนเวียนหนังสือและสื่อต่างๆ อย่างไร		
บ้านหนังสือชุมชนกับห้องสมุดประชาชน	36	25.5
บ้านหนังสือชุมชนกับ กศน.ตำบล	87	61.7
อื่นๆ	18	12.8

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำนวน 141 คน พบว่า จำนวนผู้ใช้บริการบ้านหนังสือชุมชน 6-10 คน/วัน มีมากที่สุด จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 53.2 มีวิธีการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยการสัมภาษณ์/พูดคุย เป็นส่วนใหญ่ จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 80.9 การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน ด้วยวิธีการบอกต่อกัน จำนวน 81 คน รองลงมาเป็นป้ายประชาสัมพันธ์ จำนวน 67 คน กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดในบ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่ เล่านิทานพื้นบ้าน จำนวน 72 คน เล่นเกมการอ่าน จำนวน 32 คน ระยะเวลาของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในบ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่ 1 ครั้ง/ไตรมาส จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6 และรองลงมา 1 ครั้ง/เดือน จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 หนังสือสำหรับบริการในบ้านหนังสือชุมชน ได้รับสนับสนุนจาก ศูนย์ กศน.อำเภอ จำนวน 110 คน เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง จำนวน 44 คน ประเภทของหนังสือที่ให้บริการในบ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่เป็นหนังสือพิมพ์ จำนวน 125 คน รองลงมาเป็นวารสาร/นิตยสาร จำนวน 81 คน มีการหมุนเวียนหนังสือและสื่อต่างๆ ระหว่างบ้านหนังสือชุมชนกับ กศน.ตำบล จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 61.7 และบ้านหนังสือชุมชนกับห้องสมุดประชาชน จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

n = 141

ประเด็นด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน หรือไม่		
ไม่มี	24	17.0
1 เดือน/ครั้ง	18	12.8
3 เดือน/ครั้ง	26	18.4
6 เดือน/ครั้ง	57	40.4
1 ปี/ครั้ง	7	5.0
อื่นๆ	9	6.4
2. บุคคลที่มานิเทศ ตรวจสอบ ติดตาม ช่วยเหลือบ้านหนังสือชุมชน เป็นใครบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ	52	36.9
ครู กศน.ตำบล	101	71.6
บรรณารักษ์	29	20.6
ครูอาสาฯ กศน.	92	65.2
ภูมิปัญญาท้องถิ่น	7	5.0
อื่นๆ		
ครูอาสาฯปอเนาะ	4	2.8
3. บ้านหนังสือชุมชนได้รับการนิเทศ ตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง หรือไม่		
ไม่มี	14	9.9
มี 3 เดือน/ครั้ง	43	30.5
มี 6 เดือน/ครั้ง	54	38.3
1 ปี/ครั้ง	28	19.9
อื่นๆ	2	1.4

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำนวน 141 คน พบว่ามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน 6 เดือน/ครั้ง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 40.4 รองลงมา 3 เดือน/ครั้ง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4 บุคคลที่มานิเทศ ตรวจสอบ ติดตามช่วยเหลือบ้านหนังสือชุมชน มีครู กศน.ตำบล จำนวน 101 คน รองลงมาเป็น ครูอาสาฯ กศน. จำนวน 92 คน และผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ จำนวน 52 คน บ้านหนังสือชุมชนได้รับการนิเทศ ตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ระยะ 6 เดือน/ครั้ง จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 38.3 ระยะ 3 เดือน/ครั้ง จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

n = 141

ประเด็นด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน เป็นไครบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
หน่วยงานสาธารณสุขอำเภอ	29	20.6
หน่วยงานพัฒนาชุมชนอำเภอ	28	19.9
หน่วยงานเกษตรอำเภอ	23	16.3
ผู้รู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	56	39.7
ผู้นำชุมชน/ท้องถิ่น	96	68.1
อื่นๆ		
กศน.ตำบล ปศุสัตว์ นักศึกษา กศน.	9	6.4
2. เครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ด้านใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
จัดทำแผนงาน	22	15.6
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	63	44.7
สนับสนุนสื่อและอุปกรณ์	55	39.0
การนิเทศ ติดตาม	50	35.5
อื่นๆ	6	4.3

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

n = 141		
ประเด็นด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกับเครือข่าย มีอะไรบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ประสานแผนงานร่วมกัน	65	46.1
เก็บสถิติการอ่าน	19	13.5
สำรวจความต้องการสื่อ	74	52.5
จัดทำปฏิทินกิจกรรม	18	12.8
อื่นๆ	2	1.4

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำนวน 141 คน พบว่า เครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน เป็นผู้นำชุมชน/ท้องถิ่น มากที่สุด จำนวน 96 คน รองลงมาเป็นผู้รู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 56 เครือข่ายมีส่วนร่วมในด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำนวน 63 คน สนับสนุนสื่อและอุปกรณ์ จำนวน 55 คน การนิเทศ ติดตาม จำนวน 50 คน กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกับเครือข่าย มีสำรวจความต้องการสื่อ จำนวน 74 คน และรองลงมาเป็น ประสานแผนงานร่วมกัน จำนวน 65 คน

2.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชน จังหวัดยะลา

การศึกษาความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มประชากรที่ศึกษาเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครุ กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ 2) กลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน โดยใช้เกณฑ์การแปลผลของบุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีปัญหามาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีปัญหาน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 กลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ

การศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอต่อปัญหาของการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนในจังหวัดยะลา ผู้วิจัยแบ่งประเด็นที่ศึกษาเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก 3) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ 4) ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล 5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ได้ผลการศึกษาตามที่แสดงในตารางที่ 4.13-4.18 ดังนี้

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ โดยภาพรวมและรายด้าน

n = 70

ปัญหาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการบริหารจัดการ	2.75	0.91	ปานกลาง	3
2. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	2.75	0.94	ปานกลาง	3
3. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ	2.89	0.86	ปานกลาง	2
4. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล	2.91	1.05	ปานกลาง	1
5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	2.91	0.98	ปานกลาง	1
ภาพรวม	2.84	0.95	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 70 คน พบว่า ปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.84) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลและด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (2.91) รองลงมา

คือ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ (2.89) และด้านการบริหารจัดการและด้านสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (2.75)

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการบริหารจัดการ ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ ห้องสมุดประชาชนอำเภอ

n = 70

ปัญหาด้านการบริหารจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. กศน.อำเภอขาดการจัดทำแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน	2.90	1.04	ปานกลาง	2
2. กศน.อำเภอขาดการจัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชน	2.77	1.07	ปานกลาง	3
3. กศน.อำเภอขาดการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบ้านหนังสือชุมชน	2.59	1.06	ปานกลาง	5
4. ครู กศน.ขาดความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน	2.53	1.25	ปานกลาง	6
5. กศน.อำเภอขาดการรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง	2.64	1.12	ปานกลาง	4
6. กศน.อำเภอขาดการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน	3.07	1.28	ปานกลาง	1
ภาพรวม	2.75	1.13	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการบริหารจัดการของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 70 คน พบว่า ปัญหาในภาพรวมด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.75) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัญหาด้านการบริหารจัดการ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับ

ปานกลาง คือ 1) กศน.อำเภอขาดการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน (3.07) 2) กศน.อำเภอขาดการจัดทำแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน (2.90) และ 3) กศน.อำเภอขาดการจัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชน (2.77)

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบล และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ

n = 70

ปัญหาด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนไม่มีความเหมาะสม	2.59	1.06	ปานกลาง	4
2. การเข้ามาใช้บริการบ้านหนังสือชุมชน ไม่มีความสะดวก	2.57	1.14	ปานกลาง	3
3. ขาดป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชนหรือป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่	2.60	1.26	ปานกลาง	2
4. สื่อ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ บริการน้ำดื่ม ห้องน้ำ ไม่เพียงพอ	3.23	1.24	ปานกลาง	1
ภาพรวม	2.75	1.17	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 70 คน พบว่า ปัญหาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.75) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือ 1) สื่อ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ บริการน้ำ

ดื่ม ห้างน้ำ ไม่เพียงพอ (3.23) 2) ขาดป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชนหรือป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่ (2.60) และ 3) การเข้ามาใช้บริการบ้านหนังสือชุมชน ไม่มีความสะดวก (2.75)

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน. ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ

n = 70

ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และสื่อ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. ขาดการสำรวจความต้องการกิจกรรมและสื่อ	2.87	0.96	ปานกลาง	4
2. กิจกรรมที่จัด เป็นภาพรวม ไม่แยกให้กับ กลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย	2.81	0.97	ปานกลาง	6
3. กิจกรรมที่จัดยังไม่น่าสนใจ	2.79	1.15	ปานกลาง	8
4. กิจกรรมที่จัดไม่มีความหลากหลาย	2.80	0.97	ปานกลาง	7
5. ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ใน การจัดกิจกรรม	2.81	1.08	ปานกลาง	6
6. การจัดกิจกรรมไม่มีความต่อเนื่อง	3.03	1.04	ปานกลาง	2
7. จัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ของชุมชน	2.73	0.93	ปานกลาง	9
8. ขาดสื่อที่หลากหลายและตรงกับความต้องการ	3.21	1.23	ปานกลาง	1
9. ไม่มีหนังสือไว้สำหรับยืม-คืน	2.99	1.21	ปานกลาง	3
10. ขาดการหมุนเวียนหนังสือหรือสื่อต่างๆ	2.84	0.97	ปานกลาง	5
ภาพรวม	2.89	1.05	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 70 คน พบว่า ปัญหาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.89)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือ 1) ขาดสื่อที่หลากหลายและตรงกับความต้องการ (3.21) 2) การจัดกิจกรรมไม่มีความต่อเนื่อง (3.03) และ 3) ไม่มีหนังสือไว้สำหรับยืม-คืน (2.99)

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบล และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ

n = 70

ปัญหาด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. กศน.อำเภอขาดการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน	2.77	1.08	ปานกลาง	5
2. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการนิเทศ	2.94	1.10	ปานกลาง	2
3. ขาดการจัดทำรายงานการนิเทศ	2.87	1.10	ปานกลาง	4
4. ขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่อง	3.04	1.18	ปานกลาง	1
5. ไม่ได้นำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน	2.91	1.20	ปานกลาง	3
ภาพรวม	2.91	1.13	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 70 คน พบว่า ปัญหาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.91) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือ 1) ขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่อง (3.04) 2) ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการนิเทศ (2.94) และ 3) ไม่ได้นำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน (2.91)

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน. ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ

ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
				n = 70
1. บ้านหนังสือชุมชนขาดเครือข่ายที่หลากหลาย	2.80	1.06	ปานกลาง	5
2. บ้านหนังสือชุมชนขาดการสร้างความรู้ร่วมมือกับเครือข่ายภาครัฐ	2.89	1.12	ปานกลาง	3
3. บ้านหนังสือชุมชนขาดการสร้างความรู้ร่วมมือกับเครือข่ายภาคเอกชน	3.07	1.05	ปานกลาง	1
4. การร่วมมือระหว่างบ้านหนังสือชุมชนกับชุมชนและเครือข่าย ไม่มีความต่อเนื่อง	2.96	1.04	ปานกลาง	2
5. ชุมชนและเครือข่าย ขาดการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน	2.89	1.16	ปานกลาง	3
6. ชุมชนและเครือข่ายขาดความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน	2.87	1.13	ปานกลาง	4
ภาพรวม	2.91	1.09	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 70 คน พบว่า ปัญหาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.91) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือ 1) บ้านหนังสือชุมชนขาดการสร้างความรู้ร่วมมือกับเครือข่ายภาคเอกชน (3.07) 2) การร่วมมือระหว่างบ้านหนังสือชุมชนกับชุมชนและเครือข่าย ไม่มีความต่อเนื่อง (2.96) และ อันดับ 3 มี

ปัญหาที่เท่ากัน คือ บ้านหนังสือชุมชนขาดการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาครัฐ (2.89) และชุมชนและเครือข่าย ขาดการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน (2.89)

2.2.2 กลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

การศึกษาความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่านต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนในจังหวัดยะลา ผู้วิจัยแบ่งประเด็นที่ศึกษาเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก 3) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ 4) ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล 5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ได้ผลการศึกษาตามที่แสดงในตารางที่ 4.19-4.24 ดังนี้

ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน โดยภาพรวมและรายด้าน

n = 141

ปัญหาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการบริหารจัดการ	2.84	0.92	ปานกลาง	2
2. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	2.68	1.06	ปานกลาง	5
3. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ	2.88	0.94	ปานกลาง	1
4. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล	2.77	0.88	ปานกลาง	3
5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	2.71	0.88	ปานกลาง	4
ภาพรวม	2.78	0.94	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำนวน 141 คน พบว่า ปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.78) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (2.88) รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ (2.84) ด้านการนิเทศ ติดตาม

และประเมินผล (2.77) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย (2.71) และด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก (2.68) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการบริหารจัดการ ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

n = 141

ปัญหาด้านการบริหารจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน	3.01	0.87	ปานกลาง	1
2. บ้านหนังสือชุมชนไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบ้านหนังสือชุมชน	2.84	0.97	ปานกลาง	2
3. เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนขาดความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน	2.60	0.95	ปานกลาง	4
4. เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนขาดการรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง	2.74	0.79	ปานกลาง	3
5. บ้านหนังสือชุมชนมีงบประมาณไม่เพียงพอ	3.01	1.03	ปานกลาง	1
ภาพรวม	2.84	0.92	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการบริหารจัดการของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำนวน 141 คน พบว่า ปัญหาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.84) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง มีอันดับ 1 เท่ากัน คือ บ้านหนังสือชุมชนมีงบประมาณไม่เพียงพอ (3.01) และ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานการดำเนินงาน

ของบ้านหนังสือชุมชน (3.01) 2) บ้านหนังสือชุมชนไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน บ้านหนังสือชุมชน (2.84) และ 3) เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนขาดการรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง (2.74)

ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

n = 141

ปัญหาด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนไม่เหมาะสม	2.53	1.06	ปานกลาง	3
2. บ้านหนังสือชุมชนขาดความสะดวกในการเข้ามาใช้บริการ	2.50	0.98	น้อย	4
3. ขาดป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชนหรือป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่	2.80	1.08	ปานกลาง	2
4. สื่อ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ บริการน้ำดื่ม ห้องน้ำ ไม่เพียงพอ	2.89	1.12	ปานกลาง	1
ภาพรวม	2.68	1.06	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำนวน 141 คน พบว่า ปัญหาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.68) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือ 1) สื่อ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ บริการน้ำดื่ม ห้องน้ำ ไม่เพียงพอ (2.89) 2) ขาดป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชนหรือป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่ (2.80) และ 3) สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนไม่เหมาะสม (2.53)

ตารางที่ 4.22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

n = 141

ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. ขาดการสำรวจความต้องการกิจกรรมและสื่อ	2.78	1.01	ปานกลาง	6
2. กิจกรรมที่จัด เป็นภาพรวม ไม่แยกให้กับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย	2.74	1.03	ปานกลาง	7
3. กิจกรรมที่จัดยังไม่น่าสนใจ	2.93	0.88	ปานกลาง	3
4. กิจกรรมที่จัดไม่มีความหลากหลาย	2.96	0.94	ปานกลาง	2
5. ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ในการจัดกิจกรรม	3.03	0.92	ปานกลาง	1
6. การจัดกิจกรรมไม่มีความต่อเนื่อง	2.71	0.96	ปานกลาง	8
7. จัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชน	2.92	0.74	ปานกลาง	4
8. ขาดสื่อที่หลากหลายและตรงกับความต้องการ	2.96	0.97	ปานกลาง	2
9. ไม่มีหนังสือไว้สำหรับยืม-คืน	2.92	0.94	ปานกลาง	4
10. ขาดการหมุนเวียนหนังสือหรือสื่อต่างๆ	2.85	0.98	ปานกลาง	5
ภาพรวม	2.88	0.94	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่านจำนวน 141 คน พบว่า ปัญหาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.88) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือ 1) ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ในการจัดกิจกรรม (3.03) อันดับ2 มีปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

(2.96) คือ ขาดสื่อที่หลากหลายและตรงกับความต้องการและกิจกรรมที่จัดไม่มีความหลากหลาย และ 3) กิจกรรมที่จัดยังไม่น่าสนใจ (2.93)

ตารางที่ 4.23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

n = 141

ปัญหาด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. กศน.อำเภอขาดการนิเทศ ติดตามอย่างสม่ำเสมอ	2.77	0.91	ปานกลาง	-
2. เจ้าของบ้านหนังสือไม่ได้รับทราบผลการนิเทศ	2.77	0.91	ปานกลาง	-
3. เจ้าของบ้านหนังสือไม่ได้รับคำแนะนำจากการนิเทศเพื่อปรับปรุงพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน	2.77	0.82	ปานกลาง	-
ภาพรวม	2.77	0.88	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำนวน 141 คน พบว่า ปัญหาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.77) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าปัญหามีค่าเฉลี่ยเท่ากันทุกข้อ

ตารางที่ 4.24 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

n = 141

ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. ขาดการแสวงหาเครือข่ายที่หลากหลาย	2.84	0.95	ปานกลาง	2
2. ขาดการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาครัฐ	2.65	0.88	ปานกลาง	3
3. ขาดการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาคเอกชน	2.87	0.78	ปานกลาง	1
4. ขาดความต่อเนื่องในการร่วมมือกับชุมชนและเครือข่าย	2.65	0.88	ปานกลาง	3
5. ชุมชนและเครือข่ายไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน	2.55	0.92	ปานกลาง	4
ภาพรวม	2.71	0.88	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำนวน 141 คน พบว่า ปัญหาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.71) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือ 1) ขาดการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาคเอกชน (2.87) 2) ขาดการแสวงหาเครือข่ายที่หลากหลาย (2.84) และ อันดับ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (2.84) คือ ขาดการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาครัฐ และขาดความต่อเนื่องในการร่วมมือกับชุมชนและเครือข่าย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

การศึกษาความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มประชากรที่ศึกษาเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครุ กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ 2) กลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน โดยใช้เกณฑ์การแปลผลของบุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีความต้องการมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีความต้องการมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีความต้องการปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีความต้องการน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีความต้องการน้อยที่สุด

ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 กลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครุ กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ

การศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครุ กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอต่อความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนในจังหวัดยะลา ผู้วิจัยแบ่งประเด็นที่ศึกษาเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก 3) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ 4) ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล 5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ได้ผลการศึกษตามที่แสดงในตารางที่ 4.25-4.30 ดังนี้

ตารางที่ 4.25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ โดยภาพรวมและรายด้าน

n = 70

ความต้องการในการพัฒนา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการบริหารจัดการ	3.72	0.89	มาก	1
2. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	3.68	0.93	มาก	2
3. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ	3.60	0.92	มาก	3
4. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล	3.54	0.94	มาก	5
5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	3.59	0.84	มาก	4
ภาพรวม	3.63	0.90	มาก	-

จากตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 70 คน พบว่า ความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.63) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.72) รองลงมา คือ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก (3.68) และด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (3.54)

ตารางที่ 4.26 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการบริหารจัดการ ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ

n = 70

ความต้องการด้านการบริหารจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. กศน.อำเภอควรจัดทำแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน	3.76	0.89	มาก	2
2. กศน.อำเภอควรจัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชนให้เป็นปัจจุบัน	3.70	0.89	มาก	4
3. กศน.อำเภอควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน	3.64	0.96	มาก	6
4. กศน.อำเภอควรอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนให้กับบุคลากรและเครือข่าย	3.69	0.83	มาก	5
5. กศน.อำเภอควรรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง	3.74	0.86	มาก	3
6. สำนักงาน กศน.จังหวัดควรสนับสนุนงบประมาณให้กับบ้านหนังสือชุมชน	3.81	0.92	มาก	1
ภาพรวม	3.72	0.89	มาก	-

จากตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการบริหารจัดการ ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 70 คน พบว่า ความต้องการในภาพรวมด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.72) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความต้องการด้านการบริหารจัดการ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับมาก คือ 1) สำนักงาน กศน.จังหวัดควรสนับสนุนงบประมาณให้กับบ้านหนังสือชุมชน (3.81) 2) กศน.อำเภอควรจัดทำแผนการดำเนินงานของ

บ้านหนังสือชุมชน (3.76) และ 3) กศน.อำเภอควรรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน
อย่างต่อเนื่อง (3.74)

ตารางที่ 4.27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อความต้องการใน
การพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่
ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ของกลุ่มผู้บริหาร
กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ

n = 70

ความต้องการ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนควรอยู่ใกล้ ชุมชน	3.69	0.83	มาก	2
2. บ้านหนังสือชุมชน ควรมีความสะดวกต่อการ เข้ามาใช้บริการ	3.70	0.87	มาก	1
3. ควรมีป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชนหรือป้าย ประชาสัมพันธ์สถานที่	3.70	0.98	มาก	1
4. ควรมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ในการให้บริการ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวาง หนังสือ บริการน้ำดื่ม ห้องน้ำ	3.64	1.04	มาก	3
ภาพรวม	3.68	0.93	มาก	-

จากตารางที่ 4.27 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาการ
ดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านสถานที่
และสิ่งอำนวยความสะดวก ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุด
ประชาชนอำเภอ จำนวน 70 คน พบว่า ความต้องการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.68)
เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ซึ่งอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย
สูงสุด (3.70) เท่ากัน คือ ควรมีป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชนหรือป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่และบ้าน
หนังสือชุมชน ควรมีความสะดวกต่อการเข้ามาใช้บริการ รองลงมา คือ สถานที่ตั้งบ้านหนังสือ

ชุมชนควรอยู่ใกล้ชุมชน (3.69) และ ควรมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ บริการน้ำดื่ม ห้องน้ำ (3.64)

ตารางที่ 4.28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ

n = 70

ความต้องการ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. ควรมีการสำรวจความต้องการกิจกรรมและสื่อ	3.67	0.96	มาก	2
2. ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย	3.66	0.96	มาก	3
3. ควรจัดกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจ	3.61	1.03	มาก	5
4. ควรจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลาย	3.63	1.01	มาก	4
5. ควรประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม ให้ประชาชนรับรู้	3.50	0.94	ปานกลาง	7
6. ควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	3.39	0.94	ปานกลาง	8
7. ควรจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน	3.59	0.89	มาก	6
8. ควรมีสื่อที่หลากหลายและตรงกับความต้องการของประชาชน	3.71	0.76	มาก	1
9. ควรมีการจัดหนังสือและสื่อ ไว้สำหรับยืม-คืน	3.66	0.88	มาก	3
10. ควรมีการหมุนเวียนหนังสือและสื่อต่างๆ	3.59	0.81	มาก	6
ภาพรวม	3.60	0.92	มาก	-

จากตารางที่ 4.28 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการจัด

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 70 คน พบว่า ความต้องการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.60) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับมาก คือ 1) ควรมีสื่อที่หลากหลายและตรงกับความต้องการของประชาชน (3.71) 2) ควรมีการสำรวจความต้องการกิจกรรมและสื่อ (3.67) และ อันดับ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (3.66) คือ ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย และควรมีการจัดหนังสือและสื่อ ไว้สำหรับยืม-คืน

ตารางที่ 4.29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ

n = 70

ความต้องการ ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. ควรมีการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน	3.54	0.91	มาก	2
2. ผู้นิเทศควรมีความรู้ความสามารถในการนิเทศ	3.54	0.86	มาก	2
3. ควรมีการจัดทำรายงานการนิเทศ	3.50	0.96	ปานกลาง	3
4. ควรดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่อง	3.59	0.94	มาก	1
5. ควรนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน	3.54	1.02	มาก	2
ภาพรวม	3.54	0.94	มาก	-

จากตารางที่ 4.29 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 70 คน พบว่า ความต้องการในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.54) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับมาก คือ ควรดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่อง (3.59) รองลงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน อยู่ในระดับมาก (3.54) คือ ควร

มีการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน ผู้นิเทศควรมีความรู้ความสามารถในการนิเทศและ
 ให้นำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับปาน
 กลาง คือ ควรมีการจัดทำรายงานการนิเทศ (2.91)

ตารางที่ 4.30 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อความต้องการใน
 การพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่
 ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ของกลุ่มผู้บริหาร
 กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ

n = 70

ความต้องการ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. ควรมีการแสวงหาเครือข่ายที่หลากหลาย	3.57	0.73	มาก	4
2. ควรมีการสร้างความร่วมมือกับเครือข่าย ภาครัฐ	3.50	0.85	ปานกลาง	6
3. ควรมีการสร้างความร่วมมือกับเครือข่าย ภาคเอกชน	3.53	0.88	มาก	5
4. ควรมีความร่วมมือกับชุมชนและเครือข่าย อย่างต่อเนื่อง	3.63	0.80	มาก	3
5. ชุมชนและเครือข่ายควรมีส่วนร่วมในทุก ขั้นตอนของการดำเนินงาน	3.64	0.89	มาก	2
6. เครือข่ายควรมีความรู้ ความเข้าใจในการ ดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน	3.67	0.88	มาก	1
ภาพรวม	3.59	0.84	มาก	-

จากตารางที่ 4.30 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อความต้องการในการ
 พัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา
 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและ
 บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 70 คน พบว่า ความต้องการในภาพรวม อยู่ในระดับ
 มาก (ค่าเฉลี่ย = 2.91) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่

ในระดับมาก คือ 1) เครือข่ายควรมีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน (3.67) 2) ชุมชนและเครือข่ายควรมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน (3.64) และ 3) ควรมีความร่วมมือกับชุมชนและเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง (3.63)

3.1.2 กลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

การศึกษาความคิดเห็นของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่านต่อความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนในจังหวัดยะลา ผู้วิจัยแบ่งประเด็นที่ศึกษาเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก 3) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ 4) ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล 5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ได้ผลการศึกษตามที่แสดงในตารางที่ 4.31-4.36 ดังนี้

ตารางที่ 4.31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน โดยภาพรวมและรายด้าน

ความต้องการในการพัฒนา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	อันดับ	n = 141
1. ด้านการบริหารจัดการ	3.23	0.96	ปานกลาง	5	
2. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	3.44	1.29	ปานกลาง	1	
3. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ	3.35	0.96	ปานกลาง	3	
4. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล	3.40	0.88	ปานกลาง	2	
5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	3.26	0.96	ปานกลาง	4	
ภาพรวม	3.34	1.01	ปานกลาง	-	

จากตารางที่ 4.31 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลาของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำนวน 141 คน พบว่า ความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.34) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสถานที่

และสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.44) รองลงมา คือ ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล (3.40) และด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (3.23)

ตารางที่ 4.32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการบริหารจัดการ ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

n = 141

ความต้องการด้านการบริหารจัดการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน	3.38	0.91	ปานกลาง	1
2. ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบ้านหนังสือชุมชน	3.25	0.91	ปานกลาง	2
3. เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนควรได้รับการอบรมให้ความรู้ เรื่องการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน	3.11	0.99	ปานกลาง	5
4. เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนควรมีการรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง	3.20	1.05	ปานกลาง	4
5. บ้านหนังสือชุมชนควรได้รับสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงาน กศน.อำเภอ	3.22	0.92	ปานกลาง	3
ภาพรวม	3.23	0.96	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.32 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการบริหารจัดการ ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำนวน 141 คน พบว่า ความต้องการในภาพรวมด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.23) เมื่อ

พิจารณารายข้อ พบว่า ความต้องการด้านการบริหารจัดการ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือ 1) เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน (3.38) 2) ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบ้านหนังสือชุมชน (3.25) และ 3) บ้านหนังสือชุมชนควรได้รับสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงาน กศน.อำเภอ (3.22)

ตารางที่ 4.33 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

n = 141				
ความต้องการ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนควรอยู่ใกล้ชุมชน	3.54	2.54	มาก	1
2. บริเวณบ้านหนังสือชุมชนควรมีความสะอาด และมีที่นั่งเพียงพอ ในการให้บริการ	3.45	0.84	ปานกลาง	2
3. ควรมีป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชนหรือป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่	3.35	0.96	ปานกลาง	5
4. ควรมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ บริการน้ำดื่ม ห้องน้ำ	3.44	1.08	ปานกลาง	3
5. สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน ควรเดินทางติดต่อดี	3.40	1.03	ปานกลาง	4
ภาพรวม	3.44	1.29	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.33 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่านจำนวน 141 คน พบว่า ความต้องการในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.44) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ซึ่งอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

คือ สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนควรอยู่ใกล้ชุมชน (3.54) รองลงมา อยู่ในระดับปานกลาง คือ บริเวณบ้านหนังสือชุมชนควรมีความสะอาด และมีที่นั่งเพียงพอ ในการให้บริการ (3.45) และ ควรมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ บริการน้ำดื่ม ห้องน้ำ (3.44)

ตารางที่ 4.34 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

n = 141

ความต้องการ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนควรสำรวจความต้องการกิจกรรมและสื่อ	3.34	0.95	ปานกลาง	5
2. ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย	3.33	1.04	ปานกลาง	6
3. ควรจัดกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจ	3.40	0.99	ปานกลาง	2
4. ควรจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลาย	3.34	0.92	ปานกลาง	5
5. ควรประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม ให้ประชาชนรับรู้	3.50	0.87	ปานกลาง	1
6. ควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	3.39	1.10	ปานกลาง	3
7. ควรจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน	3.31	1.04	ปานกลาง	7
8. ควรมีสื่อที่หลากหลายและตรงกับความต้องการของประชาชน	3.38	0.90	ปานกลาง	4
9. ควรมีการจัดหนังสือและสื่อ ไว้สำหรับยืม-คืน	3.28	0.89	ปานกลาง	8
10. ควรมีการหมุนเวียนหนังสือและสื่อต่างๆ	3.19	0.93	ปานกลาง	9
ภาพรวม	3.35	0.96	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.34 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำนวน 141 คน พบว่า ความต้องการในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.35) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือ 1) ควรประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม ให้ประชาชนรับรู้ (3.50) 2) ควรจัดกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจ (3.40) และ 3) ควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (3.39)

ตารางที่ 4.35 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

n = 141

ความต้องการ ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. กศน.อำเภอ ควรมีการนิเทศ ติดตามอย่าง สม่ำเสมอ	3.50	0.78	ปานกลาง	1
2. กศน.อำเภอ ควรแจ้งผลการนิเทศ ให้เจ้าของ บ้านหนังสือได้รับทราบ	3.35	0.93	ปานกลาง	2
3. ผู้นิเทศควรให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงการ พัฒนาบ้านหนังสือชุมชน	3.34	0.94	ปานกลาง	3
ภาพรวม	3.40	0.88	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.35 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำนวน 141 คน พบว่า ความต้องการในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.40) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือ กศน.อำเภอ ควรมีการนิเทศ ติดตามอย่างสม่ำเสมอ (3.50) รองลงมา คือ กศน.อำเภอ ควรแจ้งผลการนิเทศให้เจ้าของ

บ้านหนังสือได้รับทราบ (3.35) และ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้นิเทศควรรี้นำคำแนะนำเพื่อปรับปรุง การพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน (3.34)

ตารางที่ 4.36 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นต่อความต้องการใน การพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ของกลุ่มเจ้าของ บ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

n = 141

ความต้องการ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1. ควรเชิญชวนประชาชนให้มาร่วมเป็น คณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน	3.15	0.98	ปานกลาง	4
2. ควรเชิญชวนประชาชนให้มาร่วมจัด กิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน	3.28	0.84	ปานกลาง	3
3. ควรเชิญชวนประชาชนให้ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน	3.34	0.98	ปานกลาง	2
4. ควรเชิญชวนประชาชนช่วยบริจาคหนังสือ และสื่อให้กับบ้านหนังสือชุมชน	3.38	0.94	ปานกลาง	1
5. ควรมีการสร้างเครือข่ายบ้านหนังสือชุมชน กับบ้านหนังสือชุมชนในตำบลอื่นๆ	3.15	1.06	ปานกลาง	4
ภาพรวม	3.26	0.96	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.36 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อความต้องการในการพัฒนาการ ดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำนวน 141 คน พบว่า ความต้องการในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.26) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือ 1) ควรเชิญ ชวนประชาชนช่วยบริจาคหนังสือและสื่อให้กับบ้านหนังสือชุมชน (3.38) 2) ควรเชิญชวน

ประชาชนให้ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน (3.34) และ 3) ควรเชิญชวนประชาชนให้มาร่วมจัดกิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน (3.28)

3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนต่อการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนในจังหวัดยะลา

การสัมภาษณ์เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนเป็นการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม จากความคิดเห็นต่อการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนในจังหวัดยะลา ผู้วิจัยแบ่งประเด็นการสัมภาษณ์เป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก 3) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ 4) ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล 5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ผู้วิจัยนำผลการสัมภาษณ์มาศึกษาวิเคราะห์เนื้อหา ได้ดังนี้

3.2.1 ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ควรสนับสนุนเงินงบประมาณสำหรับการซ่อมแซมอาคารสถานที่บางแห่งซึ่งเป็นอาคารอเนกประสงค์ของชุมชน ซึ่งใช้เป็นบ้านหนังสือชุมชน ควรเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการบ้านหนังสือชุมชนให้กับเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน ควรจัดทำแผนงานให้มีความชัดเจนและปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้

3.2.2 ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ควรอยู่ใกล้ชุมชน สะดวกในการใช้บริการ ควรปรับภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบให้สวยงาม สะอาด น่าใช้บริการ มีโต๊ะ เก้าอี้เพียงพอ ควรได้รับการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดีและสามารถใช้งานได้ ควรมีการประชาสัมพันธ์ผ่านวิทยุชุมชนและหอกระจายเสียง ทำแผ่นพับใบปลิว ป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ และประชาสัมพันธ์ผ่าน website ของ กศน. และ Facebook Fan Page

3.2.3 ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ พบว่า ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะช่วงปิดเทอม ซึ่งเด็กจะมีเวลาว่างมาก กิจกรรมที่ควรจัด เช่น จัดสอนหนังสือ ดิวหนังสือ การฝึกวิชาชีพพระยะสั้นๆ เพื่อให้มีช่องทางในการหารายได้เสริมเป็นต้น และต้องการให้สถานศึกษา ภาคเอกชน ชุมชน กลุ่มผู้ใช้บริการช่วยกันบริจาคเงินหรือหนังสือ หนังสือที่ให้บริการ ควรจะมีความเป็นปัจจุบัน โดยเฉพาะวารสารและนิตยสารควรมีการคัดเลือกหนังสือที่เก่าและไม่ทันสมัยออก พร้อมจัดหาหนังสือที่ใหม่ ตรงกับความสนใจของคนในชุมชน หนังสือต้องหลากหลาย ควรเพิ่มหนังสือสำหรับเด็ก และหนังสือเกี่ยวกับศาสนา

3.2.4 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล พบว่า ควรกำหนดระยะเวลาการนิเทศอย่างชัดเจน ควรมีการแนะนำการปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานให้กับเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ครู กศน. ตำบลควรประสานความสัมพันธ์กับเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนอย่างใกล้ชิด

ช่วยแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ควรเยี่ยมบ้านหนังสือชุมชนบ่อยๆ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้กับเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ควรมีการมอบรางวัลสำหรับบ้านหนังสือชุมชนที่ดำเนินงานได้ดี

3.2.5 *ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย* พบว่า ควรสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน ควรเชิญผู้นำชุมชน กรรมการชุมชน มาเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาของบ้านหนังสือชุมชน ควรมีอาสาสมัครส่งเสริมการอ่านให้มาก เพื่อช่วยเหลือการดำเนินงานต่างของบ้านหนังสือชุมชน

ตอนที่ 4 ผลการสังเคราะห์และประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

การสังเคราะห์และประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา ดังนี้

4.1 การสังเคราะห์ร่างแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ผู้วิจัยจัดทำร่างแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา โดยนำข้อมูลสภาพ ปัญหา และความต้องการ ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย จัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย วิเคราะห์เนื้อหาในแต่ละประเด็นและตัดเนื้อหาที่ซ้ำกันออก นำเนื้อหาแต่ละประเด็นมากจัดเรียงลำดับใหม่ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อความและปรับแต่งข้อความให้สมบูรณ์ ได้ผลการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก 3) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ 4) ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย มีรายละเอียดดังนี้

4.1.1 ด้านการบริหารจัดการ (เรียงตามอันดับจากมากไปหาน้อย)

- 1) สำนักงาน กศน.จังหวัด และ กศน.อำเภอควรสนับสนุนงบประมาณให้กับบ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง
- 2) เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน

- 3) กศน.อำเภอควรจัดทำแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน อย่างน้อย 1 แผนงานต่อปี
- 4) ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบ้านหนังสือชุมชน จำนวน 1-5 คน เป็นอย่างน้อย โดย กศน.อำเภอดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน
- 5) กศน.อำเภอควรรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง และเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ทุก 6 เดือน
- 6) กศน.อำเภอควรจัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชนให้เป็นปัจจุบัน เช่น ทำเนียบคณะกรรมการหรือคณะทำงาน สถิติผู้ใช้บริการ เป็นต้น
- 7) เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนควรมีการรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนให้กับ กศน.ตำบล อย่างต่อเนื่อง
- 8) สำนักงาน กศน.จังหวัดและ กศน.อำเภอ ควรจัดประชุมชี้แจง นโยบาย และแนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนให้กับบุคลากรผู้รับผิดชอบ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและเครือข่าย

4.1.2 ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก (เรียงตามอันดับจากมากไปหาน้อย)

- 1) สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน ควรมีความสะดวกต่อการเข้ามาใช้บริการ
- 2) สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนควรอยู่ใกล้ชุมชน ได้แก่ บ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน, ร้านค้า, ร้านกาแฟ, ศาลาอเนกประสงค์ของหมู่บ้าน, มัสยิด, วัด เป็นต้น
- 3) ควรมีป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชนหรือป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่
- 4) บริเวณบ้านหนังสือชุมชนควรมีความสะอาด และมีที่นั่งเพียงพอ ในการให้บริการ
- 5) ควรมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ เช่น โต๊ะ, เก้าอี้, ชั้นวางหนังสือ, บริการน้ำดื่ม, ห้องน้ำ เป็นต้น
- 6) กศน.อำเภอควรช่วยจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชน

4.1.3 ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ (เรียงตามอันดับจากมากไปหาน้อย)

- 1) ควรมีสื่อที่หลากหลายและตรงกับความต้องการของประชาชน
- 2) ควรประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม ให้ประชาชนรับรู้ เช่น การบอกต่อกัน ป้ายประชาสัมพันธ์ หอกระจายข่าว เฟสบุ๊ก ไลน์กลุ่ม
- 3) ควรมีการสำรวจความต้องการกิจกรรมและสื่อ เช่น การสัมภาษณ์/พูดคุย, แบบสอบถาม เป็นต้น

- 4) ควรจัดกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจ และให้มีความหลากหลาย
- 5) ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย
- 6) ควรจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน
- 7) ควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
- 8) ระยะเวลาของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในบ้านหนังสือชุมชน

จำนวน 1 ครั้ง/ไตรมาส เป็นอย่างน้อย

9) กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดในบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ เล่านิทาน
พื้นบ้าน, เล่นเกมการอ่าน, แข่งขันระบายสี, จัดนิทรรศการ, พิธีเล่านิทาน เป็นต้น

10) ควรมีการจัดหนังสือและสื่อ วัสดุสำหรับยืม-คืน

11) ควรมีการหมุนเวียนหนังสือและสื่อต่างๆ ได้แก่ บ้านหนังสือชุมชนกับ
กศน.ตำบล, บ้านหนังสือชุมชนกับห้องสมุดประชาชน

12) หนังสือสำหรับบริการในบ้านหนังสือชุมชน ได้รับสนับสนุนจากศูนย์
กศน.อำเภอ, เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง, ห้องสมุดประชาชนอำเภอ, สำนักงาน กศน.
จังหวัด, กศน.ตำบล, วิทยุกระจายเสียง, อปท.

13) ประเภทของหนังสือที่ให้บริการในบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่
หนังสือพิมพ์, วารสาร/นิตยสาร, นวนิยาย, หนังสือนิทาน, หนังสือสำหรับเด็ก, หนังสือศาสนา

4.1.4 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล (เรียงตามอันดับจากมากไปหาน้อย)

- 1) ควรดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่อง
- 2) กศน.อำเภอ ควรมีการนิเทศ ติดตามอย่างสม่ำเสมอ
- 3) ควรมีการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน
- 4) กศน.อำเภอ ควรแจ้งผลการนิเทศ ให้เจ้าของบ้านหนังสือได้รับทราบ
- 5) ผู้นิเทศควรมีความรู้ความสามารถในการนิเทศ
- 6) ผู้นิเทศควรให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน
- 7) ควรนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน
- 8) ควรมีการจัดทำรายงานการนิเทศ

4.1.5 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย (เรียงตามอันดับจากมากไปหาน้อย)

- 1) เครือข่ายควรมีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน
- 2) ควรเชิญชวนประชาชนช่วยบริจาคหนังสือและสื่อให้กับบ้านหนังสือชุมชน
- 3) ชุมชนและเครือข่ายควรมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน
- 4) ควรเชิญชวนประชาชนให้ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน

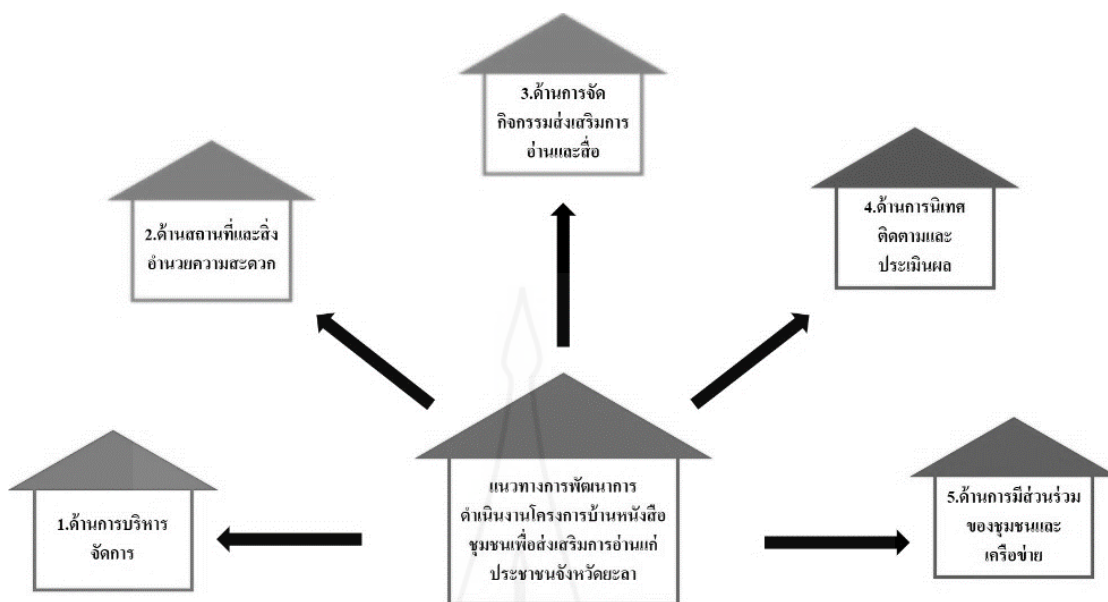
- 5) ควรสร้างความร่วมมือกับชุมชนและเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง
- 6) ควรเชิญชวนประชาชนให้มาร่วมจัดกิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน
- 7) ควรมีการแสวงหาเครือข่ายที่หลากหลาย
- 8) ควรเชิญชวนประชาชนให้มาร่วมเป็นคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน
- 9) ควรมีการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาคเอกชน
- 10) ควรมีการสร้างเครือข่ายบ้านหนังสือชุมชนกับบ้านหนังสือชุมชนใน

ตำบลอื่นๆ

- 11) ควรมีการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาครัฐ
- 12) เครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ ผู้นำชุมชน/ท้องถิ่น, ผู้รู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น, หน่วยงานสาธารณสุขอำเภอ, หน่วยงานพัฒนาชุมชนอำเภอ, หน่วยงานเกษตรอำเภอ, กศน.ตำบล, ปศุสัตว์, นักศึกษา กศน.
- 13) เครือข่ายควรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน, สนับสนุนสื่อและอุปกรณ์, การนิเทศ ติดตาม, จัดทำแผนงาน เป็นต้น
- 14) กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกับเครือข่าย ได้แก่ สำรวจความต้องการสื่อ, ประสานแผนงานร่วมกัน, เก็บสถิติการอ่าน, จัดทำปฏิทินกิจกรรม เป็นต้น

จากการสังเคราะห์ร่างแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ข้างต้น สามารถสรุปได้เป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชน
เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

4.2 การประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

การประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ผู้วิจัยได้นำเสนอร่างแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ในการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 11 คน ได้ผลการประเมินและข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่มและผลการปรับปรุงแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ดังนี้

4.2.1 ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลาและข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยรวบรวมผลการประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลาและข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 11 คน ได้ข้อสรุปดังในตารางที่ 4.37

ตารางที่ 4.37 แสดงผลการประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลาและข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่ม

n = 11

ที่	ประเด็น	ผลการประเมิน		ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
1	ด้านการบริหารจัดการ			
	1) สำนักงาน กศน.จังหวัด และ กศน.อำเภอควรสนับสนุนงบประมาณให้กับบ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง	✓		ควรมีการจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลาง ในระดับสำนักงาน กศน.
	2) เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน	✓		ควรอยู่ในลำดับต้นเนื่องจากมีความสำคัญ
	3) กศน.อำเภอควรจัดทำแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน อย่างน้อย 1 แผนงานต่อปี	✓		จัดกรอบข้อ 2,3 มารวมอยู่ด้วยกัน
	4) ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบ้านหนังสือชุมชน จำนวน 1-5 คน เป็นอย่างน้อย โดย กศน.อำเภอ ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน	✓		
	5) กศน.อำเภอควรรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง และเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ทุก 6 เดือน	✓		

ตารางที่ 4.37 (ต่อ)

n = 11

ที่	ประเด็น	ผลการประเมิน		ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
	6) กศน.อำเภอควรจัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชนให้เป็นปัจจุบัน เช่น ทำเนียบคณะกรรมการหรือคณะทำงาน สถิติผู้ใช้บริการ เป็นต้น	✓		เพิ่มข้อมูลความต้องการสื่อของผู้ใช้บริการ
	7) เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนควรมีการรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนให้กับ กศน.ตำบล อย่างต่อเนื่อง	✓		-ควรมีการรายงานผลทั้งใน ส่วนของครู กศน.ตำบล และ เจ้าของบ้านหนังสือ ให้กับ กศน.อำเภออย่างต่อเนื่อง เช่น จำนวนผู้ใช้บริการและกิจกรรม
	8) สำนักงาน กศน.จังหวัดและ กศน.อำเภอ ควรจัดประชุมชี้แจง นโยบาย และแนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง การดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนให้กับ บุคลากรผู้รับผิดชอบ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและเครือข่าย	✓		
2	ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก			
	1) สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน ควรมีความสะดวกต่อการเข้ามาใช้บริการ	✓		
	2) สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนควรอยู่ใกล้ชุมชน ได้แก่ บ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน, ร้านค้า, ร้านกาแฟ, ศาลาอเนกประสงค์ของหมู่บ้าน, มัสยิด, วัด เป็นต้น	✓		-ให้รวมกรอบในข้อ 2,3

ตารางที่ 4.37 (ต่อ)

n = 11

ที่	ประเด็น	ผลการประเมิน		ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
		✓	✗	
	3) ควรมีป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชนหรือป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่	✓		-ควรใช้คำว่าประชาสัมพันธ์สถานที่ตั้ง
	4) บริเวณบ้านหนังสือชุมชนควรมีความสะอาด และปลอดภัยในการให้บริการ	✓		-เพิ่มในเรื่องของความปลอดภัยที่นั่งออกเนื่องจากอยู่ในวัสดุ อุปกรณ์
	5) ควรมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ เช่น โต๊ะ, เก้าอี้, ชั้นวางหนังสือ, บริการน้ำดื่ม, ห้องน้ำ เป็นต้น	✓		
	6) กศน.อำเภอควรช่วยจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชน	✓		**เห็นด้วยอย่างยิ่ง -ควรจัดลำดับให้อยู่ในลำดับที่ 3 เนื่องจากเป็นผู้สนับสนุนหลัก
3	ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ			
	1) ควรมีสื่อที่หลากหลายและตรงกับความต้องการของประชาชน	✓		-เพิ่มข้อความ ประชาชน ผู้ใช้บริการ
	2) ควรประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมให้ประชาชนรับรู้ เช่น การบอกต่อกัน ป้ายประชาสัมพันธ์ หอกระจายข่าว เฟสบุ๊ก ไลน์กลุ่ม	✓		-ฯลฯ ช่องทางอื่นๆ ตามบริบทพื้นที่
	3) ควรมีการสำรวจความต้องการกิจกรรมและสื่อ เช่น การสัมภาษณ์/พูดคุย, แบบสอบถาม เป็นต้น	✓		

ตารางที่ 4.37 (ต่อ)

n = 11

ที่	ประเด็น	ผลการประเมิน		ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
4)	ควรจัดกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจและให้มีความหลากหลาย	✓		-ควรตัดข้อนี้ออก เพราะเนื้อหา มีความคล้าย และเป็นส่วนหนึ่งในข้อ 5,6,7
5)	ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย	✓		
6)	ควรจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน	✓		
7)	ควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	✓		
8)	ระยะเวลาของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในบ้านหนังสือชุมชน จำนวน 1 ครั้ง/ไตรมาส เป็นอย่างน้อย	✓		- ควรจัดกิจกรรมเป็นอย่างน้อย 1 ครั้ง / เดือน
9)	กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดในบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ เล่านิทานพื้นบ้าน, เล่นเกมการอ่าน, แข่งขันระบายสี, จัดนิทรรศการ, พี่เล่าน้องวาด เป็นต้น	✓		- เพิ่มเติมกิจกรรมส่งเสริมอาชีพพระยะสัน ให้กับกลุ่มผู้ใหญ่ 1-3 ชม.
10)	ควรมีการจัดหนังสือและสื่อไว้สำหรับยืม-คืน	✓		
11)	ควรมีการหมุนเวียนหนังสือและสื่อต่างๆ ได้แก่ บ้านหนังสือชุมชนกับ กศน.ตำบล, บ้านหนังสือชุมชนกับ ห้องสมุดประชาชน	✓		-มีการหมุนเวียนหนังสือร่วมกับ รพ.สต.ประจำตำบล และสาธารณสุขชุมชน

ตารางที่ 4.37 (ต่อ)

n = 11

ที่	ประเด็น	ผลการประเมิน		ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
	12) หนังสือสำหรับบริการในบ้าน หนังสือชุมชน ได้รับสนับสนุนจากศูนย์ กศน.อำเภอ, เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน จัดหาเอง, ห้องสมุดประชาชนอำเภอ, สำนักงาน กศน.จังหวัด, กศน.ตำบล, รับบริจาค, อปต.	✓		- ตัดคำว่า ศูนย์ เป็น กศน. อำเภอ - ได้รับการสนับสนุนจากเทศบาล
	13) ประเภทของหนังสือที่ให้บริการในบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์, วารสาร/นิตยสาร, นวนิยาย, หนังสือ นิทาน, หนังสือสำหรับเด็ก, หนังสือ ศาสนา	✓		-หนังสือการประกอบอาชีพ และ ด้านเทคโนโลยี
4	ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล			
	1) ควรดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่อง	✓		-ปรับข้อ 3 ขึ้นมาแทนลำดับข้อ 1
	2) กศน.อำเภอ ควรมีการนิเทศ ติดตาม อย่างสม่ำเสมอ	✓		-ควรมีการนิเทศติดตามบ้าน หนังสือชุมชนอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง
	3) ควรมีการจัดทำแผนการนิเทศบ้าน หนังสือชุมชน	✓		
	4) กศน.อำเภอ ควรแจ้งผลการนิเทศ ให้ เจ้าของบ้านหนังสือได้รับทราบ	✓		
	5) ผู้นิเทศควรมีความรู้ความสามารถในการนิเทศ		✓	

ตารางที่ 4.37 (ต่อ)

n = 11

ที่	ประเด็น	ผลการประเมิน		ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
		✓	✗	
6)	ผู้นิเทศควรให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน	✓		
7)	ควรนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน	✓		
8)	ควรมีการจัดทำรายงานการนิเทศ	✓		-เพิ่มข้อความ “รายงานการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน” เพิ่มข้อ 9) สำนักงาน กศน. จังหวัด และ กศน.อำเภอ ควรมีการจัดมอบรางวัลเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่ ครู กศน. ตำบล และเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนดีเด่น เช่น มอบรางวัล, เกียรติบัตร, การศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในบ้านหนังสือชุมชนต้นแบบจังหวัดอื่น ๆ
5	ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย			
1)	เครือข่ายควรมีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน	✓		-ข้อ 1 รวม กับข้อ 12
2)	ควรเชิญชวนประชาชนช่วยบริจาคหนังสือและสื่อให้กับบ้านหนังสือชุมชน	✓		-ควรเป็นข้อที่ 3 ตัดคำว่า ประชาชน ใช้คำว่า ชุมชนและภาคีเครือข่าย ช่วยบริจาค

ตารางที่ 4.37 (ต่อ)

n = 11

ที่	ประเด็น	ผลการประเมิน		ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
3)	ชุมชนและเครือข่ายควรมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน		✓	
4)	ควรเชิญชวนประชาชนให้ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน	✓		-ตัดคำว่าประชาชน ใช้คำว่าชุมชนและภาคีเครือข่าย
5)	ควรสร้างความร่วมมือกับชุมชนและเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง		✓	
6)	ควรเชิญชวนประชาชนให้มาร่วมจัดกิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน		✓	
7)	ควรมีการแสวงหาเครือข่ายที่หลากหลาย		✓	
8)	ควรเชิญชวนประชาชนให้มาร่วมเป็นคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน		✓	
9)	ควรมีการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาคเอกชน		✓	
10)	ควรมีการสร้างเครือข่ายบ้านหนังสือชุมชนกับบ้านหนังสือชุมชนในตำบลอื่นๆ	✓		-ปรับให้เป็นข้อ 5
11)	ควรมีการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาครัฐ		✓	

ตารางที่ 4.37 (ต่อ)

n = 11

ที่	ประเด็น	ผลการประเมิน		ข้อเสนอแนะ
		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
		✓	✗	
12)	เครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ ผู้นำชุมชน/ท้องถิ่น, ผู้รู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น, หน่วยงานสาธารณสุขอำเภอ, หน่วยงานพัฒนาชุมชนอำเภอ, หน่วยงานเกษตรอำเภอ, กศน.ตำบล, ปศุสัตว์, นักศึกษา กศน.	✓		-ชุมชนและเครือข่ายควรมีส่วนร่วม..... ให้เพิ่ม อสม.
13)	เครือข่ายควรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน, สนับสนุนสื่อและอุปกรณ์, การนิเทศติดตาม, จัดทำแผนงาน เป็นต้น	✓		
14)	กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกับเครือข่าย ได้แก่ สำรวจความต้องการสื่อ, ประสานแผนงานร่วมกัน, เก็บสถิติการอ่าน, จัดทำปฏิทินกิจกรรม เป็นต้น	✓		-แก้ไขข้อความ กิจกรรมที่ดำเนินงานร่วมกับชุมชนและเครือข่าย

4.2.2 ผลการปรับปรุงแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้เกี่ยวข้อง มาปรับปรุงแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ดังนี้

1) ด้านการบริหารจัดการ

(1) กศน.อำเภอและเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ร่วมกันจัดทำแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน อย่างน้อย 1 แผนงานต่อปี

(2) สำนักงาน กศน.ควรจัดสรรงบประมาณให้กับบ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง

(3) กศน.อำเภอควรแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบ้านหนังสือชุมชน จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน

(4) กศน.อำเภอควรรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง และเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ทุก 6 เดือน

(5) กศน.อำเภอควรจัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชนให้เป็นปัจจุบัน เช่น ทำเนียบคณะกรรมการหรือคณะทำงาน สถิติผู้ใช้บริการ ข้อมูลความต้องการสื่อของผู้ใช้บริการ เป็นต้น

(6) ครู กศน.ตำบลและเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ควรรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนให้กับ กศน.อำเภอ อย่างต่อเนื่อง

(7) สำนักงาน กศน.จังหวัดและ กศน.อำเภอ ควรจัดประชุมชี้แจง นโยบาย และแนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนให้กับบุคลากรผู้รับผิดชอบ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและภาคีเครือข่าย

(8) สำนักงาน กศน.จังหวัดและ กศน.อำเภอ ควรอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน แก่บุคลากรผู้รับผิดชอบ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และภาคีเครือข่าย

2) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

(1) กศน.อำเภอควรช่วยจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชน

(2) สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน ควรมีความสะดวกต่อการเข้ามาใช้บริการ

(3) สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนควรอยู่ใกล้ชุมชน ได้แก่ บ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน, ร้านค้า, ร้านกาแฟ, ศาลาอเนกประสงค์ของหมู่บ้าน, มัสยิด, วัด เป็นต้น

- (4) ควรมีป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชนหรือป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่
- (5) ควรมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ เช่น โต๊ะ, เก้าอี้, ชั้นวางหนังสือ, บริการน้ำดื่ม, ห้องน้ำ เป็นต้น
- (6) บริเวณบ้านหนังสือชุมชนควรมีความสะอาด และปลอดภัยในการให้บริการ

3) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ

- (1) ควรมีสื่อที่หลากหลายและตรงกับความต้องการของประชาชนผู้ใช้บริการ
- (2) ควรประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม ให้ประชาชนรับรู้ เช่น การบอกต่อกัน ป้ายประชาสัมพันธ์ หอกระจายข่าว เฟสบุ๊ก ไลน์กลุ่ม ฯลฯ
- (3) ควรมีการสำรวจความต้องการกิจกรรมและสื่อ เช่น การสัมภาษณ์/พูดคุย, แบบสอบถาม เป็นต้น
- (4) ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย
- (5) ควรจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน
- (6) ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในบ้านหนังสือชุมชนทุกสัปดาห์ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- (7) กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ควรจัดในบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ เล่านิทานพื้นบ้าน, เล่นเกมการอ่าน, แข่งขันระบายสี, จัดนิทรรศการ, พี่เล่าน้องวาด กิจกรรมส่งเสริมอาชีพระยะสั้น เป็นต้น
- (8) ควรมีการจัดหนังสือและสื่อ ไว้สำหรับยืม-คืน
- (9) หนังสือสำหรับบริการในบ้านหนังสือชุมชน ควรขอรับการสนับสนุนจาก กศน.อำเภอ, เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง, ห้องสมุดประชาชนอำเภอ, สำนักงาน กศน.จังหวัด, กศน.ตำบล, วิทยากร, อบต.,เทศบาล
- (10) ประเภทของหนังสือที่ควรให้บริการในบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์, วารสาร/นิตยสาร, นวนิยาย, หนังสือนิทาน, หนังสือสำหรับเด็ก, หนังสือศาสนา, หนังสือการประกอบอาชีพ และด้านเทคโนโลยี เป็นต้น
- (11) สำนักงาน กศน.จังหวัดและ กศน.อำเภอ ควรอบรมให้ความรู้การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้กับ ครู กศน.ตำบล เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

4) ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล

- (1) ควรมีการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน
- (2) ควรดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่อง
- (3) กศน.อำเภอ ควรมีการนิเทศ ติดตามบ้านหนังสือชุมชน อย่างน้อย

ไตรมาสละ 1 ครั้ง

- (4) กศน.อำเภอ ควรแจ้งผลการนิเทศ ให้เจ้าของบ้านหนังสือ ได้รับทราบ
- (5) ผู้นิเทศควรให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน
- (6) ควรนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน
- (7) ควรมีการจัดทำรายงานการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน
- (8) สำนักงาน กศน.จังหวัด และ กศน.อำเภอ ควรมีการจัดมอบรางวัลเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่ ครู กศน.ตำบล และเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนดีเด่น เช่น มอบรางวัล, เกียรติบัตร, การศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในบ้านหนังสือชุมชนต้นแบบจังหวัดอื่นๆ

5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย

- (1) ควรเชิญชุมชนและภาคีเครือข่าย เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน เช่น ผู้นำชุมชน/ท้องถิ่น, ผู้รู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น, หน่วยงานสาธารณสุขอำเภอ, หน่วยงานพัฒนาชุมชนอำเภอ, หน่วยงานเกษตรอำเภอ, ปศุสัตว์, นักศึกษา กศน., อสม.
- (2) ควรเชิญชวนชุมชนและภาคีเครือข่าย ช่วยบริจาคหนังสือและสื่อให้กับบ้านหนังสือชุมชน
- (3) ควรเชิญชวนชุมชนและภาคีเครือข่ายให้ช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน
- (4) ชุมชนและภาคีเครือข่ายควรมีส่วนร่วมใน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน, การเก็บสถิติการอ่าน, สำรวจความต้องการสื่อ, การสนับสนุนสื่อและอุปกรณ์, การนิเทศติดตาม และการจัดทำแผนงาน เป็นต้น

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ผู้วิจัยนำเสนอใน 3 ส่วน ได้แก่ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประกอบด้วย

1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน จังหวัดยะลา

1.1.2 เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

1.1.3 เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาจากจำนวนประชากรทั้งหมด จำนวน 220 คน ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 บุคลากรสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดยะลา ได้แก่ ผู้บริหาร กศน.อำเภอ จำนวน 8 คน ครู กศน.ตำบล จำนวน 58 คน บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น 74 คน กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่เกี่ยวข้องกับบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดยะลา ได้แก่ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน จำนวน 73 คน อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จำนวน 73 คน รวมทั้งสิ้น 146 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 ลักษณะ คือ

1) แบบสอบถาม มี 2 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับกลุ่ม

ผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

2) *แบบสัมภาษณ์เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน* เกี่ยวกับความต้องการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา สำหรับเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน จำนวน 2 แห่ง

3) *ประเด็นประเมินแนวทางทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา* สำหรับผู้เชี่ยวชาญในการสนทนากลุ่ม

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) *การสอบถาม* ได้ดำเนินการขอความอนุเคราะห์ไปยัง กศน.อำเภอในจังหวัดยะลา เพื่อส่งและจัดเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มที่ศึกษา 2 กลุ่ม ดังนี้ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จัดส่งจำนวน 74 ฉบับ ได้กลับมาจำนวน 70 ฉบับ (94.6 %) ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน จัดส่งจำนวน 146 ฉบับ ได้กลับมาจำนวน 141 ฉบับ (96.6 %) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ได้ส่งแบบสอบถามทั้งสิ้น 220 ฉบับ ได้กลับคืนมา 211 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.9 ของแบบสอบถามที่จัดส่ง

2) *การสัมภาษณ์* ได้ดำเนินการขอความอนุเคราะห์ไปยัง กศน.อำเภอในจังหวัดยะลา จำนวน 2 แห่ง คือ กศน.อำเภอธารโตและกศน.อำเภอเบตง เพื่อขอสัมภาษณ์เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน จำนวน 2 แห่ง โดยได้นัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ ดังนี้

(1) *เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนบ้านกระป๋อง หมู่ที่ 3 ตำบลแม่หวาด อำเภอธารโต จังหวัดยะลา* เก็บข้อมูล ณ วันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2563 เวลา 13.00 – 15.00 น.

(2) *เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนบ้านบ้านคอน หมู่ที่ 7 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา* เก็บข้อมูล ณ วันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2563 เวลา 13.00 – 15.00 น.

3) *การสนทนากลุ่ม* ได้ดำเนินการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 11 คน ที่เลือกแบบเจาะจง ประชุมสนทนากลุ่มในวันศุกร์ที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2563 เวลา 09.00-12.00 น. ณ ห้องประชุม กศน.อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) *วิเคราะห์แบบสอบถาม* โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) *วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์* โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

3) วิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

1.3 ผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

1.3.1 สภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชน จังหวัดยะลา

1) สภาพการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชน จังหวัดยะลา

ผู้วิจัยขอเสนอสภาพการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชน จังหวัดยะลา เป็นรายด้าน 5 ด้าน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มที่ศึกษา 2 กลุ่ม ดังนี้

(1) กลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ มีรายละเอียดเป็นรายด้านดังนี้

ก. ด้านการบริหารจัดการ พบว่า มีการจัดทำแผนการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ระยะ 6 เดือน ร้อยละ 77.1 และรองลงมา ระยะ 1 ปี ร้อยละ 14.3 มีการจัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชน แต่ไม่เป็นปัจจุบัน ร้อยละ 61.4 และมีเป็นปัจจุบัน ร้อยละ 38.6 มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานของบ้านหนังสือชุมชน จำนวน 1-5 คน ร้อยละ 68.6 สำนักงาน กศน.จังหวัด จัดประชุมชี้แจง นโยบายและแนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่ตอบไม่มี ร้อยละ 30.0 การรายงานผลและเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน มีทุก 6 เดือน มากที่สุด ร้อยละ 40.0 รองลงมา มีทุก 3 เดือน ร้อยละ 34.3 งบประมาณสำหรับการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ได้จากศูนย์ กศน.อำเภอ มากที่สุด ร้อยละ 67.1 และรองลงมาเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง ร้อยละ 31.4

ข. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน มีลักษณะเป็นบ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด ร้อยละ 60 รองลงมาเป็นศาลาอเนกประสงค์ของหมู่บ้าน ร้อยละ 38.6 มีป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชน ร้อยละ 82.9 วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่ได้จากศูนย์ กศน.อำเภอ ร้อยละ 67.1 และเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง ร้อยละ 55.7 วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชน มีเก้าอี้ ร้อยละ 91.4 เป็นโต๊ะ ร้อยละ 87.1

ค. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ พบว่า จำนวนผู้ใช้บริการบ้านหนังสือชุมชน 6-10 คน/วัน มีมากที่สุด ร้อยละ 55.7 มีวิธีการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยการสัมภาษณ์/พูดคุย ร้อยละ 68.6 การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน ด้วยวิธีการบอกต่อกัน ร้อยละ 70.0 รองลงมาเป็นป้ายประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 44.3 กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดในบ้านหนังสือชุมชน แข่งขันระบายสี ร้อยละ 44.3 จัดนิทรรศการ ร้อยละ 34.3 เล่นเกมการอ่าน ร้อยละ 31.4 ตามลำดับ ระยะเวลาของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในบ้าน

หนังสือชุมชน ส่วนใหญ่ 1 ครั้ง/ไตรมาส ร้อยละ 44.3 และ 1 ครั้ง/เดือน ร้อยละ 40.0 หนังสือสำหรับบริการในบ้านหนังสือชุมชน ได้รับสนับสนุนจาก ศูนย์ กศน.อำเภอ ร้อยละ 61.4 และห้องสมุดประชาชนอำเภอ ร้อยละ 58.6 ประเภทของหนังสือที่ให้บริการในบ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่เป็นหนังสือพิมพ์ รองลงมาเป็นวารสาร/นิตยสาร นวนิยาย หนังสือนิทาน ตามลำดับ มีการหมุนเวียนหนังสือและสื่อต่างๆ ระหว่างบ้านหนังสือชุมชนกับ กศน.ตำบล ร้อยละ 57.1 และบ้านหนังสือชุมชนกับห้องสมุดประชาชน ร้อยละ 42.9

ง. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล พบว่า กศน.อำเภอ มีการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน 3 เดือน/ครั้ง ร้อยละ 34.3 รองลงมา 6 เดือน/ครั้ง ร้อยละ 25.7 ผู้ทำหน้าที่คณะกรรมการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน มีครู กศน.ตำบล ครูอาสาฯ กศน. และผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ มีการนิเทศ ติดตาม บ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง 3 เดือน/ครั้ง ร้อยละ 42.9 การนำผลการนิเทศ ไปปรับปรุงพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน มีการปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การหมุนเวียนหนังสือ การให้บริการ ประเภทของสื่อ ประเภทของหนังสือ จัดหาชั้นวางหนังสือ ป้ายประชาสัมพันธ์ วัสดุอุปกรณ์ โต๊ะ สื่อที่ทันสมัยและหลากหลาย ร้อยละ 64.3 และไม่มีการปรับปรุง ร้อยละ 35.7

จ. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย พบว่า เครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน เป็นผู้นำชุมชน/ท้องถิ่น รองลงมาเป็นผู้รู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายมีส่วนร่วมในด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สนับสนุนสื่อและอุปกรณ์ กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกับเครือข่าย มีสำรวจความต้องการสื่อ รองลงมาเป็น ประสานแผนงานร่วมกัน

(2) กลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน มีรายละเอียดเป็นรายด้านดังนี้

ก. ด้านการบริหารจัดการ พบว่า มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน 1 แผน ร้อยละ 61.7 และไม่มีส่วนร่วม ร้อยละ 34.8 มีส่วนร่วมการจัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชน แต่ไม่เป็นปัจจุบัน ร้อยละ 68.1 มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานของบ้านหนังสือชุมชน 1-5 คน ร้อยละ 81.6 กศน.อำเภอ จัดประชุมชี้แจง นโยบายและแนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน มีทุก 6 เดือน ร้อยละ 51.1 การรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนให้กับ กศน.ตำบล มีทุก 6 เดือน มากที่สุด ร้อยละ 58.9 รองลงมา มีทุก 3 เดือน ร้อยละ 31.9 งบประมาณสำหรับการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ได้จากศูนย์ กศน.อำเภอ มากที่สุด และรองลงมาเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง

ข. *ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก* พบว่า ลักษณะของสถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่เป็นบ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ร้อยละ 46.1 รองลงมาเป็นร้านค้า,ร้านกาแฟ ร้อยละ 30.5 การบอกสถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน มีป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชน มากที่สุด ร้อยละ 87.2 มีป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่ ร้อยละ 7.8 วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชน ได้จากศูนย์ กศน.อำเภอ มากที่สุด และเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง มีวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชน ประเภทเก้าอี้ มากที่สุด รองลงมาเป็น โต๊ะ และมีห้องน้ำ น้อยที่สุด

ค. *ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ* พบว่า จำนวนผู้ใช้บริการบ้านหนังสือชุมชน 6-10 คน/วัน มีมากที่สุด ร้อยละ 53.2 มีวิธีการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยการสัมภาษณ์/พูดคุย เป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.9 การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน ด้วยวิธีการบอกต่อกัน รองลงมาเป็นป้ายประชาสัมพันธ์ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดในบ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่ เล่นิทานพื้นบ้านและเล่นเกมการอ่าน ระยะเวลาของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในบ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่ 1 ครั้ง/ไตรมาส ร้อยละ 42.6 และรองลงมา 1 ครั้ง/เดือน ร้อยละ 34.0 หนังสือสำหรับบริการในบ้านหนังสือชุมชน ได้รับสนับสนุนจาก ศูนย์ กศน.อำเภอและเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง ประเภทของหนังสือที่ให้บริการในบ้านหนังสือชุมชน ส่วนใหญ่เป็นหนังสือพิมพ์ มากที่สุด รองลงมาเป็นวารสาร/นิตยสาร มีการหมุนเวียนหนังสือและสื่อต่างๆ ระหว่างบ้านหนังสือชุมชนกับ กศน.ตำบล ร้อยละ 61.7 และบ้านหนังสือชุมชนกับห้องสมุดประชาชน ร้อยละ 25.5

ง. *ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล* พบว่า มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน 6 เดือน/ครั้ง ร้อยละ 40.4 รองลงมา 3 เดือน/ครั้ง ร้อยละ 18.4 บุคคลที่มานิเทศ ตรวจสอบ ติดตาม ช่วยเหลือบ้านหนังสือชุมชน มีครู กศน.ตำบล รองลงมา เป็น ครูอาสาฯ กศน. และผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ ตามลำดับ บ้านหนังสือชุมชนได้รับการนิเทศ ตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ระยะเวลา 6 เดือน/ครั้ง ร้อยละ 38.3 และระยะเวลา 3 เดือน/ครั้ง ร้อยละ 30.5

จ. *ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย* พบว่า เครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน เป็นผู้นำชุมชน/ท้องถิ่น มากที่สุด รองลงมาเป็นผู้รู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายมีส่วนร่วมในด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มากที่สุด รองลงมาสนับสนุนสื่อและอุปกรณ์ การนิเทศ ติดตาม ตามลำดับ กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกับเครือข่าย มีสำรวจความต้องการสื่อ มากที่สุด และรองลงมาเป็น ประสานแผนงานร่วมกัน

2) *ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชน*

จังหวัดยะลา

ผู้วิจัยขอนำเสนอโดยแยกประเด็นปัญหาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา ในภาพรวมและรายด้าน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มที่ศึกษา 2 กลุ่ม ดังนี้

(1) *กลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ* มีรายละเอียดดังนี้

ปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา ของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอในภาพรวม พบว่า ปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลและด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ และด้านการบริหารจัดการและด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีรายละเอียดเป็นรายด้าน ดังนี้

ก. *ด้านการบริหารจัดการ* พบว่า ปัญหาในภาพรวมด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัญหาด้านการบริหารจัดการ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) กศน.อำเภอขาดการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน 2) กศน.อำเภอขาดการจัดทำแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน และ 3) กศน.อำเภอขาดการจัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชน

ข. *ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก* พบว่า ปัญหาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) สื่อ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ บริการน้ำดื่ม ห้องน้ำ ไม่เพียงพอ 2) ขาดป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชนหรือป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่ และ 3) การเข้ามาใช้บริการบ้านหนังสือชุมชน ไม่มีความสะดวก

ค. *ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ* พบว่า ปัญหาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) ขาดสื่อที่หลากหลายและตรงกับความต้องการ การจัดกิจกรรมไม่มีความต่อเนื่อง และ 3) ไม่มีหนังสือไว้สำหรับยืม-คืน

ง. *ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล* พบว่า ปัญหาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) ขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่อง 2) ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการนิเทศ และ 3) ไม่ได้นำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน

จ. *ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย* พบว่า ปัญหาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) บ้านหนังสือชุมชนขาดการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาคเอกชน 2) การร่วมมือระหว่างบ้านหนังสือชุมชนกับชุมชนและเครือข่าย ไม่มีความต่อเนื่อง และ 3) บ้านหนังสือชุมชนขาดการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาครัฐและชุมชนและเครือข่ายขาดการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน

(2) *กลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน* มีรายละเอียดดังนี้

ปัญหาของการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลาของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่านในภาพรวม พบว่า ปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย และด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดเป็นรายด้าน ดังนี้

ก. *ด้านการบริหารจัดการ* พบว่า ปัญหาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) บ้านหนังสือชุมชนมีงบประมาณไม่เพียงพอและเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน 2) บ้านหนังสือชุมชนไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบ้านหนังสือชุมชน และ 3) เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนขาดการรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ข. *ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก* พบว่า ปัญหาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) สื่อ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ บริการน้ำดื่ม ห้องน้ำ ไม่เพียงพอ 2) ขาดป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชนหรือป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่ และ 3) สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนไม่เหมาะสม

ค. *ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ* พบว่า ปัญหาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ในการจัดกิจกรรม 2) ขาดสื่อที่หลากหลายและตรงกับความต้องการและกิจกรรมที่จัดไม่มีความหลากหลาย และ 3) กิจกรรมที่จัดยังไม่น่าสนใจ

ง. *ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล* พบว่า ปัญหาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) กศน. อำเภอลำปางขาดการนิเทศ ติดตามอย่างสม่ำเสมอ 2) เจ้าของบ้านหนังสือไม่ได้รับทราบผลการนิเทศ และ 3) เจ้าของบ้านหนังสือไม่ได้รับคำแนะนำจากการนิเทศเพื่อปรับปรุงพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน

จ. *ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย* พบว่า ปัญหาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) ขาดการสร้างร่วมมือกับเครือข่ายภาคเอกชน 2) ขาดการแสวงหาเครือข่ายที่หลากหลาย และ 3) ขาดการสร้างร่วมมือกับเครือข่ายภาครัฐ และขาดความต่อเนื่องในการร่วมมือกับชุมชนและเครือข่าย

1.3.2 ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

ผู้วิจัยขอเสนอโดยแยกประเด็นความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา ในภาพรวมและรายด้าน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มที่ศึกษา 2 กลุ่ม ดังนี้

1) *กลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ* มีรายละเอียดดังนี้

ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลาของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอในภาพรวม พบว่า ความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีรายละเอียดเป็นรายด้าน ดังนี้

(1) *ด้านการบริหารจัดการ* พบว่า ความต้องการในภาพรวมด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความต้องการด้านการบริหารจัดการ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) สำนักงาน กศน.จังหวัดควรสนับสนุนงบประมาณให้กับบ้าน

หนังสือชุมชน 2) กศน.อำเภอควรจัดทำแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน และ 3) กศน.อำเภอควรรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง

(2) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ความต้องการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ 1) ควรมีป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชนหรือป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่และบ้านหนังสือชุมชน และควรมีความสะดวกต่อการเข้ามาใช้บริการ 2) สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนควรอยู่ใกล้ชุมชน และ 3) ควรมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ บริการน้ำดื่ม ห้องน้ำ

(3) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ พบว่า ความต้องการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) ควรมีสื่อที่หลากหลายและตรงกับความต้องการของประชาชน 2) ควรมีการสำรวจความต้องการกิจกรรมและสื่อ และ 3) ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย และควรมีการจัดหนังสือและสื่อ ไว้สำหรับยืม-คืน

(4) ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล พบว่า ความต้องการในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) ควรดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่อง 2) ควรมีการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน 3) ผู้นิเทศควรมีความรู้ความสามารถในการนิเทศ

(5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย พบว่า ความต้องการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) เครือข่ายควรมีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน 2) ชุมชนและเครือข่ายควรมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน และ 3) ควรมีความร่วมมือกับชุมชนและเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

2) กลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน มีรายละเอียดดังนี้

ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลาของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่านในภาพรวม พบว่า ความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล และด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีรายละเอียดเป็นรายด้าน ดังนี้

(1) *ด้านการบริหารจัดการ* พบว่า ความต้องการด้านการบริหารจัดการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน 2) ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบ้านหนังสือชุมชน และ 3) บ้านหนังสือชุมชนควรได้รับสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงาน กศน. อำเภอ

(2) *ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก* พบว่า ความต้องการในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนอยู่ใกล้ชุมชน 2) บริเวณบ้านหนังสือชุมชนควรมีความสะอาด และมีที่นั่งเพียงพอ ในการให้บริการ 3) ควรมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ บริการน้ำดื่ม ห้องน้ำ

(3) *ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ* พบว่า ความต้องการในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) ควรประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม ให้ประชาชนรับรู้ 2) ควรจัดกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจ และ 3) ควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

(4) *ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล* พบว่า ความต้องการในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) กศน.อำเภอ ควรมีการนิเทศ ติดตามอย่างสม่ำเสมอ 2) กศน.อำเภอ ควรแจ้งผลการนิเทศ ให้เจ้าของบ้านหนังสือได้รับทราบ และ 3) ผู้นิเทศควรให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน

(5) *ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย* พบว่า ความต้องการในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) ควรเชิญชวนประชาชนช่วยบริจาคหนังสือและสื่อให้กับบ้านหนังสือชุมชน 2) ควรเชิญชวนประชาชนให้ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน และ 3) ควรเชิญชวนประชาชนให้มาร่วมจัดกิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน

1.3.3 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

การประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา จากการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 11 ท่าน ได้ข้อสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ดังนี้

1) **ด้านการบริหารจัดการ** ควรดำเนินการ ดังนี้

(1) กศน.อำเภอและเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ร่วมกันจัดทำแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน อย่างน้อย 1 แผนงานต่อปี

(2) สำนักงาน กศน.ควรจัดสรรงบประมาณให้กับบ้านหนังสือชุมชน อย่างต่อเนื่อง

(3) กศน.อำเภอควรแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบ้านหนังสือชุมชน จำนวน ไม่น้อยกว่า 5 คน

(4) กศน.อำเภอควรรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง และเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ทุก 6 เดือน

(5) กศน.อำเภอควรจัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชนให้เป็นปัจจุบัน เช่น ทำเนียบคณะกรรมการหรือคณะทำงาน สถิติผู้ใช้บริการ ข้อมูลความต้องการสื่อของผู้ใช้บริการ เป็นต้น

(6) ครู กศน.ตำบลและเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ควรรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนให้กับ กศน.อำเภอ อย่างต่อเนื่อง

(7) สำนักงาน กศน.จังหวัดและ กศน.อำเภอ ควรจัดประชุมชี้แจงนโยบายและแนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนให้กับบุคลากรผู้รับผิดชอบ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและภาคีเครือข่าย

(8) สำนักงาน กศน.จังหวัดและ กศน.อำเภอ ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนให้กับบุคลากรผู้รับผิดชอบ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและภาคีเครือข่าย

2) **ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก** ควรดำเนินการ ดังนี้

(1) กศน.อำเภอควรช่วยจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ในบ้านหนังสือชุมชน

(2) สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน ควรมีความสะดวกต่อการเข้ามาใช้บริการ

(3) สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนควรอยู่ใกล้ชุมชน ได้แก่ บ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน, ร้านค้า, ร้านกาแฟ, ศาลาอเนกประสงค์ของหมู่บ้าน, มัสยิด, วัด เป็นต้น

(4) ควรมีป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชนหรือป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่

(5) ควรมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ เช่น โต๊ะ, เก้าอี้, ชั้นวางหนังสือ, บริการน้ำดื่ม, ห้องน้ำ เป็นต้น

(6) บริเวณบ้านหนังสือชุมชนควรมีความสะอาด และปลอดภัยในการให้บริการ

3) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ การดำเนินการ ดังนี้

(1) ควรมีสื่อที่หลากหลายและตรงกับความต้องการของประชาชน ผู้ใช้บริการ

(2) ควรประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม ให้ประชาชนรับรู้ เช่น การบอกต่อกัน ป้ายประชาสัมพันธ์ หอกระจายข่าว เฟสบุ๊ก ไลน์กลุ่ม ฯลฯ

(3) ควรมีการสำรวจความต้องการกิจกรรมและสื่อ เช่น การสัมภาษณ์พูดคุย แบบสอบถาม เป็นต้น

(4) ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย

(5) ควรจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน

(6) ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในบ้านหนังสือชุมชน ทุกสัปดาห์ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

(7) กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดในบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ เล่นิทานพื้นบ้าน เล่นเกมการอ่าน แข่งขันระบายสี จัดนิทรรศการ พี่เล่าน้องวาด กิจกรรมส่งเสริมอาชีพพระยาสัน เป็นต้น

(8) ควรมีการจัดหนังสือและสื่อ ไว้สำหรับยืม-คืน

(9) หนังสือสำหรับบริการในบ้านหนังสือชุมชน ได้รับสนับสนุนจาก กศน.อำเภอ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง ห้องสมุดประชาชนอำเภอ สำนักงาน กศน.จังหวัด กศน.ตำบล รับบริจาค อบต. และเทศบาล

(10) ประเภทของหนังสือที่ให้บริการในบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วารสาร/นิตยสาร นวนิยาย หนังสือนิทาน หนังสือสำหรับเด็ก หนังสือศาสนา หนังสือการประกอบอาชีพ และด้านเทคโนโลยี เป็นต้น

(11) สำนักงาน กศน.จังหวัดและ กศน.อำเภอ ควรอบรมให้ความรู้การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้กับ ครู กศน.ตำบล เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

4) **ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล** ควรดำเนินการ ดังนี้

- (1) ควรมีการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน
- (2) ควรดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่อง
- (3) กศน.อำเภอ ควรมีการนิเทศ ติดตามบ้านหนังสือชุมชน อย่างน้อย

ไตรมาสละ 1 ครั้ง

- (4) กศน.อำเภอ ควรแจ้งผลการนิเทศ ให้เจ้าของบ้านหนังสือได้รับทราบ
- (5) ผู้นิเทศควรให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน
- (6) ควรนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน
- (7) ควรมีการจัดทำรายงานการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน
- (8) สำนักงาน กศน.จังหวัด และ กศน.อำเภอ ควรมีการจัดมอบรางวัล เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่ ครู กศน.ตำบล และเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนดีเด่น เช่น มอบรางวัล เกียรติบัตร การศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในบ้านหนังสือชุมชนต้นแบบจังหวัดอื่น ๆ

5) **ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย** ควรดำเนินการ ดังนี้

- (1) ควรเชิญชุมชนและภาคีเครือข่าย เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน บ้านหนังสือชุมชน เช่น ผู้นำชุมชน/ท้องถิ่น, ผู้รู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น, หน่วยงานสาธารณสุขอำเภอ, หน่วยงานพัฒนาชุมชนอำเภอ, หน่วยงานเกษตรอำเภอ, ปศุสัตว์, นักศึกษา กศน., อสม.
- (2) ควรเชิญชวนชุมชนและภาคีเครือข่าย ช่วยบริจาคหนังสือและสื่อ ให้กับบ้านหนังสือชุมชน
- (3) ควรเชิญชวนชุมชนและภาคีเครือข่ายให้ช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรม ของบ้านหนังสือชุมชน
- (4) ชุมชนและภาคีเครือข่ายควรมีส่วนร่วมใน ด้านการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการอ่าน, การเก็บสถิติการอ่าน, สำรวจความต้องการสื่อ, การสนับสนุนสื่อและอุปกรณ์, การนิเทศ ติดตาม และการจัดทำแผนงาน เป็นต้น

2.อภิปรายผล

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อ ส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ผู้วิจัยนำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 ปัญหาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนจังหวัดยะลา

ปัญหาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนจังหวัดยะลา จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอและกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบล บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน มีการประสานความร่วมมือ ร่วมกันในการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนตามบทบาทและภารกิจ จึงทำให้มองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับสุรดี วิภักดิ์ (2559: 59) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนตามแนวนโยบายประชารัฐของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมุกดาหาร พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนจังหวัดยะลา รายงานด้าน พบว่า การดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนที่เป็นปัญหาของกลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ มากที่สุด คือ การขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่องและขาดการจัดทำรายงานการนิเทศ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับดารัตน์ กาญจนานา (2557: 24) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสืออัจฉริยะในจังหวัดนครปฐม พบว่า สำนักงาน กศน.จังหวัด และกศน.อำเภอ ขาดการรายงานติดตามและประเมินผลโครงการ อย่างจริงจังและไม่เป็นระบบ ไม่มีรายละเอียดแผนการติดตามและวิธีการติดตามทั้งระดับสำนักงาน กศน.จังหวัด กศน.อำเภอ และกศน.ตำบล ส่วนที่เป็นปัญหาของกลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน มากที่สุด คือ ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ในการจัดกิจกรรม กิจกรรมที่จัดไม่มีความหลากหลาย ไม่น่าสนใจ และขาดสื่อที่หลากหลายและตรงกับความ ต้องการ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ วิไลลักษณ์ โรจนาศิริรัตน์ (2559: 90-91) ได้ศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักศึกษาการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : กรณีศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ โนนสูง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัญหาการอ่านของนักศึกษา คือ ชอบใช้สื่อเทคโนโลยีมากกว่าการอ่านหนังสือ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีน้อย ไม่หลากหลาย ไม่น่าสนใจ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านห้องสมุด กศน.ตำบล พบว่า ส่วนใหญ่ เห็นว่าห้องสมุด กศน.ตำบล ควรมีหนังสือที่หลากหลาย

2.2 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ซึ่งได้จากผลการวิจัยนี้ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก 3) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ 4) ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล 5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ซึ่งมีประเด็นที่ผู้วิจัยนำมาอภิปราย ดังนี้

2.2.1 ด้านการบริหารจัดการ ควรดำเนินการ ดังนี้ 1) กศน.อำเภอและเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ร่วมกันจัดทำแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน อย่างน้อย 1 แผนงานต่อปี 2) สำนักงาน กศน.ควรจัดสรรงบประมาณให้กับบ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง 3) กศน.อำเภอ ควรแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบ้านหนังสือชุมชน จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน 4) กศน.อำเภอควรรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง และเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ทุก 6 เดือน 5) กศน.อำเภอควรจัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชน ให้เป็นปัจจุบัน เช่น ทำเนียบคณะกรรมการหรือคณะทำงาน สถิติผู้ใช้บริการ ข้อมูลความต้องการสื่อของผู้ใช้บริการ เป็นต้น 6) ครู กศน.ตำบลและเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ควรรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนให้กับ กศน.อำเภอ อย่างต่อเนื่อง 7) สำนักงาน กศน.จังหวัดและ กศน.อำเภอ ควรจัดประชุมชี้แจง นโยบายและแนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนให้กับบุคลากร ผู้รับผิดชอบ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและภาคีเครือข่าย 8) สำนักงาน กศน.จังหวัดและ กศน.อำเภอ ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนให้กับบุคลากร ผู้รับผิดชอบ เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและภาคีเครือข่าย ซึ่งสอดคล้องกับสถาบันส่งเสริมและพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ (2559: 7) ได้ให้แนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนในด้านการบริหารจัดการ ว่า ภารกิจของหน่วยงาน/สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ควรจัดทำแผนงาน/โครงการประจำปี เพื่อกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการจัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ ทำเนียบ สถิติ เป็นรายตำบลรายอำเภอ เพื่อสะดวกในการจัดทำสารสนเทศตลอดจนเอกสารแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง ในด้านงบประมาณ ควรจัดตั้งงบประมาณให้เพียงพอและเกิดความคุ้มค่ากับงบประมาณที่ได้รับ สอดคล้องกับ O'Connor (2004) ศึกษาเกี่ยวกับห้องสมุดประชาชนตำบลในรัฐเท็กซัส (Texas) พบว่า ห้องสมุดมีปัญหาด้านงบประมาณในการดำเนินงาน ทำให้เกิดการร่วมกันในการร่างกฎหมาย เพื่อสนับสนุนห้องสมุดประชาชนในรัฐเท็กซัส ให้ดำเนินงานเป็นอิสระไม่ขึ้นกับภาครัฐ เพื่อให้ห้องสมุดได้รับการสนับสนุนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ มาติเนซ (Martinez, G. 2005) ศึกษาเรื่องห้องสมุด ครอบครัวและโรงเรียน ปัจจัยต่อความสำเร็จในการเตรียมความพร้อม

ด้านการอ่านของเด็ก กลุ่มตัวอย่างเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน 26 คน ในเมืองแมริแลนด์ พบว่า บรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่า งบประมาณเป็นสิ่งจำเป็นในการให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดพัฒนาวิชาชีพ และเป็นรากฐานต่อการริเริ่มกิจกรรมห้องสมุดได้มากและบ่อยขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาด้านการอ่านมากขึ้นด้วย

2.2.2 ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ควรดำเนินการ ดังนี้ 1) กศน.อำเภอควรช่วยจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชน 2) สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน ควรมีความสะดวกต่อการเข้ามาใช้บริการ 3) สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนควรอยู่ใกล้ชุมชน ได้แก่ บ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน, ร้านค้า, ร้านกาแฟ, ศาลาอเนกประสงค์ของหมู่บ้าน, มัสยิด, วัด เป็นต้น 4) ควรมีป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชนหรือป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่ 5) ควรมีสื่อวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ เช่น โต๊ะ, เก้าอี้, ชั้นวางหนังสือ, บริการน้ำดื่ม, ห้องน้ำ เป็นต้น 6) บริเวณบ้านหนังสือชุมชนควรมีความสะอาด และปลอดภัยในการให้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงาน กศน. (2563, น.8) ได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 ด้านการศึกษาตามอัธยาศัย โดยให้ดำเนินการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่าน เช่น พัฒนาห้องสมุดประชาชนทุกแห่งให้มีการบริการที่ทันสมัย ส่งเสริมสนับสนุนอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน การสร้างเครือข่ายส่งเสริมการอ่าน จัดหน่วยบริการเคลื่อนที่พร้อมอุปกรณ์เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ที่หลากหลายให้บริการกับประชาชนอย่างทั่วถึง สม่าเสมอ รวมทั้งเสริมสร้างความพร้อมในด้านบุคลากร สื่อ อุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการอ่านและการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างหลากหลาย และสุรดี วิภักดิ์ (2559) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนตามแนวนโยบายพระราชัฐของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมุกดาหาร พบว่า ด้านอาคารสถานที่ ประกอบด้วย การพัฒนาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง สามารถทำได้ตามแนวทางที่สถานศึกษากำหนดได้อย่างเหมาะสม สถานที่ตั้งอยู่จุดศูนย์กลางของชุมชน ผู้รับบริการสามารถเดินทางไปร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้อย่างสะดวก มีความเป็นเอกเทศและเป็นสัดส่วนของสถานที่สำหรับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และขนาดของสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในบ้านหนังสือชุมชน สถานที่เอื้ออำนวยต่อการเดินทางเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของประชาชนและการจัดทำป้ายสถานที่แต่ละหมู่บ้านเป็นสัญลักษณ์

2.2.3 ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ ควรดำเนินการ ดังนี้ 1) ควรมีสื่อที่หลากหลายและตรงกับความต้องการของประชาชนผู้ใช้บริการ 2) ควรประชาสัมพันธ์การจัด

กิจกรรม ให้ประชาชนรับรู้ เช่น การบอกต่อกัน ป้ายประชาสัมพันธ์ หอกระจายข่าว เฟสบุ๊ค ไลน์ กลุ่ม เป็นต้น 3) ควรมีการสำรวจความต้องการกิจกรรมและสื่อ เช่น การสัมภาษณ์/พูดคุย, แบบสอบถาม เป็นต้น 4) ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย 5) ควรจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน 6) ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในบ้านหนังสือชุมชนทุกสัปดาห์ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง 7) กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ควรจัดในบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ เล่านิทานพื้นบ้าน เล่นเกมการอ่าน แข่งขันระบายสี จัดนิทรรศการที่เล่าเรื่องราว กิจกรรมส่งเสริมอาชีพระยะสั้น เป็นต้น 8) ควรมีการจัดหนังสือและสื่อไว้สำหรับยืม-คืน 9) หนังสือสำหรับบริการในบ้านหนังสือชุมชน ควรขอรับการสนับสนุนจาก กศน.อำเภอ, เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง, ห้องสมุดประชาชนอำเภอ, สำนักงาน กศน.จังหวัด, กศน.ตำบล, วิทยากร, อบต., เทศบาล 10) ประเภทของหนังสือที่ควรให้บริการในบ้านหนังสือชุมชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์, วารสาร/นิตยสาร, นวนิยาย, หนังสือนิทาน, หนังสือสำหรับเด็ก, หนังสือศาสนา, หนังสือการประกอบอาชีพ และด้านเทคโนโลยี เป็นต้น 11) สำนักงาน กศน.จังหวัดและ กศน.อำเภอ ควรอบรมให้ความรู้การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้กับ ครู กศน.ตำบล เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน ซึ่งแนวทางนี้สอดคล้องกับสุมาลี สังข์ศรี (2556) ได้ศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสู่การปฏิบัติระดับประถมศึกษา ทั้งในโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผลการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านกรณีนอกระบบโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย มีอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน และมีการจัดแหล่งเรียนรู้ประเภทต่างๆ เพื่อจะทำให้ผู้เรียนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้น และ นวรัตน์ พวงนาค (2553) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไว้ว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้มีประสิทธิภาพนั้น ควรจัดห้องสมุด สำหรับให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ จัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้เข้าสู่บรรยากาศของการอ่าน ควรเตรียมพร้อมทั้งในด้านวิธีการดำเนินการ สื่อ อุปกรณ์ เพื่อให้การจัดกิจกรรมดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ต้องเป็นกิจกรรมที่เร้าใจท้าทายความสนใจความสามารถของผู้เรียน รวมทั้งมีความหลากหลาย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ พันธุ์วัฒน์ บุญบา (2556) ได้ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อส่งเสริมความเป็นเมืองแห่งการอ่าน พบว่า ด้านกระบวนการในการพัฒนาเมืองแห่งการอ่าน ควรมีการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามสภาพบริบทของแต่ละพื้นที่ พัฒนาแหล่งเรียนรู้และบุคลากรให้มีความพร้อมในการให้บริการส่งเสริมการอ่าน และจัดกิจกรรมเพื่อปลูกจิตสำนึกสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับประชาชนและด้านกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ควรเป็นกิจกรรมที่มีรูปแบบหลากหลาย และนำกิจกรรมหรือโครงการที่ประสบผลสำเร็จในต่างประเทศมาประยุกต์ใช้ และ Austin & Casselden (2010 :

133-135) วิจัยเรื่อง การสำรวจทัศนคติด้านการอ่านและนิสัยรักการอ่านส่วนบุคคลของนักเรียนชั้นปีที่ 2 ที่มีผลต่อนิสัยรักการอ่าน พบว่า มีปัจจัยหลักหลายประการที่เด็กนักเรียนมีทัศนคติในเชิงบวก ร้อยละ 92.2 มีทัศนคติด้านบวกต่อการอ่านเพื่อความสนุกสนานและความเพลิดเพลิน ร้อยละ 80.7 อ่านเพื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตร นอกจากนี้พบว่า หนังสือที่เด็กๆ ชอบอ่าน ได้แก่ หนังสือนิยาย หนังสือการ์ตูน หนังสือ สารคดี วารสาร หนังสือพิมพ์ และบทกวี ตามลำดับ

2.2.4 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ควรดำเนินการ ดังนี้ 1) ควรมีการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน 2) ควรดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่อง 3) กศน.อำเภอควรมีการนิเทศติดตามบ้านหนังสือชุมชน อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง 4) กศน.อำเภอควรแจ้งผลการนิเทศ ให้เจ้าของบ้านหนังสือได้รับทราบ 5) ผู้นิเทศควรรู้ให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน 6) ควรนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน 7) ควรจัดทำรายงานการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน 8) สำนักงาน กศน.จังหวัด และ กศน.อำเภอ ควรมีการจัดมอบรางวัลเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่ ครู กศน.ตำบล และเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนดีเด่น เช่น มอบรางวัล, เกียรติบัตร, การศึกษาคุณงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในบ้านหนังสือชุมชนต้นแบบจังหวัดอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับสถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ (2559: 12) กำหนดไว้ว่า การนิเทศ เป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญในการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ทำให้ทราบสภาพการดำเนินงานที่เป็นอยู่ และเพื่อให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และให้ขวัญ กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมจินตนา ชังเกตู (2554) ที่ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบห้องสมุดชุมชนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า ด้านการประเมินผลการดำเนินงาน นำการประเมินแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในการประเมิน ประเมินอย่างต่อเนื่อง และมีการรายงานผลการดำเนินงานต่อชุมชน

2.2.5 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ควรดำเนินการ ดังนี้ 1) ควรเชิญชุมชนและภาคีเครือข่าย เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน เช่น ผู้นำชุมชน/ท้องถิ่น, ผู้รู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น, หน่วยงานสาธารณสุขอำเภอ, หน่วยงานพัฒนาชุมชนอำเภอ, หน่วยงานเกษตรอำเภอ, ปศุสัตว์, นักศึกษา กศน., อสม. 2) ควรเชิญชวนชุมชนและภาคีเครือข่าย ช่วยบริจาคหนังสือและสื่อให้กับบ้านหนังสือชุมชน 3) ควรเชิญชวนชุมชนและภาคีเครือข่ายให้ช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน 4) ชุมชนและภาคีเครือข่ายควรมีส่วนร่วมใน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน, การเก็บสถิติการอ่าน, สำรวจความต้องการสื่อ, การสนับสนุนสื่อและอุปกรณ์, การนิเทศ ติดตาม และการจัดทำแผนงาน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ ทิพวรรณ เดียงธวัช (2562) ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการอ่านแบบมีส่วนร่วมของสำนักงาน กศน.จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผลการเสนอแนวทางการส่งเสริมการอ่านแบบมีส่วนร่วมของสำนักงาน กศน.จังหวัด

เชิงใหม่ การมีส่วนร่วมในการร่วมค้นปัญหา การวางแผนการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร การระดมทรัพยากร การประเมินผลการได้รับประโยชน์ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ประสานกับหน่วยงานต่างๆ ต้องมีข้อมูลในการวางแผน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม รวมทั้งต้องมีการประชาสัมพันธ์ในการดำเนินงานผ่านทางสื่อต่างๆ มีการนิเทศติดตามประเมินผล โดยให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ แสวงหาภาคีเครือข่ายหรือผู้ประสงค์ในพื้นที่ร่วมจัดกิจกรรม การระดมทรัพยากรและชี้แจงประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน นอกจากนี้ สุรติ วิกักดิ์ (2559) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนตามแนวนโยบายประชารัฐของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมุกดาหาร พบว่า ด้านความร่วมมือของเครือข่าย ประกอบด้วย การส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรม การนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน การประเมินผลร่วมกันอย่างต่อเนื่อง การประชาสัมพันธ์และให้ความช่วยเหลือในการเผยแพร่กิจกรรมบ้านหนังสือชุมชน

3. ข้อเสนอแนะ

จากการสรุปและอภิปรายผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ มีความคิดเห็นว่า ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล มีปัญหามากที่สุด ดังนั้น สำนักงาน กศน.จังหวัดและ กศน.อำเภอ ควรมีการจัดทำแผนการนิเทศที่ชัดเจน แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศที่มีความรู้ความสามารถ และต้องจัดทำรายงานผลการนิเทศ พร้อมทั้งเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ

3.1.2 จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน มีความคิดเห็นว่า ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ มีปัญหามากที่สุด ดังนั้น สำนักงาน กศน.จังหวัด และ กศน.อำเภอ ควรมีการอบรมให้ความรู้กับบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน ครู กศน.ตำบล เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน และผู้เกี่ยวข้อง กับบ้านหนังสือชุมชน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่น่าสนใจหรือกิจกรรมอื่นๆ ที่ทันสมัยกับสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งวิธีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมในรูปแบบต่างๆ เช่น ผ่านวิทยุชุมชน หอกระจายข่าว ใบปลิว เฟสบุ๊ก Fan page แอปพลิเคชัน Line เป็นต้น และควรสำรวจความต้องการกิจกรรม สื่อต่างๆ รวมทั้งความพึงพอใจของผู้ใช้บริการอย่างสม่ำเสมอ

3.1.3 จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มผู้บริหาร กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบลและบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอ มีความต้องการให้ สำนักงาน กศน.จังหวัด จัดสรรงบประมาณให้กับบ้านหนังสือชุมชน ดังนั้น ถึงแม้ว่า สำนักงาน กศน.จังหวัด และ กศน.อำเภอ จะไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงาน กศน. ส่วนกลางก็ตาม แต่ควรใช้วิธีการร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ ในการจัดหางบประมาณสนับสนุนให้กับบ้านหนังสือชุมชน

3.1.4 จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มเจ้าของบ้านหนังสือชุมชนและอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน มีความต้องการให้สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนอยู่ใกล้ชุมชน ดังนั้น กศน.อำเภอ ควรหาที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนที่เหมาะสมและประชาชนเข้ามาใช้บริการได้สะดวก หรือร่วมมือกับชุมชนเพื่อแสวงหาสถานที่

3.1.5 สำนักงาน กศน.จังหวัดและ กศน.อำเภอ ควรนำแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนที่ได้จากการวิจัยนี้ไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินบ้านหนังสือชุมชน และนำลงสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนให้มีความพร้อมและเหมาะสมต่อการให้บริการประชาชน

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนที่ประสบความสำเร็จและเป็นแบบอย่างที่ดี

3.2.2 ควรศึกษาวิจัยเชิงประจักษ์เกี่ยวกับผลการใช้แนวทางการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

3.2.3 ควรศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับประชาชน ที่เป็นไปตามสภาพ ความต้องการ และบริบทพื้นที่ของผู้รับบริการ

3.2.4 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิตติมา พลเทพ. (2560). พฤติกรรมการอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. (วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- เข้ม ขอบกิตติ์วรกุล. (2560). การประเมิน โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนอ้อมก้อยวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่. (การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดยะลา. (2561). แผนพัฒนาจังหวัดยะลา 4 ปี (พ.ศ. 2561 - 2564) ฉบับทบทวน. สืบค้นจาก <http://www.yala.go.th/content/plan/2561-2564/PDF.rar>. (วันที่สืบค้น 1 ตุลาคม พ.ศ. 2561).
- จารุณี การี. (2554). ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลา. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- จิราวรรณ อารยัน. (2556). การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนในเขตจังหวัดปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, กรุงเทพฯ.
- ดารัตน์ กาญจนานา. (2557). การศึกษาสภาพการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนาบ้านหนังสืออัจฉริยะในจังหวัดนครปฐม. (รายงานการศึกษาส่วนบุคคล). สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, นครปฐม.
- ศุภฎี มัชฌิมากิโร (2557). มาอ่านหนังสือกันเถอะ. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 11(52), 1-7.
- ทิพวรรณ เตียงธวัช. (2562). แนวทางการส่งเสริมการอ่านแบบมีส่วนร่วมของสำนักงาน กศน. จังหวัดเชียงใหม่. (รายงานการศึกษาส่วนบุคคล). สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, นครปฐม.
- นวิรัตน์ พวงนาค. (2553). การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน. สืบค้นจาก <http://www.kroobannok.com/35482> (วันที่สืบค้น 6 กันยายน พ.ศ.2561).
- น้อย คันชั่งทองและปราณี ชื้ออุทิศกุล. (2563). การดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนในจังหวัดพิษณุโลก. วารสารบรรณศาสตร์ มศว, 13(2), 27-38.

- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วน
ประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง. *วารสารการวัดผลการศึกษา มศว มหาสารคาม*, 3(1), 22-25.
- บุญโชค พลดาหาญ. (2556). *การส่งเสริมการอ่านหนังสือของศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย*. (รายงานการศึกษาส่วนบุคคล). สถาบัน
พัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา, นครปฐม.
- บุบผา เรืองรอง. *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (Activity for Reading Skill)*. สืบค้นจาก
<http://taamkru.com/th/กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน> (วันที่สืบค้น 6 กันยายน พ.ศ.2561).
- ปาติชา รุ่งโรจน์. (2553). *ความหมายของการอ่าน*. สืบค้นจาก:
http://jr401palicha.blogspot.com/2010/01/blog-post_9659.html (วันที่สืบค้น 6 กันยายน
พ.ศ.2561).
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. (2542, 19 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม
116 ตอนที่ 74 ก. หน้า 1-23.
- พันธ์วิวัฒน์ บุษบา. (2556). *แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อส่งเสริมความเป็น
เมืองแห่งการอ่าน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
กรุงเทพฯ.
- ไพบูรณ์ คะเชนทรพรรค. (2559). หน่วยที่ 6 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยเชิง
ปริมาณ. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาวิทยานิพนธ์ ชั้น 2 หน่วยที่ 6-7*. (พิมพ์ครั้งที่ 3, น.1-58).
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มูลนิธิสื่อชาวบ้าน มะขามป้อม ศูนย์เชียงดาว. (2552). *ปลูกดีนรัก การอ่าน คู่มือแนวทางและเทคนิค
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ปิ่นโต พับลิชชิง.
- แม่นมาศ ขวลิต. (2544). *แนวทางส่งเสริมการอ่าน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บรรณกิจจำกัด.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 เฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
7 รอบ 5 ธันวาคม 2554*. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์ จำกัด
(มหาชน).
- วิไลลักษณ์ โรจนาศรีรัตน์. (2559). *รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักศึกษาการศึกษา
นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : กรณีศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา*. (รายงานการศึกษาส่วนบุคคล). สถาบัน
พัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงศึกษาธิการ, นครปฐม.

- สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคเหนือ. (2557). *คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านห้องสมุดประชาชน*. กรุงเทพฯ: อั้นลิมิต พรินต์ติ้ง.
- สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้. (2559). *แนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน*. สืบค้นจาก <http://203.172.142.66/ebook/community/index.html> (วันที่สืบค้น 6 กันยายน พ.ศ.2561).
- สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้. (2561). *บ้านหนังสือชุมชน61 [ออนไลน์]*. สืบค้นจาก http://203.159.251.137/book61/district/summary_book.php (วันที่สืบค้น 5 พฤษภาคม พ.ศ.2561).
- สมจินตนา ชังเกตุ. (2554). *การพัฒนารูปแบบห้องสมุดชุมชนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต*. (คุณกัญนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *คู่มือการดำเนินงานกิจกรรมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุด ประจำปีงบประมาณ 2561*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12*. สืบค้นจาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2559). *นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559*. กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2560). *นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560*. กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2561). *นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561*. กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.

- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2562). *นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562*. กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2563). *นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563*. กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2558). *การสำรวจการอ่านของประชากร พ.ศ. 2558*. สืบค้นจาก <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/files/readingExcel58-1.rar>. (วันที่สืบค้น 6 กันยายน พ.ศ.2561).
- สิรินาฏ วงศ์สว่างศิริ (2559). การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. *วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์*, 18(1), 91-103.
- สุนันทา กิ่งบุตร. (2554). *แนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือเพื่อบริการแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาตลอดชีวิต ในเขตกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุมาลี สังข์ศรี. (2556). การประเมินผลการนำนโยบายการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสู่การปฏิบัติระดับประถมศึกษาทั้งในโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน. *วารสาร มฉก. วิชาการ*, 16(32), 91-106.
- สุรดี วิภักดิ์. (2559). *แนวทางการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชนตามแนวนโยบายประชารัฐของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมุกดาหาร*. (รายงานการศึกษาส่วนบุคคล). สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, นครปฐม.
- โสภิตา เพชรกุล. (2560). *ปัจจัยพระคัมภีร์ที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- โอภาส สุขหวาน. (2559). การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กไทย. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 17(2), 82-95.
- Abu, R. Grace, M. & Carroll, M. (2011). The Role of the Rural Public Library in Community Development and Empowerment. *The International Journal of the Book*, 8(2), 63-74.

- Austin, M. & Casselden, B. (2010). A Survey into the Reading Attitudes and Personal Reading Habits of Year 2 Children. *The School Librarian*, 58(3), 133-135.
- Bolt, Dianne Elizabeth. (1992). *The indemnification of home literacy factors and their relationship to middle grade students' reading achievement*. New foundling: memorial university of new foundland.
- Giles, V.M. (2005). Secondary school students' (grades 7 -12) attitudes toward reading motivational activities. *Dissertation Abstracts international*. 66(2). 534-A.
- James, Drucilla. (1978). "Promoting voluntary reading" *The school library*. (26 June) : 118-122.
- Krashen, S. (2004). *The power of reading: Insights from the research*. Englewood, CO: Libraries Unlimited.
- Likert, R. A. (1932). Technique for the Measurement of Attitude. *Archives Psychological*. 3(1), pp. 42-48.
- Martinez, G. (2005). Libraries, families, and schools partnership to achieve reading readiness: A multiple case study of Maryland public librarians. *Dissertation Abstracts International*, 66(04), 1302-A (UMI No. 3172648).
- Morris.A. and N. Stewart – Dore. (1984). *Learning to Learn from Test : Effective Reading in the Context Area*. North Ryde : Addison Wesley.
- O'Connoer, D. (2004). Public library districts and Texas: A case study. *Public Libraries*, 43(5), 275-279.
- Steiner, E. (1988). *Educology*. Sydney : NSW.
- Steltenkamp, Charles joseph. (1992). *Habits attitudes and experiences: a study of secondary students' reading*. Master's thesis Michigan: Michigan state university.
- Wang, F. Y. & Lee, S.Y. (2007). Story telling is the bridge. *The International Journal of Foreign Language Teaching*. 3, 30-35.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบราชสันตติวงศ์

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

1. ดร.ชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์	อดีตผู้อำนวยการศูนย์และสถาบันพัฒนาการศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาค
สำนักงาน กศน.
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ อ่วมเจริญ	อดีตอาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. นายพานิช ศรีงาม	อดีตผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพระนครศรีอยุธยา
สำนักงาน กศน.จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (ป)/๑๑๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบประเมินสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย จำนวน ๓ ฉบับ
๒. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายอภิเทพ นิลพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย วิชาเอกบริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาทางไกล ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรนักศึกษา ๐๘๖-๒๙๘-๘๘๕๔

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๑๑๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ อ่วมเจริญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบประเมินสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย จำนวน ๓ ฉบับ
๒. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายอภิณพ นิลพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย วิชาเอกบริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรนักศึกษา ๐๘๖-๒๙๘-๘๘๕๔

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๑๑๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายพานิช ศรีงาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. แบบประเมินสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย	จำนวน ๓ ฉบับ
	๒. โครงการวิทยานิพนธ์	จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายอภิณพ นิลพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย วิชาเอกบริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วิฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรนักศึกษา ๐๘๖-๒๙๘-๘๘๕๔

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับ

- ผู้บริหาร กศน.อำเภอ
- ครู กศน.ตำบล
- บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่าน
แก่ประชาชนจังหวัดยะลา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนและความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

ตอนที่ 4 ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ซึ่งผู้ศึกษาจะสงวนคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ซึ่งจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการปฏิบัติงานของท่าน

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่ง ในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามจากท่าน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายอภิณพ นิลพันธ์

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการศึกษา นอกระบบ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง และกรอกข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย หญิง

2. ตำแหน่งงานปัจจุบัน

ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบล บรรณารักษ์

3. อายุ

21 – 40 ปี 41 – 60 ปี

4. การศึกษาระดับ

ปริญญาตรี ปริญญาโท

5. ประสบการณ์ในการทำงาน กศน.

1-5 ปี 6-10 ปี มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่างที่ตรงกับสภาพจริง

1. ด้านการบริหารจัดการ

1.1 มีการจัดทำแผนการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ในระยะใด (ปีงบประมาณปัจจุบัน)

ระยะ 6 เดือน ระยะ 1 ปี อื่นๆ ระบุ.....

1.2 มีการจัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชน เช่น ทำเนียบ สถิติผู้ใช้บริการ เป็นปัจจุบันหรือไม่

มีแต่ไม่เป็นปัจจุบัน มีและเป็นปัจจุบัน

1.3 มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานของบ้านหนังสือชุมชนหรือไม่

ไม่มี มี 1-5 คน มี 6-10 คน อื่นๆ ระบุ.....

1.4 สำนักงาน กศน.จังหวัด จัดประชุมชี้แจง นโยบายและแนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนหรือไม่

ไม่มี มีทุก 3 เดือน มีทุก 6 เดือน อื่นๆ ระบุ.....

1.5 มีการรายงานผลและเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน หรือไม่

ไม่มี มีทุก 3 เดือน มีทุก 6 เดือน อื่นๆ ระบุ.....

1.6 งบประมาณสำหรับการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ได้จากแหล่งใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง ห้องสมุดประชาชนอำเภอ

- ศูนย์ กศน.อำเภอ สำนักงาน กศน.จังหวัด
 หน่วยงานอื่นๆ ระบุ.....

2. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

- 2.1 สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน มีลักษณะอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
 บ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ร้านค้า,ร้านกาแฟ
 ศาลาอเนกประสงค์ของหมู่บ้าน อื่นๆ ระบุ.....
- 2.2 มีการบอกสถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน หรือไม่ อย่างไร
 ไม่มี มีป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชน
 มีป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่ อื่นๆ ระบุ.....
- 2.3 วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชน ได้จากที่ใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
 เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง ห้องสมุดประชาชน
 ศูนย์ กศน.อำเภอ สำนักงาน กศน.จังหวัด
 หน่วยงานอื่นๆ ระบุ.....
- 2.4 วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชน มีอะไรบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
 โต๊ะ เก้าอี้ น้ำดื่ม ห้องน้ำ อื่นๆระบุ.....

3. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ

- 3.1 จำนวนผู้ใช้บริการบ้านหนังสือชุมชนกี่คน/วัน (โดยเฉลี่ย)
 1-5 คน/วัน 6-10 คน/วัน 11-15 คน/วัน อื่นๆ ระบุ.....
- 3.2 วิธีการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการ ทำอย่างไร
 แบบสอบถาม การสัมภาษณ์/พูดคุย เวทีประชาคม อื่นๆ ระบุ.....
- 3.3 วิธีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
 บอกต่อกัน ป้ายประชาสัมพันธ์ หอกระจายข่าว อื่นๆ ระบุ.....
- 3.4 กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดในบ้านหนังสือชุมชนมีอะไรบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
 เล่านิทานพื้นบ้าน เล่นเกมการอ่าน ฟังแผ่นเสียง
 จัดนิทรรศการ แข่งขันระบายสี อื่นๆ ระบุ.....
- 3.5 ระยะเวลาของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในบ้านหนังสือชุมชน
 1 ครั้ง/สัปดาห์ 1 ครั้ง/เดือน 1 ครั้ง/ไตรมาส อื่นๆ ระบุ.....

3.6 หนังสือสำหรับบริการในบ้านหนังสือชุมชน ได้รับสนับสนุนจากแหล่งใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง ห้องสมุดประชาชนอำเภอ
 ศูนย์ กศน.อำเภอ สำนักงาน กศน.จังหวัด
 หน่วยงานอื่นๆ ระบุ.....

3.7 ประเภทของหนังสือที่ให้บริการในบ้านหนังสือชุมชน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- หนังสือพิมพ์ วารสาร/นิตยสาร นวนิยาย หนังสือนิทาน
 อื่นๆ ระบุ.....

3.8 มีการหมุนเวียนหนังสือและสื่อต่างๆ อย่างไร

- บ้านหนังสือชุมชนกับห้องสมุดประชาชน บ้านหนังสือชุมชนกับ กศน.ตำบล
 บ้านหนังสือชุมชนกับบ้านหนังสือชุมชนอื่น อื่นๆ ระบุ.....

4. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล

4.1 กศน.อำเภอ มีการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน อย่างไร

- 1 เดือน/ครั้ง 3 เดือน/ครั้ง 6 เดือน/ครั้ง 1 ปี/ครั้ง
 อื่นๆ ระบุ.....

4.2 ผู้ทำหน้าที่คณะกรรมการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน เป็นใครบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบล
 บรรณารักษ์ ครูอาสาฯ กศน.
 ภูมิปัญญาท้องถิ่น อื่นๆ ระบุ.....

4.3 มีการนิเทศ ติดตาม บ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง หรือไม่

- ไม่มี มี 3 เดือน/ครั้ง มี 6 เดือน/ครั้ง 1 ปี/ครั้ง
 อื่นๆ ระบุ.....

4.4 มีการนำผลการนิเทศ ไปปรับปรุงพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน หรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี มี (ปรับปรุงอะไรบ้าง โปรดระบุ).....

5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย

5.1 เครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน เป็นใครบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- หน่วยงานสาธารณสุขอำเภอ หน่วยงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
 หน่วยงานเกษตรอำเภอ ผู้รู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ผู้นำชุมชน/ท้องถิ่น
- อื่นๆ ระบุ.....

5.2 เครือข่ายมีส่วนร่วมในด้านใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- จัดทำแผนงาน
- การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
- สนับสนุนสื่อและอุปกรณ์
- การนิเทศ ติดตาม
- อื่นๆ ระบุ.....

5.3 กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกับเครือข่าย มีอะไรบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ประสานแผนงานร่วมกัน
- เก็บสถิติการอ่าน
- สำรวจความต้องการสื่อ
- จัดทำปฏิทินกิจกรรม
- อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

คำชี้แจง ท่านคิดว่า การดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนในปัจจุบัน มีปัญหาในประเด็นต่อไปนี้อย่างน้อยเพียงใด โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่าน โดยแต่ละช่องมีน้ำหนัก ดังนี้

- 5 หมายถึง เป็นปัญหามากที่สุด
- 4 หมายถึง เป็นปัญหามาก
- 3 หมายถึง เป็นปัญหาปานกลาง
- 2 หมายถึง เป็นปัญหาน้อย
- 1 หมายถึง เป็นปัญหาน้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็นต่อปัญหา					ปัญหาอื่นๆ
		5	4	3	2	1	
1. ด้านการบริหารจัดการ							
1	กศน.อำเภอขาดการจัดทำแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน					
2	กศน.อำเภอขาดการจัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชน					

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็นต่อ					ปัญหาอื่นๆ
		ปัญหา					
		5	4	3	2	1	
3	กศน.อำเภอขาดการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบ้านหนังสือชุมชน					
4	ครู กศน.ขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน					
5	กศน.อำเภอขาดการรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง					
6	กศน.อำเภอขาดการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน					
2. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก							
7	สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนไม่มีความเหมาะสม					
8	การเข้ามาใช้บริการบ้านหนังสือชุมชน ไม่มีความสะดวก					
9	ขาดป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชนหรือป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่					
10	สื่อ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ บริการน้ำดื่ม ห้องน้ำ ไม่เพียงพอ					
3. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ							
11	ขาดการสำรวจความต้องการกิจกรรมและสื่อ					

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็นต่อ					ปัญหาอื่นๆ
		ปัญหา					
		5	4	3	2	1	
12	กิจกรรมที่จัด เป็นภาพรวม ไม่แยกให้กับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย					
13	กิจกรรมที่จัดยังไม่น่าสนใจ					
14	กิจกรรมที่จัดไม่มีความหลากหลาย					
15	ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ในการจัดกิจกรรม					
16	การจัดกิจกรรมไม่มีความต่อเนื่อง					
17	จัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชน					
18	ขาดสื่อที่หลากหลายและตรงกับความต้องการ					
19	ไม่มีหนังสือไว้สำหรับยืม-คืน					
20	ขาดการหมุนเวียนหนังสือหรือสื่อต่างๆ					
4. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล							
21	กศน.อำเภอขาดการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน					
22	ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการนิเทศ					
23	ขาดการจัดทำรายงานการนิเทศ					
24	ขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่อง					
25	ไม่ได้นำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน					

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็นต่อ					ปัญหาอื่นๆ
		ปัญหา					
		5	4	3	2	1	
5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย							
26	บ้านหนังสือชุมชนขาดเครือข่ายที่หลากหลาย					
27	บ้านหนังสือชุมชนขาดการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาครัฐ					
28	บ้านหนังสือชุมชนขาดการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาคเอกชน					
29	การร่วมมือระหว่างบ้านหนังสือชุมชนกับชุมชนและเครือข่าย ไม่มีความต่อเนื่อง					
30	ชุมชนและเครือข่าย ขาดการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน					
31	ชุมชนและเครือข่ายขาดความรู้ความเข้าใจ เรื่องการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน					

ตอนที่ 4 ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

คำชี้แจง ท่านมีความต้องการพัฒนาการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ในประเด็นต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความต้องการของท่าน โดยแต่ละช่องมีน้ำหนัก ดังนี้

5 หมายถึง ต้องการมากที่สุด

4 หมายถึง ต้องการมาก

3 หมายถึง ต้องการปานกลาง

2 หมายถึง ต้องการน้อย

1 หมายถึง ต้องการน้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็น	ระดับความต้องการ					ความต้องการอื่นๆ
		5	4	3	2	1	
1. ด้านการบริหารจัดการ							
1	กศน.อำเภอควรจัดทำแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน					
2	กศน.อำเภอควรจัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชนให้เป็นปัจจุบัน					
3	กศน.อำเภอควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน					
4	กศน.อำเภอควรอบรมให้ความรู้ความเข้าใจ เรื่องการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนให้กับบุคลากรและเครือข่าย					
5	กศน.อำเภอควรรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	ประเด็น	ระดับความต้องการ					ความต้องการอื่นๆ
		5	4	3	2	1	
6	สำนักงาน กศน. จังหวัด ควรสนับสนุนงบประมาณให้กับบ้านหนังสือชุมชน					
2. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก							
7	สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนควรอยู่ใกล้ชุมชน					
8	บ้านหนังสือชุมชน ควรมีความสะดวกต่อการเข้ามาใช้บริการ					
9	ควรมีป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชนหรือป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่					
10	ควรมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ บริการน้ำดื่ม ห้องน้ำ					
3. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ							
11	ควรมีการสำรวจความต้องการกิจกรรมและสื่อ					
12	ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย					
13	ควรจัดกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจ					
14	ควรจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลาย					
15	ควรประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมให้ประชาชนรับรู้					
16	ควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	ประเด็น	ระดับความต้องการ					ความต้องการอื่นๆ
		5	4	3	2	1	
17	ควรจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน					
18	ควรมีสื่อที่หลากหลายและตรงกับความต้องการของประชาชน					
19	ควรมีการจัดหนังสือและสื่อไว้สำหรับยืม-คืน					
20	ควรมีการหมุนเวียนหนังสือและสื่อต่างๆ						
4. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล							
21	ควรมีการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน					
22	ผู้นิเทศควรมีความรู้ความสามารถในการนิเทศ					
23	ควรมีการจัดทำรายงานการนิเทศ					
24	ควรดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่อง					
25	ควรนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน					
3. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย							
26	ควรมีการแสวงหาเครือข่ายที่หลากหลาย					
27	ควรมีการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาครัฐ					
28	ควรมีการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาคเอกชน					
29	ควรมีความร่วมมือกับชุมชนและเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	ประเด็น	ระดับความต้องการ					ความต้องการอื่นๆ
		5	4	3	2	1	
30	ชุมชนและเครือข่ายควรมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน					
31	เครือข่ายควรมีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน					

สำหรับ
- เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน
- อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่าน
แก่ประชาชน จังหวัดยะลา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนและความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงาน โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

ตอนที่ 4 ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ซึ่งผู้ศึกษาจะสงวนคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ซึ่งจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการปฏิบัติงานของท่าน

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่ง ในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามจากท่าน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายอภิเทพ นิลพันธ์

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการศึกษาอกระบบ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

18 – 35 ปี 36 – 60 ปี 60 ปี ขึ้นไป

3. อาชีพ

รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ค้าขาย/เจ้าของธุรกิจ
 รับจ้าง/พนักงานทั่วไป นักเรียน/นักศึกษา
 อื่น ๆ ระบุ.....

4. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
 อนุปริญญา ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

5. ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับ กศน.

1-5 ปี 6-10 ปี มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัด

ยะลา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่าง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน ให้มากที่สุด

1. ด้านการบริหารจัดการ

1.1 มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนหรือไม่

ไม่มี ระยะ 6 เดือน ระยะ 1 ปี อื่นๆ ระบุ.....

1.2 มีส่วนร่วมการจัดทำฐานข้อมูลบ้านหนังสือชุมชน ให้เป็นปัจจุบันหรือไม่

ไม่มี มีแต่ไม่เป็นปัจจุบัน มีและเป็นปัจจุบัน

1.3 มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานของบ้านหนังสือชุมชนหรือไม่

ไม่มี มี 1-5 คน มี 6-10 คน อื่นๆ ระบุ.....

1.4 กศน.อำเภอ จัดประชุมชี้แจง นโยบายและแนวทางการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนหรือไม่

ไม่มี มีทุก 3 เดือน มีทุก 6 เดือน อื่นๆ ระบุ.....

1.5 มีการรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนให้กับ กศน.ตำบล หรือไม่

- ไม่มี มีทุก 3 เดือน มีทุก 6 เดือน อื่นๆ ระบุ.....

1.6 งบประมาณสำหรับการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ได้จากแหล่งใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง ห้องสมุดประชาชนอำเภอ
 ศูนย์ กศน.อำเภอ สำนักงาน กศน.จังหวัด
 หน่วยงานอื่นๆ ระบุ.....

2. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

2.1 ลักษณะของสถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน เป็นอย่างไร

- บ้านของเจ้าของบ้านหนังสือชุมชน ร้านค้า,ร้านกาแฟ
 ศาลาอเนกประสงค์ของหมู่บ้าน อื่นๆ ระบุ.....

2.2 มีการบอกสถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชน หรือไม่

- ไม่มี มีป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชน
 มีป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่ อื่นๆ ระบุ.....

2.3 วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชน ได้จากที่ใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง ห้องสมุดประชาชนอำเภอ
 ศูนย์ กศน.อำเภอ สำนักงาน กศน.จังหวัด
 หน่วยงานอื่นๆ ระบุ.....

2.4 วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านหนังสือชุมชน มีอะไรบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- โต๊ะ เก้าอี้ น้ำดื่ม ห้องน้ำ อื่นๆระบุ.....

3. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ

3.1 จำนวนผู้ใช้บริการบ้านหนังสือชุมชนกี่คน/วัน (โดยเฉลี่ย)

- 1-5 คน/วัน 6-10 คน/วัน 11-15 คน/วัน อื่นๆ ระบุ.....

3.2 วิธีการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการ ทำอย่างไร

- แบบสอบถาม สัมภาษณ์/พูดคุย เวทีประชาคม อื่นๆ ระบุ.....

3.3 วิธีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน ทำอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- บอกต่อกัน ป้ายประชาสัมพันธ์ หอกระจายข่าว อื่นๆ ระบุ.....

3.4 กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในบ้านหนังสือชุมชนมีอะไรบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เล่านิทานพื้นบ้าน เล่นเกมการอ่าน พี่เล่าน้องวาด
 จัดนิทรรศการ แข่งขันระบายสี อื่นๆ ระบุ.....

3.5 ระยะเวลาของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในบ้านหนังสือชุมชน

- 1 ครั้ง/สัปดาห์ 1 ครั้ง/เดือน 1 ครั้ง/ไตรมาส อื่นๆ ระบุ.....

3.6 หนังสือที่ให้บริการในบ้านหนังสือชุมชน ได้รับสนับสนุนจากแหล่งใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนจัดหาเอง ห้องสมุดประชาชนอำเภอ
 ศูนย์ กศน.อำเภอ สำนักงาน กศน.จังหวัด
 หน่วยงานอื่นๆ ระบุ.....

3.7 หนังสือที่ให้บริการในบ้านหนังสือชุมชน มีประเภทใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- หนังสือพิมพ์ วารสาร/นิตยสาร นวนิยาย หนังสือ
 นิทาน
 อื่นๆ ระบุ.....

3.8 มีการหมุนเวียนหนังสือและสื่อต่างๆ อย่างไร

- บ้านหนังสือชุมชนกับห้องสมุดประชาชน บ้านหนังสือชุมชนกับ กศน.ตำบล
 บ้านหนังสือชุมชนกับบ้านหนังสือชุมชนอื่น อื่นๆ ระบุ.....

4. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล

4.1 มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการนิเทศบ้านหนังสือชุมชน หรือไม่

- ไม่มี 1 เดือน/ครั้ง 3 เดือน/ครั้ง
 6 เดือน/ครั้ง 1 ปี/ครั้ง อื่นๆ ระบุ.....

4.2 บุคคลที่มานิเทศ ตรวจสอบ ติดตาม ช่วยเหลือบ้านหนังสือชุมชน เป็นใครบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ ครู กศน.ตำบล
 บรรณารักษ์ ครูอาสาฯ กศน.
 ภูมิปัญญาท้องถิ่น อื่นๆ ระบุ.....

4.3 บ้านหนังสือชุมชนได้รับการนิเทศ ตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง หรือไม่

- ไม่มี มี 3 เดือน/ครั้ง มี 6 เดือน/ครั้ง มี 1 ปี/ครั้ง
 อื่นๆ ระบุ.....

5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย

5.1 เครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน เป็นใครบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ หน่วยงานสาธารณสุขอำเภอ	☐ หน่วยงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
☐ หน่วยงานเกษตรอำเภอ	☐ ผู้รู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
☐ ผู้นำชุมชน/ท้องถิ่น	☐ อื่นๆ ระบุ.....

5.2 เครือข่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ด้านใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ จัดทำแผนงาน	☐ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
☐ สนับสนุนสื่อและอุปกรณ์	☐ การนิเทศ ติดตาม
☐ อื่นๆ ระบุ.....	

5.3 กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกับเครือข่าย มีอะไรบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ประสานแผนงานร่วมกัน	☐ เก็บสถิติการอ่าน
☐ สำรวจความต้องการสื่อ	☐ จัดทำปฏิทินกิจกรรม
☐ อื่นๆ ระบุ.....	

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อปัญหาของการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

คำชี้แจง ท่านคิดว่า การดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนในปัจจุบัน มีปัญหาในประเด็นต่อไปนี้อย่างน้อยเพียงใด โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่าน โดยแต่ละช่องมีน้ำหนัก ดังนี้

- 5 หมายถึง เป็นปัญหามากที่สุด
 4 หมายถึง เป็นปัญหามาก
 3 หมายถึง เป็นปัญหาปานกลาง
 2 หมายถึง เป็นปัญหาน้อย
 1 หมายถึง เป็นปัญหาน้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็นต่อ					ปัญหาอื่นๆ
		ปัญหา					
		5	4	3	2	1	
1. ด้านการบริหารจัดการ							
1	เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน					
2	บ้านหนังสือชุมชนไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบ้านหนังสือชุมชน					
3	เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนขาดความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน					
4	เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนขาดการรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง					
5	บ้านหนังสือชุมชนมีงบประมาณไม่เพียงพอ					
2. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก							
6	สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนไม่เหมาะสม					
7	บ้านหนังสือชุมชนขาดความสะดวกในการเข้ามาใช้บริการ					
8	ขาดป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชนหรือป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่					
9	สื่อ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ					

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็นต่อ					ปัญหาอื่นๆ
		ปัญหา					
		5	4	3	2	1	
	เช่น โต้ะ แก้อี้ ชั้นวางหนังสือ บริการน้ำดื่ม ห้องน้ำ ไม่เพียงพอ					
3. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ							
10	ขาดการสำรวจความต้องการ กิจกรรมและสื่อ					
11	กิจกรรมที่จัด เป็นภาพรวม ไม่ แยกให้กับกลุ่มเป้าหมายแต่ละ ช่วงวัย					
12	กิจกรรมที่จัดยังไม่น่าสนใจ					
13	กิจกรรมที่จัดไม่มีความ หลากหลาย					
14	ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนรับรู้ในการจัด กิจกรรม					
15	การจัดกิจกรรมไม่มีความ ต่อเนื่อง					
16	จัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับ สภาพปัญหาของชุมชน					
17	ขาดสื่อที่หลากหลายและตรงกับ ความต้องการ					
18	ไม่มีหนังสือไว้สำหรับยืม-คืน						
19	ขาดการหมุนเวียนหนังสือหรือ สื่อต่างๆ						
4. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล							
20	กศน. อำเภอขาดการนิเทศ ติดตามอย่างสม่ำเสมอ					

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็นต่อ					ปัญหาอื่นๆ
		ปัญหา					
		5	4	3	2	1	
21	เจ้าของบ้านหนังสือไม่ได้รับทราบผลการนิเทศ					
22	เจ้าของบ้านหนังสือไม่ได้รับคำแนะนำจากการนิเทศเพื่อปรับปรุงพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน					
5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย							
23	ขาดการแสวงหาเครือข่ายที่หลากหลาย					
24	ขาดการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาครัฐ					
25	ขาดการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาคเอกชน					
26	ขาดความต่อเนื่องในการร่วมมือกับชุมชนและเครือข่าย					
27	ชุมชนและเครือข่ายไม่มีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน					

ตอนที่ 4 ความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

คำชี้แจง ท่านมีความต้องการพัฒนาการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน ในประเด็นต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความต้องการของท่าน โดยแต่ละช่องมีน้ำหนัก ดังนี้

5 หมายถึง ต้องการมากที่สุด

4 หมายถึง ต้องการมาก

3 หมายถึง ต้องการปานกลาง

2 หมายถึง ต้องการน้อย

1 หมายถึง ต้องการน้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็น	ระดับความต้องการ					ความต้องการอื่นๆ
		5	4	3	2	1	
1. ด้านการบริหารจัดการ							
1	เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดำเนินงานของบ้านหนังสือชุมชน					
2	ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบ้านหนังสือชุมชน					
3	เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนควรได้รับการอบรมให้ความรู้เรื่องการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน					
4	เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนควรมีการรายงานผลการดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	ประเด็น	ระดับความต้องการ					ความต้องการอื่นๆ
		5	4	3	2	1	
5	บ้านหนังสือชุมชนควรได้รับสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงาน กศน.อำเภอ						
2. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก							
6	สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนควรอยู่ใกล้ชุมชน					
7	บริเวณบ้านหนังสือชุมชนควรมีความสะอาด และมีที่นั่งเพียงพอในการให้บริการ					
8	ควรมีป้ายชื่อบ้านหนังสือชุมชนหรือป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่					
9	ควรมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ บริการน้ำดื่ม ห้องน้ำ					
10	สถานที่ตั้งบ้านหนังสือชุมชนควรเดินทางติดต่อได้สะดวก					
3. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและสื่อ							
11	เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนควรสำรวจความต้องการกิจกรรมและสื่อ					
12	ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย					
13	ควรจัดกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจ					
14	ควรจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลาย					

ข้อ	ประเด็น	ระดับความต้องการ					ความต้องการอื่นๆ
		5	4	3	2	1	
15	ควรประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมให้ประชาชนรับรู้					
16	ควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
17	ควรจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน					
18	ควรมีสื่อที่หลากหลายและตรงกับความต้องการของประชาชน					
19	ควรมีการจัดหนังสือและสื่อไว้สำหรับยืม-คืน					
20	ควรมีการหมุนเวียนหนังสือและสื่อต่างๆ						
4. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล							
21	กศน.อำเภอ ควรมีการนิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอ					
22	กศน.อำเภอ ควรแจ้งผลการนิเทศ ให้เจ้าของบ้านหนังสือได้รับทราบ					
23	ผู้นิเทศควรให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงการพัฒนาบ้านหนังสือชุมชน					
5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย							
24	ควรเชิญชวนประชาชนให้มาร่วมเป็นคณะกรรมการบ้านหนังสือชุมชน					

ข้อ	ประเด็น	ระดับความต้องการ					ความต้องการอื่นๆ
		5	4	3	2	1	
25	ควรเชิญชวนประชาชนให้มาร่วมจัดกิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน					
26	ควรเชิญชวนประชาชนให้ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของบ้านหนังสือชุมชน					
27	ควรเชิญชวนประชาชนช่วยบริจาคหนังสือและสื่อให้กับบ้านหนังสือชุมชน					
28	ควรมีการสร้างเครือข่ายบ้านหนังสือชุมชนกับบ้านหนังสือชุมชนในตำบลอื่นๆ					

ภาคผนวก ง
หนังสือขอเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๔๘๗

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๘ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองยะลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๔๔ ฉบับ
๒. คำชี้แจงการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายอภิณพ นิลพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ วิชาเอกบริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบุคลากรในสถานศึกษาของท่าน ได้แก่ผู้บริหารทศน.อำเภอ, บรรณารักษ์, ครู กศน.ตำบล, เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๖-๒๙๘-๘๘๕๔

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๕๙๙

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๗ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอราษีไศล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ๕๓ ฉบับ

๒. คำชี้แจงการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายอภิณห นิลพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ วิชาเอก บริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลัง ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบุคลากรในสถานศึกษาของท่าน ได้แก่ ผู้บริหารกศน.อำเภอ, บรรณารักษ์, ครู กศน.ตำบล, เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๖-๒๙๘-๘๘๕๔

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๕๙๙

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๓ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเยะหา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ๕๒ ฉบับ

๒. คำชี้แจงการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายอภิณพ นิลพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ วิชาเอกบริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบุคลากรในสถานศึกษาของท่าน ได้แก่ ผู้บริหารกศน.อำเภอ, บรรณารักษ์, ครู กศน.ตำบล, เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทิววัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๖-๒๙๘-๘๘๕๔

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ) / ๔๘๗

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๓ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านนิงस्ता

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ๒๗ ฉบับ

๒. คำชี้แจงการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายอภิณพ นิลพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ วิชาเอกบริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบุคลากรในสถานศึกษาของท่าน ได้แก่ผู้บริหารรศน.อำเภอ, บรรณารักษ์, ครู กศน.ตำบล, เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๖-๒๙๘-๘๘๕๔

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/ ๔๗/๓

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๙ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอกาบัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ๑๒ ฉบับ

๒. คำชี้แจงการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายอภิณพ นิลพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ วิชาเอกบริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบุคลากรในสถานศึกษาของท่าน ได้แก่ผู้บริหารกศน.อำเภอ, บรรณารักษ์, ครู กศน.ตำบล, เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วิฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๖-๒๙๘-๘๘๕๔

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/ ๔๙๗

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๓ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอกรงปินัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑๔ ฉบับ
๒. คำชี้แจงการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายอภิณพ นิลพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ วิชาเอกบริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบุคลากรในสถานศึกษาของท่าน ได้แก่ผู้บริหารทศน.อำเภอ, บรรณารักษ์, ครู กศน.ตำบล, เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๖-๒๙๘-๘๘๕๔

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ) / ๔๙๙

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๙ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเบตง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ๒๗ ฉบับ

๒. คำชี้แจงการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายอภิณพ นิลพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ วิชาเอกบริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบุคลากรในสถานศึกษาของท่าน ได้แก่ผู้บริหารกศน.อำเภอ, บรรณารักษ์, ครู กศน.ตำบล, เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๖-๒๙๘-๘๘๕๔

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/ ๔๗๗

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๓ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอธำมรงค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑๖ ฉบับ
๒. คำชี้แจงการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายอภิณพ นิลพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษานักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ วิชาเอกบริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบุคลากรในสถานศึกษาของท่าน ได้แก่ ผู้บริหารกศน.อำเภอ, บรรณารักษ์, ครู กศน.ตำบล, เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน และอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

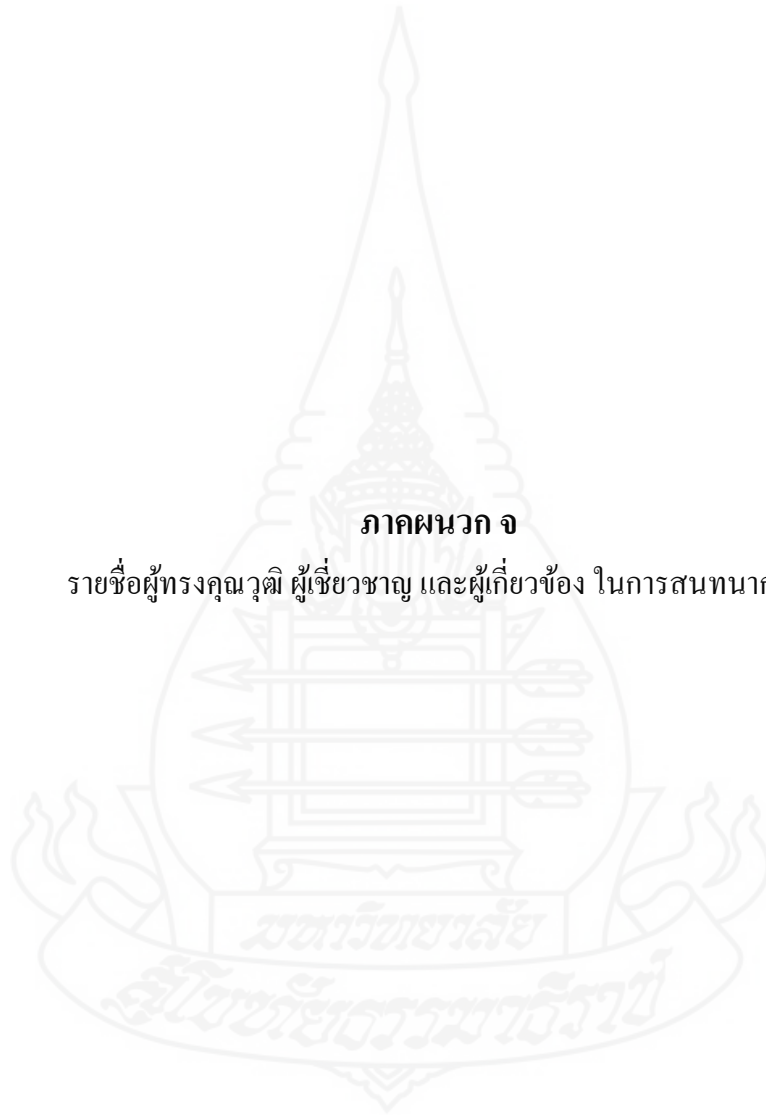
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๖-๒๙๘-๘๘๕๔

ภาคผนวก จ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้เกี่ยวข้อง ในการสนทนากลุ่ม

รายชื่อผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group)
ประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่าน
แก่ประชาชน จังหวัดยะลา
วันศุกร์ที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2563 เวลา 09.00-12.00 น.
ณ ห้องประชุม กศน.อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1	นางวาสนา อนุสรณ์ประเสริฐ	รอง ผอ. สำนักงาน กศน.จังหวัดยะลา
2	นางสาวพัชรี มณีแสงสาคร	ผู้อำนวยการ.กศน.อำเภอธารโต
3	นางสาวอธยา อินทร์แก้ว	นักวิชาการศึกษา สำนักงาน กศน.จังหวัดยะลา
4	นางสาวสุพิชญา จันท์แก้ว	ประชาชนสุคยอดนักอ่าน กศน.อำเภอเมืองยะลา
5	นางสาวนัชรีน บาหะ	ครู กศน.ตำบลพร่อน อำเภอเมืองยะลา
6	นางสาวอามีเนาะ อีเต	ตัวแทนบ้านหนังสือชุมชน หมู่ 3 บ้านตาสา ตำบลพร่อน อำเภอเมืองยะลา
7	นางสาวนุรียา มะลี	ตัวแทนบ้านหนังสือชุมชน หมู่ 3 บ้านตาสา ตำบลพร่อน อำเภอเมืองยะลา
8	นางสาวนุรอ มุณี	ตัวแทนบ้านหนังสือชุมชน หมู่ 2 บ้านบันนังบูโย ตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมืองยะลา
9	ว่าที่ร้อยตรีหญิงอภิัญญา คำจันทร์	บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนอำเภอธารโต
10	นางสาวสิรินาถ มัธน์	ตัวแทนอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน หมู่ที่ 3 บ้านกระป่อง อำเภอธารโต
11	นางสุรดา นิลพันธ์	ครูผู้ช่วย กศน.อำเภอเบตง

ภาคผนวก จ

หนังสือเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (ป)/๗๗๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน
โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดยะลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการสนทนากลุ่ม จำนวน ๑ ฉบับ
๒. รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายอภิพนธ์ นิลพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ
วิชาเอกบริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือ
ชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้าน
หนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ดังกล่าว โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

สาขาศึกษาศาสตร์ จึงขอเรียนเชิญท่าน และบุคลากรในสังกัด เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group)
ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๖-๒๙๘-๘๘๕๔

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๗๗๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน
โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอธารโต

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการสนทนากลุ่ม จำนวน ๑ ฉบับ
๒. รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายอภิเทพ นิลพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ
วิชาเอกบริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือ
ชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นจะต้องดำเนินการประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้าน
หนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ดังกล่าว โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

สาขาศึกษาศาสตร์ จึงขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่าน เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group)
ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรินาถ แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๖-๒๙๘-๘๘๕๔

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๗๗๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน
โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเบตง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการสนทนากลุ่ม จำนวน ๑ ฉบับ
๒. รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายอภิณพ นิลพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ
วิชาเอกบริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือ
ชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้าน
หนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ดังกล่าว โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

สาขาศึกษาศาสตร์ จึงขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่าน เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group)
ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๖-๒๙๘-๘๘๕๔

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๗๗๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน
โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองยะลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการสนทนากลุ่ม จำนวน ๑ ฉบับ
๒. รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายอภิพนธ์ นิลพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ
วิชาเอกบริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือ
ชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้าน
หนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ดังกล่าว โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ จึงขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่าน เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group)
ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นिरนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๖-๒๙๘-๘๘๕๔

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๗๗๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน
โครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการสนทนากลุ่ม จำนวน ๑ ฉบับ
๒. รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายอภิพนธ์ นิลพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ
วิชาเอกบริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือ
ชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้าน
หนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ดังกล่าว โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

สาขาศึกษาศาสตร์ จึงขอเรียนเชิญท่าน เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ตามวัน เวลา และ
รายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๖-๒๙๘-๘๘๕๕

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/ ๗๗๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุเคราะห์สถานที่ห้องประชุมในการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองยะลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการสนทนากลุ่ม

จำนวน ๑ ฉบับ

๒. รายการอุปกรณ์การประชุม

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายอภิณพ นิลพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษานักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ วิชาเอกบริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการบ้านหนังสือชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชนจังหวัดยะลา ดังกล่าว โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

สาขาศึกษาศาสตร์ จึงขออนุเคราะห์สถานที่ห้องประชุม กศน.อำเภอเมืองยะลา และอุปกรณ์การประชุม เพื่อใช้ในการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๖-๒๙๘-๘๘๕๔

ภาคผนวก ข

ภาพการสัมภาษณ์เจ้าของบ้านหนังสือชุมชน

สัมภาษณ์เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนบ้านกระป๋อง ตำบลแม่หวาด อำเภอธารโต จังหวัดยะลา

สัมภาษณ์เจ้าของบ้านหนังสือชุมชนบ้านดอน ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

ภาคผนวก ซ

ภาพการสนทนากลุ่ม

มหาวิทยาลัย

สืบช่วยธรรมมาภิบาล

การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการ
บ้านหนังสือชุมชน เพื่อส่งเสริมการอ่านแก่ประชาชน จังหวัดยะลา
ณ ห้องประชุม กศน.อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายอภิณพ นิลพันธ์
วัน เดือน ปีเกิด	18 กรกฎาคม 2518
สถานที่เกิด	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (วิศวกรรมเครื่องกล) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พ.ศ. 2541
สถานที่ทำงาน	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอธารโต จังหวัดยะลา
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการ

